

PROJECT	LIFE18 GIE/GR/000899
PROJECT TITLE	Hellenic Biodiversity Information System: An innovative tool for biodiversity conservation
ACRONYM	LIFE EL-BIOS
ACTION	A1
DELIVERABLE NUMBER	A1.3
DELIVERABLE TITLE	Baseline assessment study on challenges and gaps
REPORT STATUS	DELIVERED
COMPLETION DATE	SEPTEMBER 2022
RESPONSIBLE	The Goulandris Natural History Museum - Greek Biotope Wetland/Centre (EKBY)

LIFE EL-BIOS (LIFE20 GIE/GR/001317) has received funding from the LIFE Programme of the European Union.
EU funding contribution: 1.354.524 € (52.68% of total eligible budget).

LIFE EL-BIOS has received funding from GREEN FUND

COORDINATING
BENEFICIARY

ARISTOTLE
UNIVERSITY
OF THESSALONIKI

THE GOULANDRIS NATURAL HISTORY MUSEUM
GREEK BIOTOPE/WETLAND CENTRE

ASSOCIATED
BENEFICIARIES

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ:

- ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΑΣΑΚΙΩΡΗ, ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ
- ΛΕΝΑ ΧΑΤΖΗΟΡΔΑΝΟΥ, ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ
- ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΡΥΣΟΠΟΛΙΤΟΥ, ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ
- ΕΛΕΝΑ ΧΑΤΖΗΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ
- ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ, ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ

ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ:

- ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΚΟΥΡΟΣ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΟΛΗ, ΛΟΥΙΖΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΛΕΝΗ ΦΥΤΩΚΑ
- ΟΦΥΠΕΚΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΜΑΚΙΔΟΥ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΡΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΥΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΟΥΡΗΣ
- ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ: -
- ΑΠΘ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΛΛΙΝΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ
- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΡΑΚΗΣ, ΒΑΡΒΑΡΑ ΨΑΡΟΥΔΗ
- ΟΛΥΜΠΟΣ-Εταιρεία Μελετών: -

ΤΙΤΛΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ: Αποτίμηση υφιστάμενης κατάστασης ως προς τις ελλείψεις και τις προκλήσεις στη διαχείριση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα

ΑΓΓΛΙΚΑ: Baseline assessment of challenges and gaps

Η παρούσα έκδοση εκφράζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων της.
Ο Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ:

- Κατσακιώρη Μ., Χατζηορδάνου Λ. Χρυσopolίτου Β., Χατζηχαλαράμους Ε. και Αλεξανδρίδου Ε. 2022. Αποτίμηση υφιστάμενης κατάστασης ως προς τις ελλείψεις και τις προκλήσεις στη διαχείριση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα. Παραδοτέο Δράσης Α.1.3. Έργο LIFE EL-BIOS: Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Βιοποικιλότητα: ένα καινοτόμο εργαλείο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ. Σελίδες 55 και 3 Παραρτήματα, Θεσσαλονίκη.

SUGGESTED CITATION:

- Katsakiori M., Hatziiordanou L., Chrysopolitou V., Hadjicharalampous E. and Alexandridou E. 2022. Baseline assessment of challenges and gaps. Deliverable Action A.1.3. LIFE EL-BIOS: Hellenic Biodiversity Information System: an innovative tool for biodiversity conservation. GNHM-EKBY, Pages 55 and 3 Annexes, Thessaloniki.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	4
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ	4
ΑΡΤΙΚΟΛΕΞΑ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
EXECUTIVE SUMMARY	7
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
1.1 Η πληροφορία για τη βιοποικιλότητα και η σημασία της.....	8
1.2 Η αναγκαιότητα ενός Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα	9
1.3 Το έργο LIFE EL-BIOS.....	10
2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	12
2.1 Ποσοτική έρευνα	13
2.2 Ποιοτική έρευνα	20
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	25
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Ερωτηματολόγιο αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης και διερεύνησης των αναγκών και προσδοκιών των χρηστών του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα (ποσοτική έρευνα)	i
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Γενικός οδηγός ερωτημάτων ημιδομημένων συνεντεύξεων και ομάδων εστίασης για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα (ποιοτική έρευνα).....	xx
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Συμμετέχοντες στην ποιοτική έρευνα για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα	xxv

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Ποσοστά βαθμών δυσκολίας, ανά κατηγορία δυσκολίας, κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών βιοποικιλότητας (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	40
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Ποσοστά εκδήλωσης προτίμησης γνωρισμάτων του πληροφοριακού συστήματος (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	52

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Εργασιακή προέλευση συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	26
ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Γεωγραφική προέλευση συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	26
ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Προέλευση απαντήσεων ποσοτικής έρευνας ανά τύπο φορέα απασχόλησης και έδρα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	27
ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Εργασιακή προέλευση των συμμετεχόντων στην ποιοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	28
ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Κατανομή συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας, που καταγράφηκαν ανά κατηγορία δυνητικού παρόχου (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	31
ΓΡΑΦΗΜΑ 6: Κατανομή συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ανά θέμα (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	32
ΓΡΑΦΗΜΑ 7: Κατανομή θεμάτων των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας, που καταγράφηκαν ανά κατηγορία δυνητικού παρόχου (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	32
ΓΡΑΦΗΜΑ 8: Κατανομή συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας, που καταγράφηκαν ανά γεωγραφικό επίπεδο (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	33
ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για βλάστηση/τύπους οικοτόπων, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	34
ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για είδη, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	35
ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για είδη, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	37
ΓΡΑΦΗΜΑ 12: Βαθμός ικανοποίησης από την επάρκεια δεδομένων βιοποικιλότητας στο διαδίκτυο για το σύνολο και ανά προέλευση των συμμετεχόντων (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	38
ΓΡΑΦΗΜΑ 13: Αξιολόγηση της διαθεσιμότητας των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας ως προς τον ρυθμό ανανέωσης των δεδομένων (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	39
ΓΡΑΦΗΜΑ 14: Αξιολόγηση της διαθεσιμότητας των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς την ανοιχτότητα διάθεσης/χρήσης των δεδομένων (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	41
ΓΡΑΦΗΜΑ 15: Δυσκολίες κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών, κατά φθίνοντα ποσοστά επιλογής υψηλού βαθμού δυσκολίας (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).....	43
ΓΡΑΦΗΜΑ 16: Αξιολόγηση της ευχρηστίας των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς την ύπαρξη μεταδεδομένων (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	44
ΓΡΑΦΗΜΑ 17: Αξιολόγηση της ευχρηστίας των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς την τεκμηρίωση της πληροφορίας (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	44
ΓΡΑΦΗΜΑ 18: Αξιολόγηση της ευχρηστίας των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς τη διαθεσιμότητα πληροφορίας ποιοτικού ελέγχου (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).....	44

ΓΡΑΦΗΜΑ 19: Ποσοστά ανά βαθμό ικανοποίησης από την ποιότητα δεδομένων βιοποικιλότητας στο διαδίκτυο, ανά κατηγορία συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).	46
ΓΡΑΦΗΜΑ 20: Αξιολόγηση της ποιότητας παρουσίασης των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς την ύπαρξη ή όχι ανοιχτών / μηχαναγνώσιμων μορφωτύπων (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).	47
ΓΡΑΦΗΜΑ 21: Αξιολόγηση της ποιότητας παρουσίασης των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς την συμμόρφωσή τους με πρότυπα (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).	47
ΓΡΑΦΗΜΑ 22: Ποσοστά των συμμετεχόντων που ελέγχουν την εγκυρότητα των δεδομένων/πληροφοριών, ανά κατηγορία συμμετεχόντων, στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).	49
ΓΡΑΦΗΜΑ 23: Ποσοστά της εγκυρότητας των δεδομένων/πληροφοριών, ανά τρόπο ελέγχου με βάση την ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).	49

ΑΡΤΙΚΟΛΕΞΑ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
ΑΠΘ	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΖΔ	Ειδική Ζώνη Διατήρησης
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΚΒΥ	Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΟΠ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΓΦΙ	Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας
ΜΔΠΠ	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΦΥΠΕΚΑ	Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΠ	Προστατευόμενη Περιοχή
ΤΚΣ	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας
ΥΑ	Υπουργική Απόφαση
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΦΔΠΠ	Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης
ΑΓΓΛΙΚΑ	
CBD	Convention on Biological Diversity (Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα)
DG ENV	Directorate - General for Environment (Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος)
EEA	European Environment Agency (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος)
EIONET	European Environment Information and Observation Network (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων για το Περιβάλλον)
ETC-UMA	European Topic Center - University of Malaga (Ευρωπαϊκό Θεματικό Κέντρο - Πανεπιστήμιο της Μάλαγα, Ισπανία)
EU	European Union (Ευρωπαϊκή Ένωση)
IUCN	International Union for Conservation of Nature (Παγκόσμια Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης)
UNEP	United Nations Environment Programme (Πρόγραμμα Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον)
WWF	World Wide Fund for Nature (Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης ως προς τις ελλείψεις και τις προκλήσεις στη διαχείριση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης Α.1. του έργου LIFE EL-BIOS «hEllenic BIODiversity Information System: an innovative tool for biodiversity conservation». Βασίσθηκε στη διενέργεια πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας, καθώς και στην αξιοποίηση των ευρημάτων της ανασκόπησης της υφιστάμενης πληροφορίας για βιοποικιλότητα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η πρωτογενής έρευνα περιλάμβανε ποσοτική έρευνα, με τη χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου, και ποιοτική έρευνα, με τη χρήση ημιδομημένων συνεντεύξεων και εστιασμένων ομάδων. Η δευτερογενής έρευνα υλοποιήθηκε μέσω βιβλιογραφικής επισκόπησης. Στο πλαίσιο της ποσοτικής έρευνας συγκεντρώθηκαν 266 ερωτηματολόγια, προερχόμενα κυρίως από εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα, ενώ στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας διενεργήθηκαν 39 συνεντεύξεις και 11 εστιασμένες ομάδες με τη συμμετοχή 122 ατόμων συνολικά.

Ειδικότερα, αποτυπώθηκε και αξιολογήθηκε η υφιστάμενη κατάσταση ως προς την επάρκεια και τη διαθεσιμότητα της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα, ως προς την ευχρηστία της και τους παράγοντες που την επηρεάζουν, καθώς και ως προς την ποιότητα, την εγκυρότητα και την αξιοπιστία της. Προσδιορίστηκαν, τέλος οι προκλήσεις στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το νέο πληροφοριακό σύστημα ώστε να λειτουργήσει ως το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Βιοποικιλότητα της Ελλάδας, καθώς και οι παράμετροι ελέγχου και αποτίμησης της ορθής λειτουργίας του.

EXECUTIVE SUMMARY

The baseline assessment in terms of lacks and challenges in the management of biodiversity information was carried out in the framework of Action A.1. of the LIFE EL-BIOS project "*hEllenic BIODiversity Information System: an innovative tool for biodiversity conservation*". The assessment involved primary and secondary research, as well as drawing on the findings of a review of existing biodiversity information at national, regional and local levels. The primary research included quantitative research, using an online questionnaire, and qualitative research, using semi-structured interviews and focus groups. The secondary research was implemented through literature review. In the framework of the quantitative research, 266 questionnaires were collected, mainly from employees of the public sector. while in the framework of the qualitative research, 39 interviews and 11 focus groups were conducted with the participation of 122 people in total.

In specific, the baseline situation was recorded and assessed in terms of adequacy and availability of biodiversity information, of its usability and relevant impact factors, as well as in terms of its quality, validity and reliability. Finally, the action identified the challenges to which the new information system must respond in order to function as the National Biodiversity Information System of Greece, as well as the control and evaluation parameters of its proper operation.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η πληροφορία για τη βιοποικιλότητα και η σημασία της

Η βιοποικιλότητα¹ έχει πρωτίστως εγγενή αξία, ανεξάρτητα από τη χρησιμότητά της στον άνθρωπο, σε άλλα είδη ή στο οικοσύστημα στο οποίο ανήκει. Από την άλλη πλευρά, ο άνθρωπος, για τη διαβίωσή του, εξαρτάται από τη βιοποικιλότητα, τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αυτή παρέχει. Συνεπώς, υπάρχει ηθική και αλλά και ουσιαστική υποχρέωση προστασίας της, δεδομένου ότι οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες και παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, είναι εκείνες στις οποίες αποδίδεται κυρίως η απώλεια της βιοποικιλότητας, διαχρονικά.

Η παρακολούθηση της βιοποικιλότητας είναι απαραίτητη για την προστασία και τη διατήρησή της. Τα δεδομένα της βιοποικιλότητας² είναι ο ακρογωνιαίος λίθος στην προσπάθεια ανάσχεσης της απώλειάς της και αναστροφής της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων (Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030). Η έρευνα, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δράσεων διατήρησης και διαχείρισης των στοιχείων της βιοποικιλότητας, προστατευόμενων περιοχών και του φυσικού περιβάλλοντος εν γένει, ο προγραμματισμός και η ιεράρχηση των χρηματοδοτήσεων σε θέματα βιοποικιλότητας και περιβάλλοντος, η λήψη αποφάσεων και η αδειοδότηση για έργα και δραστηριότητες σε περιοχές σημαντικές για τη βιοποικιλότητα, καθώς και ο στρατηγικός σχεδιασμός για πολιτικές που αφορούν στη βιοποικιλότητα, προϋποθέτουν την ύπαρξη αξιόπιστης πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα και τις παραμέτρους που επιδρούν στη διατήρησή της. Περαιτέρω, τα δεδομένα αυτά χρησιμοποιούνται, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, για την ανταπόκριση της χώρας σε εθνικές, Κοινοτικές και διεθνείς δεσμεύσεις και υποχρεώσεις (π.χ. επικαιροποίηση βάσεων δεδομένων εθνικά προστατευόμενων περιοχών και περιοχών του Δικτύου Natura 2000, υποβολή εκθέσεων για την εφαρμογή των Οδηγιών για τη Φύση 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα - CBD κ.ά.).

¹ Ως «βιολογική ποικιλότητα» νοείται η ποικιλία των ζώντων οργανισμών πάσης προελεύσεως περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, χερσαίων, θαλασσίων και άλλων υδατικών οικοσυστημάτων και οικολογικών συμπλεγμάτων, των οποίων αποτελούν μέρος. Επίσης, περιλαμβάνει την ποικιλότητα εντός των ειδών, μεταξύ ειδών και οικοσυστημάτων (Convention on Biological Diversity, Rio 1992).

² Ως δεδομένα βιοποικιλότητας νοούνται δεδομένα για είδη (χλωρίδας και πανίδας), τύπους οικοτόπων/βλάστησης, οικοσυστήματα και προστατευόμενες περιοχές (σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο), καθώς και δεδομένα πιέσεων/απειλών για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες. Μπορεί να είναι πρωτογενή ή επεξεργασμένα/συνθετικά δεδομένα που αφορούν στην παρουσία και εξάπλωση ειδών και τύπων οικοτόπων (χερσαίων ή θαλάσσιων), στο πληθυσμιακό μέγεθος, στις τάξεις κ.ά. ή δεδομένα που αφορούν στο καθεστώς διατήρησης (βαθμός και κατάσταση διατήρησης), στο καθεστώς προστασίας (σε εθνικό ή ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο). Μπορεί να περιλαμβάνουν δείκτες βιοποικιλότητας (αφθονία, κάλυψη, κατακερματισμός) ή ακόμη και δεδομένα για δράσεις και μέτρα (διατήρησης, αποκατάστασης, ευαισθητοποίησης) για είδη, τύπους οικοτόπων και περιοχές. Μπορεί να είναι χωρικά ή περιγραφικά, δεδομένα πεδίου, τηλεπισκοπικά ή συνθετικά. Μπορεί ακόμη να περιλαμβάνουν υποστηρικτικά δεδομένα για τη βιοποικιλότητα, όπως εδαφολογικά, χρήσεων γης, ποιότητας υδάτων κ.λπ.

Η επίτευξη ή εκπλήρωση των ανωτέρω εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αξιοπιστία, ποιότητα και εγκυρότητα των δεδομένων που παράγονται, ως αποτέλεσμα της απογραφής και παρακολούθησης της βιοποικιλότητας. Για να είναι αποτελεσματική και αποδοτική η διατήρηση και διαχείριση των βιοτικών και άλλων φυσικών πόρων, θα πρέπει τα δεδομένα της βιοποικιλότητας να είναι κατά το δυνατόν πρόσφατα και επίκαιρα. Μία ακόμη παράμετρος που επηρεάζει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της διατήρησης της φύσης στην πράξη, είναι η διαθεσιμότητα και η πρόσβαση σε αυτού του τύπου τα δεδομένα, από όλους όσους ασχολούνται με την παρακολούθηση, τη διατήρηση και διαχείριση, τον προγραμματισμό, τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής για τη βιοποικιλότητα ή την ενσωμάτωσή της σε άλλες πολιτικές.

1.2 Η αναγκαιότητα ενός Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα

Τα προβλήματα και οι δυσκολίες στην παρακολούθηση, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας, καθώς και στην ανταπόκριση της χώρας σε υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων είναι υπαρκτά. Οι καθυστερήσεις και οι αβεβαιότητες που σημειώνονται συχνά σε όλες τις παραπάνω διαδικασίες στην Ελλάδα, επιβεβαιώνουν ότι ένα τέτοιο πληροφοριακό σύστημα είναι απαραίτητο.

Η αναγκαιότητα ενός κεντρικού πληροφοριακού συστήματος το οποίο θα συγκεντρώνει, θα ενοποιεί/συγχωνεύει και θα δίνει πρόσβαση σε δεδομένα για τη βιοποικιλότητα, και το οποίο θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίζει τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων της χώρας στην παρακολούθηση, είναι αυτονόητη. Η ύπαρξη ενός τέτοιου εθνικού πληροφοριακού συστήματος θα ενδυναμώνει τις δυνατότητες που παρέχει η υφιστάμενη γνώση σε πολλούς τομείς.

Πέρα από τα προφανή πλεονεκτήματα ενός τέτοιου πληροφοριακού συστήματος, για όλους όσους ασχολούνται με θέματα βιοποικιλότητας, οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών στη χώρα, η ύπαρξή του αναμένεται να συνεισφέρει (ενδεικτικά):

- Στον εντοπισμό, τον σχεδιασμό και την ιεράρχηση των κατάλληλων δράσεων/μέτρων διατήρησης.
- Στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που συναντούν συχνά οι ειδικοί στην αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων διαχρονικά, και στον υπολογισμό των τάσεων (πληθυσμιακών δεδομένων ή δεδομένων έκτασης). Αξίζει να αναφερθεί εδώ ότι η εκτίμηση των ανωτέρω παραμέτρων και άλλων παραμέτρων σε εθνικές εκθέσεις βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην κρίση των ειδικών.
- Στη μείωση του απαραίτητου χρόνου και του ανθρώπινου δυναμικού για την τήρηση των υποχρεώσεων αναφοράς για τις Οδηγίες της Φύσης και άλλων εθνικών υποχρεώσεων.
- Στη μείωση του διοικητικού φόρτου των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης (υπό την Οδηγία 2014/52/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την 2011/92/ΕΕ) και στη μείωση της αβεβαιότητας που μπορεί να διέπει τις γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Στην επίσπευση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων σε θέματα βιοποικιλότητας.

- Στη μείωση επιπρόσθετων διοικητικών επιβαρύνσεων στο προσωπικό του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και των ΜΔΠΠ, του ΥΠΕΝ, αλλά και ιδιωτών.
- Στον εντοπισμό των πραγματικών κενών γνώσης στα δεδομένα βιοποικιλότητας (καθώς αναμένεται να «εξιχνιασθούν» τα κενά που αντικατοπτρίζουν απλώς τη μη διαθεσιμότητα δεδομένων) και στην κατεύθυνση των προσπαθειών παρακολούθησης και των πόρων που απαιτούνται (οικονομικά και σε ανθρώπινο δυναμικό) για την κάλυψη των πραγματικών κενών γνώσης.

Το πληροφοριακό σύστημα που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο του έργου LIFE EL-BIOS θα συγκεντρώνει, θα συνδυάζει και θα παρουσιάζει με ολοκληρωμένο τρόπο διαθέσιμες πληροφορίες (περιγραφικές και χωρικές) και σύνολα δεδομένων βιοποικιλότητας αναφορικά με την παρουσία/εξάπλωση, τα πληθυσμιακά μεγέθη, την κατάσταση και τις τάσεις, το καθεστώς προστασίας, τις απειλές και πιέσεις, άλλες παραμέτρους για όλες τις κατηγορίες/ομάδες ειδών και τους τύπους οικοτόπων (Κοινοτικού και εθνικού ενδιαφέροντος). Θα περιέχει, επίσης, πληροφορίες και σύνολα δεδομένων για τα οικοσυστήματα και τις προστατευόμενες περιοχές. Θα ενσωματώνει υφιστάμενες βάσεις δεδομένων, προβλέποντας ταυτόχρονα την ενσωμάτωση και μελλοντικών δεδομένων από διαφορετικές πηγές (δεδομένα παρατήρησης γης, πεδίου, από τηλεμετρικούς αισθητήρες κ.λπ.). Το πληροφοριακό σύστημα θα παρουσιάζει τα ερευνητικά ευρήματα με τρόπο εύληπτο, ακόμη και από μη ειδικούς, και θα ενισχύσει τη χρήση και επανάχρηση αποτελεσμάτων παρακολούθησης που παράγονται από επιστημονική έρευνα ή στο πλαίσιο έργων και άλλων δράσεων. Η διαβαθμισμένη πρόσβαση σε δεδομένα για τη βιοποικιλότητα θα διασφαλίζει αφενός τη φύλαξη ευαίσθητων δεδομένων ειδών (μη δημοσιοποιήσιμα στο ευρύ κοινό στοιχεία) και αφετέρου την ορθή χρήση της πληροφορίας αυστηρά και μόνο για σκοπούς διατήρησης και διαχείρισης της βιοποικιλότητας από τους καθ' ύλην αρμόδιους.

Το εν λόγω σύστημα για τη βιοποικιλότητα αναμένεται να αποτελέσει το κύριο εθνικό εργαλείο για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας και θα είναι στην υπηρεσία της επιστημονικής κοινότητας και της κοινωνίας. Με την ολοκλήρωσή του, την ευθύνη διαχείρισης και λειτουργίας θα φέρει ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.).

1.3 Το έργο LIFE EL-BIOS

Το έργο LIFE EL-BIOS (LIFE20 GIE/GR/001317) «hELlenic BIOdiversity Information System: an innovative tool for biodiversity conservation» συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιείται με συντονιστή το Πράσινο Ταμείο και συνδικαιούχους, τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλιανδρή/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων (ΜΓΦΙ/ΕΚΒΥ), το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας/Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, το Ευρωπαϊκό Θεματικό

Κέντρο (ETC - UMA) του Πανεπιστημίου της Μάλαγα στην Ισπανία και την εταιρεία ΟΛΥΜΠΟΣ Εταιρεία Μελετών.

Το έργο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός διαδικτυακού Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο θα συγκεντρώνει, θα ενσωματώνει, θα συνδυάζει και θα διαχέει με εύληπτο τρόπο, υφιστάμενα δεδομένα για τη βιοποικιλότητα της χώρας, τα οποία προέρχονται από την εφαρμογή παραδοσιακών μεθόδων παρακολούθησης (π.χ. δεδομένα δειγματοληψιών πεδίου), αλλά και σύγχρονων τεχνικών τηλεπισκόπησης, Παρατήρησης της Γης κ.ά. Το Πληροφοριακό Σύστημα θα προβλέπει και θα υποστηρίζει περαιτέρω την ενσωμάτωση και μελλοντικών δεδομένων παρακολούθησης της βιοποικιλότητας.

Στο πλαίσιο του έργου, θα υλοποιηθούν σεμινάρια κατάρτισης για την ανάπτυξη και ενδυνάμωση των ικανοτήτων των χρηστών του πληροφοριακού συστήματος, ώστε να μπορούν να τροφοδοτούν το σύστημα με δεδομένα για τη βιοποικιλότητα και να κάνουν χρήση των δυνατοτήτων του για τη διευκόλυνση των εργασιών τους.

Το έργο απευθύνεται σε όλους τους φορείς της χώρας (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α./ΜΔΠΠ, αρμόδιες υπηρεσίες, οργανισμοί, επιστημονικοί φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις) που συλλέγουν και διατηρούν δεδομένα παρακολούθησης στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων παρακολούθησης, ερευνητικών έργων, μελετών κ.λπ., αλλά και στους φορείς που τα χρησιμοποιούν (πάροχοι και χρήστες δεδομένων).

Με την ολοκλήρωση του έργου, τη διαχείριση και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος θα αναλάβει ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η Δράση A1 του έργου LIFE EL-BIOS διακρίνεται σε τρεις επιμέρους δράσεις και αφορά: (α) στην αναγνώριση, ανάλυση και χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, στα οποία απευθύνεται το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Βιοποικιλότητα (Δράση A.1.1.), (β) στην αποτύπωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους και στη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών τους σε σχέση με το Πληροφοριακό Σύστημα (Δράση A.1.2.) και (γ) στην αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης ως προς τις ελλείψεις και τις προκλήσεις στη διαχείριση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα για την αντιμετώπιση ζητημάτων διοίκησης, διαχείρισης, παρακολούθησης, σύνταξης εκθέσεων/αναφορών (Δράση A.1.3.).

Αναλυτικότερα, η Δράση A.1.3. «Αποτίμηση υφιστάμενης κατάστασης ως προς τις ελλείψεις και τις προκλήσεις στη διαχείριση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα», αποσκοπεί:

- να αποτιμήσει την υφιστάμενη κατάσταση ως προς την επάρκεια, τη διαθεσιμότητα, την ευχρηστία και την εγκυρότητα (αξιοπιστία) των δεδομένων/συνόλων δεδομένων για τη βιοποικιλότητα από τα ενδιαφερόμενα μέρη,
- να εντοπίσει τις ελλείψεις και τα προβλήματα που παρατηρούνται σήμερα,
- να κωδικοποιήσει τις προκλήσεις στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το νέο πληροφοριακό σύστημα ώστε να λειτουργήσει ως το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Βιοποικιλότητα.

Η Δράση A.1.3. συνδέεται άμεσα με τις άλλες δύο δράσεις: A.1.1. «Αναγνώριση, ανάλυση και χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών και των ομάδων στόχων» και A.1.2. «Διερεύνηση αναγκών και προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών», καθώς διεξήχθησαν σχεδόν ταυτόχρονα και αξιοποίησαν κοινές μεθοδολογίες και δεδομένα για την υλοποίησή τους. Τα αποτελέσματα της Δράσης A.1 συνεισφέρουν στον σχεδιασμό των υπολοίπων προπαρασκευαστικών δράσεων του έργου LIFE EL-BIOS και ειδικότερα της Δράσης A.3. «Καθορισμός δομής, θεματικών ενότητων και δεικτών βιοποικιλότητας».

Στο πλαίσιο της παρούσας, η αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης, ο εντοπισμός των ελλείψεων και των προκλήσεων στη διαχείριση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα προκύπτει κυρίως από την αξιολόγηση των ευρημάτων της Δράσης A.1.2, η οποία αφορά στη διεξαγωγή πρωτογενούς έρευνας και δευτερογενούς έρευνας. Επιπρόσθετα, αξιοποιεί δεδομένα και από τη Δράση A.2.1. «Ανασκόπηση υφιστάμενης πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και αναγνώριση υποψηφίων παρόχων δεδομένων».

Αναλυτικότερα, η δευτερογενής έρευνα αφορά στη βιβλιογραφική επισκόπηση πρωτογενών και δευτερογενών πηγών, ήτοι έρευνα βιβλιογραφίας και συλλογής δεδομένων από ποικίλες πηγές, όπως: έντυπες και ψηφιακές εκδόσεις, άρθρα, επιστημονικών περιοδικών, νομοθετικά κείμενα (π.χ. νόμοι, ΠΔ, ΚΥΑ, Κοινοτικές Οδηγίες), επίσημα κείμενα πολιτικής και στρατηγικής με κατευθυντήριο και όχι δεσμευτικό χαρακτήρα, κείμενα επιχειρησιακού χαρακτήρα, αναφορές, εκθέσεις και μελέτες φορέων και οργανισμών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και ΜΚΟ, έρευνες και δημοσιευμένα στοιχεία οργανισμών και φορέων, βάσεις δεδομένων, ιστότοποι και δικτυακοί τόποι κ.ά.

Η πρωτογενής έρευνα, σχεδιάστηκε για τους σκοπούς του συγκεκριμένου έργου με στόχο την κάλυψη των αναγκών των Δράσεων Α.1.2 και Α.1.3. και αφορά σε **ποσοτική έρευνα** με τη χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου και **ποιοτική έρευνα** με τη χρήση ημιδομημένων συνεντεύξεων και εστιασμένων ομάδων. Ο συνδυασμός των δεδομένων των δύο μεθόδων παρέχει τη δυνατότητα μιας πιο ολοκληρωμένης κατανόησης της πραγματικότητας και ενισχύει την ποιότητα και αξιοπιστία των αποτελεσμάτων. Ως παράδειγμα, εφόσον η συγκέντρωση αντιπροσωπευτικής πληροφορίας για κάθε ομάδα στόχο εξαρτάται από τη συγκέντρωση ενός αξιόπιστου μεγέθους δείγματος ερωτηματολογίων και τη μέγιστη δυνατή γεωγραφική κάλυψη, οι συνεντεύξεις και οι εστιασμένες ομάδες μπορούν να καλύψουν ενδεχόμενη μικρή απόκριση κάποιας ομάδας ή την έλλειψη απαντήσεων από κάποιες γεωγραφικές ενότητες στο πλαίσιο της ποσοτικής έρευνας. Επιπρόσθετα, τα συμπεράσματα από την ανάλυση των απαντήσεων στην ποιοτική έρευνα μπορούν να αξιοποιηθούν για τον έλεγχο της επιτυχίας του ερωτηματολογίου να καταγράψει τα ζητούμενα. Από την άλλη πλευρά, μέσω τακτικής ανασκόπησης της ροής των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια και των δυνατοτήτων άμεσης οπτικοποίησης που παρέχουν οι διαδικτυακές φόρμες ερωτηματολογίων, δίνεται η δυνατότητα βελτιστοποίησης της διατύπωσης των ερωτημάτων στις ημιδομημένες συνεντεύξεις και στις ομάδες εστίασης, ώστε να διερευνώνται σε βάθος θέματα για τα οποία οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο δεν είναι σαφείς.

Η πρωτογενής έρευνα διεξήχθη το χρονικό διάστημα «Φεβρουάριος - Μάιος 2022», σε εθνικό επίπεδο, καθώς απευθύνθηκε στο σύνολο των ενδιαφερόμενων μερών, όπως αυτά αποτυπώνονται στη Δράση Α.1.1., ήτοι σε δημόσιους φορείς με αρμοδιότητα στο φυσικό περιβάλλον ή με άλλη αρμοδιότητα που η άσκηση της απαιτεί ή παράγει περιβαλλοντική πληροφορία, στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και στις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε ΑΕΙ, ερευνητικούς οργανισμούς και επιστημονικές εταιρείες, σε ΜΚΟ, σε ανεξάρτητους ερευνητές, συμβούλους και μελετητές κ.ά.

2.1 Ποσοτική έρευνα

Για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας συγκροτήθηκε διεπιστημονική Ομάδα Εργασίας, η οποία περιλάμβανε ειδικούς στην κοινωνική έρευνα και ειδικούς στα γνωστικά αντικείμενα του έργου, η οποία εργάστηκε με βάση τα ακόλουθα στάδια:

A Αποσαφήνιση των στόχων της έρευνας, εξειδίκευση των ομάδων στόχων και των θεματικών πεδίων

Η Ομάδα Εργασίας αποσαφήνισε ζητήματα ως προς την έρευνα και διατύπωσε λεπτομερώς τον γενικό και τους ειδικούς στόχους, ώστε τα αποτελέσματά της να συμβάλλουν τα μέγιστα στον σχεδιασμό του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα. Μέσα από δια ζώσης συναντήσεις εργασίας και τηλεδιασκέψεις, με βάση τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την πρόταση του έργου και με τη χρήση ποικίλων τεχνικών, όπως καταιγισμός ιδεών, εστιασμένες ομάδες,

αξιοποίηση της γνώσης και πείρας των ειδικών κ.ά., διερευνήθηκαν σε βάθος οι ειδικοί στόχοι της έρευνας, τα θεματικά πεδία και οι επιμέρους ενότητες που καλείται να καλύψει, ώστε να ανιχνευθούν και να προσεγγισθούν ολιστικά οι πτυχές του υπό μελέτη ζητήματος. Οι εταίροι του έργου κλήθηκαν να συμμετάσχουν ενεργά σε διάφορα στάδια της διαδικασίας και να διατυπώσουν γνώμη.

Τα θεματικά πεδία και οι επιμέρους ενότητες που διερευνά η ποσοτική έρευνα, όπως προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία, δίνονται ακολούθως:

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

- Κατηγορίες δεδομένων και συχνότητα χρήσης
- Τρόποι άντλησης δεδομένων, διαδίκτυο και προσωπική επικοινωνία
- Πηγές δεδομένων και συχνότητα χρήσης
- Δυσκολίες αναζήτησης/απόκτησης δεδομένων
- Επάρκεια δεδομένων και ελλείψεις
- Ποιότητα δεδομένων
- Εγκυρότητα δεδομένων

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΓΝΩΣΗ

- Γνώση και εμπειρία στη χρήση πληροφοριακών συστημάτων
 - ο Επίπεδο δεξιοτήτων
 - ο Επίπεδο διατιθέμενων μέσων

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Χρησιμότητα προσφερόμενων υπηρεσιών
- Χρησιμότητα εργαλείων αναζήτησης/απόκτησης δεδομένων
 - ο Λειτουργικά γνωρίσματα
 - ο Τρόποι συμβολής/συμμετοχής

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ/ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Ομάδα Εργασίας του ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ προσδιόρισε, επίσης, τις ομάδες στόχους της έρευνας, οι οποίες δεν είναι άλλοι από τα ενδιαφερόμενα μέρη που αναγνωρίστηκαν και ομαδοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης Α1.1., δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. δημόσιοι φορείς με αρμοδιότητα στο φυσικό περιβάλλον, ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ κ.ά.).

B Επιλογή εργαλείων συλλογής δεδομένων

Ως εργαλείο συλλογής επιλέχθηκε το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο, το οποίο, όπως και όλων των τύπων τα ερωτηματολόγια, διακρίνεται από την έμφαση στην τυποποίηση των στοιχείων που συλλέγει, τη δυνατότητα προσέγγισης μεγάλου μέρους των ενδιαφερόμενων μερών και υποβολής στοιχείων σε στατιστικές μεθόδους ανάλυσης. Προκρίθηκε η αποστολή συνδέσμου, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στους αποδέκτες του ερωτηματολογίου και η συμπλήρωσή του διαδικτυακά, ως η πιο αποτελεσματική μέθοδος για την πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό ατόμων, λαμβάνοντας υπόψη τους χρονικούς περιορισμούς και τις γεωγραφικές απαιτήσεις του έργου.

Γ Κατάρτιση του ερωτηματολογίου

Η σχεδίαση του ερωτηματολογίου έλαβε υπόψη γενικές αρχές, όπως: απλότητα στη διατύπωση και σαφήνεια ερωτημάτων, αποφυγή διφορούμενων ερωτημάτων, συντομία ερωτημάτων και έκταση ερωτηματολογίου, σχετικότητα ερωτημάτων με την έρευνα, αποφυγή αρνητικών και υποθετικών ερωτημάτων, αποφυγή χρήσης φορτισμένων λέξεων/εκφράσεων προφορικού λόγου, τεχνικών όρων, αναγκαιότητα και επάρκεια ερωτημάτων, λογική συνέχεια, συνοχή και οργάνωση ερωτημάτων, ομαδοποίηση συγγενών ερωτημάτων, χρήση κατάλληλων ποσοτικών και χρονικών προσδιορισμών και επεξήγηση αυτών κ.ά.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τρία μέρη (βλ. Παράρτημα Ι) και η τήρηση μιας καλής δομής ενισχύει τη φαινομενική του εγκυρότητα, καθώς πείθει ως εικόνα και οργάνωση ότι διερευνά αυτό που ισχυρίζεται ότι διερευνά, δημιουργεί στον ερωτώμενο την αίσθηση ότι τα ερωτήματα έχουν νόημα και αλληλουχία και τον προδιαθέτει να το συμπληρώσει:

- **ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:** περιλαμβάνει το πλαίσιο διεξαγωγής και τους σκοπούς της έρευνας, τον τρόπο συμμετοχής του αποδέκτη, τα στοιχεία του/των φορέων που υλοποιούν την έρευνα (συνοδευόμενα από στοιχεία επικοινωνίας όπως διεύθυνση, τηλέφωνο, email, για περισσότερες πληροφορίες/διευκρινίσεις), διαβεβαίωση περί ανωνυμίας και εχεμύθειας ως προς τα προσωπικά δεδομένων και τη συμβολή του στην έρευνα.
- **ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ/ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ:** περιλαμβάνει στοιχεία επικοινωνίας, οργανισμός/φορέας στον οποίο εργάζεται, έτη και έδρα εργασίας, επίπεδο δραστηριοποίησης (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό), κύριο πεδίο δραστηριοποίησης. Συχνά το τμήμα αυτό του ερωτηματολογίου δίνεται στο τέλος, ώστε ο ερωτώμενος να εκμεταλλευτεί τον ωφέλιμο χρόνο που έχει στη διάθεσή του για να απαντήσει στο κύριο σώμα των ερωτημάτων και στο τέλος να δώσει πληροφορίες που απαντώνται άμεσα και εύκολα. Καθώς, το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο είναι διαδικτυακό, επιλέχθηκε το συγκεκριμένο τμήμα να προηγηθεί του κυρίου τμήματος των ερωτημάτων.
- **ΚΥΡΙΟ ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ:** περιλαμβάνει (α) εισαγωγικά ερωτήματα σχετικά με το θέμα της έρευνας που διερευνούν γενικότερα γνωρίσματα του ερωτώμενου και όχι αυτό καθαυτό το αντικείμενο της έρευνας, (β) ερωτήματα που έχουν άμεση σχέση με το υπό διερεύνηση θέμα, δομημένα από το γενικότερο προς το ειδικότερο.

Για την κατάρτιση του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκαν κλειστού και ανοικτού τύπου ερωτήματα, δηλαδή ερωτήματα όπου δίνονται εκ των προτέρων οι πιθανές απαντήσεις μεταξύ των οποίων καλείται να επιλέξει ο ερωτώμενος (με μία ή πολλαπλές επιλογές) και ερωτήματα για τα οποία δεν δίνονται απαντήσεις και οι ερωτώμενοι απαντούν με όποιον τρόπο επιθυμούν. Τα κλειστού τύπου ερωτήματα επιλέγονται συχνότερα, καθώς αναλύονται εύκολα ποσοτικά, λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο οι ερωτώμενοι να κατευθυνθούν προς μία απάντηση ή να μην περιλαμβάνονται εκείνες οι πιθανές απαντήσεις που θα επιθυμούσαν να δώσουν. Ιδιαίτερη μέριμνα

δόθηκε ώστε οι απαντήσεις να είναι αμοιβαία αποκλειόμενες και να καλύπτουν τις περισσότερες δυνατές επιλογές.

Η πλειονότητα των ερωτημάτων που χρησιμοποιήθηκαν είναι κλειστού τύπου, παρέχοντας την επιλογή συμπλήρωσης του πεδίου «Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:» σε επιλεγμένα ερωτήματα, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι απαιτείται ιδιαίτερος χειρισμός στην επεξεργασία των ετερόκλητων απαντήσεων του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς ο κάθε ερωτώμενος δίνει διαφορετική βαρύτητα σε αυτό που επισημαίνει. Η επεξεργασία των απαντήσεων είναι ποιοτική και όχι ποσοτική. Το ερωτηματολόγιο ενσωματώνει και περιορισμένο αριθμό ανοικτών ερωτημάτων ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα ανίχνευσης παραμέτρων που ίσως να διέφυγαν της προσοχής με τη χρήση αποκλειστικά κλειστών ερωτημάτων. Τα ερωτήματα, εκτός από τον διαχωρισμό τους σε ανοικτού και κλειστού τύπου, διακρίνονται και σε άλλες κατηγορίες, όπως: συνάφειας (π.χ. από την απάντηση του ενός εξαρτάται άλλο ερώτημα), ευαίσθητα (π.χ. προτιμήσεις, αποκάλυψης συμπεριφοράς), σύνθετα (ως προς τη διατύπωση και τον όγκο των πληροφοριών που επιδιώκουν να αντλήσουν), διευκρινιστικά κ.λπ.

Ως προς το περιεχόμενο, τα ερωτήματα διατυπώθηκαν και οργανώθηκαν με βάση τα θεματικά πεδία και τις επιμέρους ενότητες που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Η Ομάδα Εργασίας έλαβε υπόψη τα ειδικότερα γνωρίσματα των ομάδων στόχων της έρευνας, ώστε η διατύπωσή τους να προσαρμοσθεί αναλόγως επιτρέποντας π.χ. μεγαλύτερη έκταση, λεπτομέρεια και χρήση ειδικής ορολογίας (όπου ήταν απολύτως αναγκαίο), σε σχέση με μια έρευνα η οποία θα απευθυνόταν στο ευρύ κοινό.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στην επιλογή των κατάλληλων κλιμάκων μέτρησης για κάθε ερώτημα, δηλαδή στους δείκτες μέτρησης υφιστάμενων συμπεριφορών και απόψεων. Χρησιμοποιήθηκαν διχοτομικές κλίμακες για ερωτήματα που επιδέχονται ως απάντηση μία από τις δύο επιλογές (ΝΑΙ/ΟΧΙ) συνδυαζόμενες κατά περίπτωση με ερωτήματα συνάφειας, κλίμακες απλής επιλογής για ερωτήματα που επιδέχονται μόνο μία απάντηση από μία σειρά προτεινόμενων, κλίμακες πολλαπλής επιλογής για ερωτήματα που επιδέχονται μία ή περισσότερες απαντήσεις από μια σειρά προτεινόμενων, κλίμακες αξιολόγησης με σειρά σπουδαιότητας, κλίμακες τύπου Likert για ερωτήματα με απαντήσεις διάταξης/κλιμάκωσης από το ελάχιστο προς το πάρα πολύ για τη μέτρηση ποιότητας, σημαντικότητας, ενδιαφέροντος, συχνότητας κ.ά., κλίμακες σημαντικού διφορισμού για την καταγραφή απαντήσεων σε πενταβάθμια κλίμακα στην οποία ο ερωτώμενος καλείται να επιλέξει τη θέση του κ.λπ.

Το τελικό σχέδιο του ερωτηματολογίου στάλθηκε σε ειδικούς στην κοινωνική έρευνα, σε ειδικούς επί του γνωστικού αντικείμενου και στους εταίρους του έργου LIFE EL-BIOS, για τη διατύπωση γνώμης ως προς τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο. Σχόλια και παρατηρήσεις λήφθηκαν υπόψη και το ερωτηματολόγιο τέθηκε σε δοκιμαστική χρήση για την αξιολόγηση του βαθμού κατανόησης και αποδοχής από τους ερωτώμενους, την εξακρίβωση δηλαδή ότι όλα όσα αναφέρονται είναι πλήρως αντιληπτά, ότι ο τρόπος διατύπωσης των ερωτημάτων επιτρέπει τη συλλογή των επιθυμητών στοιχείων, καθώς και ότι το μέγεθος και η δομή του δεν προκαλούν την αδιαφορία ή τον εκνευρισμό των ερωτώμενων. Επιλεγμένοι παραλήπτες, όπως στελέχη του ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ, των εταίρων του έργου

και διαφόρων φορέων (π.χ. ΜΔΠΠ, ΜΚΟ, γραφεία μελετών, ΟΤΑ κ.ά.), κλήθηκαν να το συμπληρώσουν πιλοτικά. Μετά από διευκρινήσεις σε επιμέρους ζητήματα, ενσωματώθηκαν οι απαραίτητες αλλαγές και το ερωτηματολόγιο οριστικοποιήθηκε. Σημειώνεται ότι παρόλο που το ερωτηματολόγιο κλήθηκε να καλύψει εκτενώς αρκετά θέματα, ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στον απαιτούμενο χρόνο συμπλήρωσης, ο οποίος δεν ξεπερνά τα 15', ώστε να μην λειτουργήσει αποθαρρυντικά.

Δ Διενέργεια συλλογής δεδομένων

Το ερωτηματολόγιο απελευθερώθηκε στους αποδέκτες του στις 18/2/2022, με συνοδευτική επιστολή του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., με στόχο την παρακίνηση όσο τον δυνατόν περισσότερων παραληπτών να το συμπληρώσουν. Ακολούθησαν υπενθυμίσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. (π.χ. 18/3/2022), καθώς και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνικά από το ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ, το οποίο παρακολουθούσε καθημερινά τον ρυθμό ανταπόκρισης των αποδεκτών και στοιχεία όπως ο φορέας απασχόλησης, η γεωγραφική προέλευση κ.ά., ώστε να εντείνονται οι υπενθυμίσεις σε μέλη των ομάδων στόχων. Ως ημερομηνία λήξης συλλογής των ερωτηματολογίων ορίστηκε η 28/3/2022, η οποία έλαβε άτυπη παράταση έως τις 19/4/2022, ημερομηνία κατά την οποία ο αριθμός των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν (266) ήταν ικανοποιητικός, ο στόχος των 200 απαντήσεων που είχε τεθεί στην πρόταση του έργου επετεύχθη και η καθημερινή επισκόπηση έδειχνε ότι ελάχιστες απαντήσεις προστείνονταν.

Ε Ανάλυση δεδομένων

Τα δεδομένα των ερωτηματολογίων υπέστησαν στατιστική επεξεργασία για την εξαγωγή και οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων, καθώς και ποιοτική επεξεργασία ως προς τα σκέλη των ανοικτών ερωτημάτων και των πεδίων με ελεύθερο κείμενο. Τα αποτελέσματα, συνδυαστικά με τα ευρήματα της ποιοτικής έρευνας, παρατίθενται στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας.

Στα δεδομένα που συλλέχθηκαν μέσω ερωτηματολογίου έγινε καταρχήν απόκρυψη στοιχείων προσωπικής ταυτοποίησης και απέκτησαν ανώνυμη μορφή. Τα προσωπικά στοιχεία διατηρήθηκαν σε προστατευμένο αρχείο για μελλοντική χρήση αποκλειστικά για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων του έργου. Τα δεδομένα που αποτέλεσαν αντικείμενο της ποσοτικής ανάλυσης της παρούσας έκθεσης υπάγονται στα Κατηγορικά Δεδομένα (Categorical Data) και περιλαμβάνουν:

- ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ³: Συλλέχθηκαν μέσω των ακόλουθων ερωτημάτων κλειστού τύπου: «1. Οργανισμός/φορέας στον οποίο εργάζεστε ή δραστηριότητα την οποία ασκείτε», «3. Έδρα εργασίας», «8. Ποιος είναι ο λόγος που μπορεί να επιλέξετε την προσωπική επικοινωνία;», «13. Ελέγχετε την εγκυρότητα των δεδομένων/πληροφοριών που εντοπίζετε στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;», «16. Πώς αξιολογείτε τα μέσα (π.χ. εξοπλισμός, υποδομές, λογισμικό) που

³ Ονομαστικά Δεδομένα (Nominal Data) είναι τα δεδομένα που λαμβάνουν τιμές, οι οποίες δεν μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους ή να διαταχθούν κατά αύξουσα ή φθίνουσα σειρά.

- διαθέτετε για να αντλήσετε τα δεδομένα/πληροφορίες που χρειάζεστε από το διαδίκτυο;⁴» και «20. Με ποιόν τρόπο θεωρείτε πως θα μπορούσατε να συμβάλετε στο νέο πληροφοριακό σύστημα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας που θα αναπτυχθεί από το έργο LIFE EL-BIOS;».
- ΤΑΚΤΙΚΑ/ΣΕΙΡΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ⁵: Συλλέχθηκαν μέσω των ακόλουθων ερωτημάτων κλειστού τύπου: «6. Πόσο συχνά χρειάζεστε τις παρακάτω κατηγορίες δεδομένων για την υλοποίηση της εργασίας σας;», «7. Με ποιόν τρόπο αντλείτε τα δεδομένα/πληροφορίες για τη βιοποικιλότητα που χρειάζεστε για την εργασία σας; (Αξιολογήστε)», «9. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις παρακάτω πηγές για την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα;», «10. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών σχετικών με τη βιοποικιλότητα; (Αξιολογήστε)», «11. Πώς χαρακτηρίζετε την επάρκεια των δεδομένων/πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;», «12. Πώς χαρακτηρίζετε την επάρκεια των δεδομένων/πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;», «14. Πώς αξιολογείτε την εμπειρία σας στη χρήση πληροφοριακών συστημάτων;», «15. Πώς αξιολογείτε τον εαυτό σας ως προς τις παρακάτω δεξιότητες;», «16. Πώς αξιολογείτε τα μέσα (π.χ. εξοπλισμός, υποδομές, λογισμικό) που διαθέτετε για να αντλήσετε τα δεδομένα/πληροφορίες που χρειάζεστε από το διαδίκτυο;», «17. Στο πλαίσιο του έργου LIFE EL-BIOS πρόκειται να δημιουργηθεί ένα νέο πληροφοριακό σύστημα που θα λειτουργεί ως κεντρικός κόμβος πληροφόρησης για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Αξιολογήστε τη χρησιμότητα των παρακάτω υπηρεσιών.», «18. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την ύπαρξη των παρακάτω εργαλείων για την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών στο νέο πληροφοριακό σύστημα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου LIFE EL-BIOS;» και «19. Αξιολογήστε τη συμβολή των παρακάτω γνωρισμάτων στην επιτυχία του νέου πληροφοριακού συστήματος για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας.».

⁴ Οι δυνατές απαντήσεις (Επαρκή, Ανεπαρκή, Δεν υπάρχει, Δεν το χρειάζομαι) δεν έχουν φυσική σειρά κατάταξης, λόγω της τέταρτης επιλογής απάντησης.

⁵ Τακτικά/Σειριακά Δεδομένα (Ordinal Data) είναι τα δεδομένα που ταξινομούνται σε κατηγορίες που έχουν φυσική σειρά κατάταξης και κωδικοποιούνται σε αριθμητικές τιμές (για παράδειγμα, 1: καθόλου, 3: σε μέτριο βαθμό, 5: σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό). Οι αποστάσεις μεταξύ των κατηγοριών είναι άνισες ή άγνωστες, γνώρισμα που δεν επιτρέπει την ανάλυση των εν λόγω δεδομένων ως αριθμητικών (Numerical data) (π.χ. για τον υπολογισμό διαφορών, μέσης τιμής ή τυπικής απόκλισης).

Καθώς τα ανωτέρω δεδομένα δεν είναι αριθμητικά (numerical), στοιχεία περιγραφικής στατιστικής όπως η μέση τιμή και η τυπική απόκλιση δεν έχουν εφαρμογή. Τα στοιχεία περιγραφικής στατιστικής που υπολογίσθηκαν είναι:

- Η κατανομή της συχνότητας σε αριθμούς/ποσοστά.
- Η κορυφή (mode)⁶ και, για και τα τακτικά/σειριακά δεδομένα, η διάμεσος (median⁷), για την εύρεση της κεντρικής τάσης.

Σημειώνεται ότι, οι απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα ανοιχτού τύπου: «11α. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στο Ερώτημα 11 και αναφέρετε τί εκτιμάτε ότι λείπει και ήταν για εσάς χρήσιμο.», «12α. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στο ερώτημα 12.» και «21. Άλλα θέματα που επιθυμείτε να επισημάνετε/προτείνετε σε σχέση με το νέο πληροφοριακό σύστημα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας που θα αναπτυχθεί από το έργο LIFE EL-BIOS.», αξιοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας, με την εξαίρεση του ερωτήματος 11α, στο οποίο έγινε, επιπλέον, ανάλυση του περιεχομένου των απαντήσεων και δημιουργήθηκε πίνακας κατανομής συχνότητας.

Για την οργάνωση και ανάλυση των συνόλων δεδομένων δημιουργήθηκε πίνακας κατανομής συχνότητας που δείχνει, ανά ερώτημα, τον αριθμό των απαντήσεων για κάθε επιλογή απάντησης. Τα αποτελέσματα οργανώθηκαν σε πίνακες ανά ερώτημα και οπτικοποιήθηκαν σε γραφήματα (κυρίως ράβδους και στήλες). Η οργάνωση και επεξεργασία των δεδομένων έγιναν με τη χρήση Excel.

Επισημαίνεται τέλος ότι, λόγω περιορισμών που άπτονται κυρίως της μη διαθεσιμότητας ποσοτικών δεδομένων για τον πληθυσμό στον οποίον στοχεύει η έρευνα μέσω ερωτηματολογίου, δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί πόσο αντιπροσωπευτικό είναι το δείγμα που συνθέτουν οι συμμετέχοντες στην έρευνα, υπάρχουν δε επιφυλάξεις για το κατά πόσο η σχετική συχνότητα των επιμέρους κατηγοριών εργασιακής ή γεωγραφικής προέλευσης στο σώμα των συμμετεχόντων πλησιάζει την αντίστοιχη στο σύνολο των ομάδων στόχων της έρευνας (κάποιες κατηγορίες πιθανώς υποαντιπροσωπεύονται). Ενόψει αυτών των περιορισμών, τα αποτελέσματα της ποσοτικής ανάλυσης συνεκτιμώνται με αυτά της ποιοτικής έρευνας, ιδίως για τις κατηγορίες για τις οποίες ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι πολύ μικρός.

⁶ Κορυφή (mode) ορίζεται ως η παρατήρηση με τη μεγαλύτερη συχνότητα.

⁷ Διάμεσος ενός δείγματος n παρατηρήσεων, οι οποίες έχουν διαταχθεί σε αύξουσα σειρά, ορίζεται ως η μεσαία παρατήρηση, όταν το n είναι περιττός αριθμός, ή ο μέσος όρος των δύο μεσαίων παρατηρήσεων όταν το n είναι άρτιος αριθμός.

2.2 Ποιοτική έρευνα

Παρόμοια διαδικασία ακολουθήθηκε για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας, η οποία λειτουργεί συμπληρωματικά και ενισχυτικά της ποσοτικής έρευνας. Η ποιοτική έρευνα παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία στους ερευνητές, δίνει τη δυνατότητα σε βάθος διερεύνησης και κατανόησης των υπό διαπραγμάτευση ζητημάτων, εστίασης σε λεπτομερείς συζητήσεις με περιορισμένο αριθμό ατόμων, επιτυγχάνοντας τη συγκέντρωση σημαντικού όγκου δεδομένων, τα οποία θα επιτρέψουν την αναζήτηση νοημάτων, ιδεών και την κατά το δυνατόν ολοκληρωμένη αποτύπωση των επιμέρους ζητημάτων. Δύναται, επίσης, να διευρύνει τις απόψεις του ερευνητή και να αναδείξει καίρια ζητήματα. Καθοριστικής σημασίας είναι η ικανότητα, η εμπειρία και η αντίληψη του συνεντευξιαστή, η οποία μπορεί να λειτουργήσει περιοριστικά στη διεξαγωγή μιας ποιοτικής έρευνας και στην αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της.

A Αποσαφήνιση του σκοπού, των ομάδων στόχων και των θεματικών πεδίων της έρευνας

Η Ομάδα Εργασίας εξειδίκευσε περαιτέρω τους στόχους της ποιοτικής έρευνας, λαμβάνοντας υπόψη και τα πρώτα ευρήματα της ποσοτικής έρευνας (καθώς αυτή προηγήθηκε σε έναν βαθμό χρονικά), διατύπωσε εκ νέου τα θεματικά πεδία που κλήθηκε να εστιάσει, προσδιόρισε τις ομάδες στόχους στις οποίες απευθύνθηκε και στους συμμετέχοντες ανά ομάδα στόχο. Ιδιαίτερη μέριμνα δόθηκε στην αντιπροσώπευση των κύριων ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και στον εντοπισμό των τόμων «πληροφορητών», των προσώπων δηλαδή που απολαμβάνουν ευρεία αποδοχή, που αποτελούν «ηγετικές φυσιογνωμίες» για το υπό διαπραγμάτευση ζήτημα, διαθέτουν εκτεταμένη και σε βάθος γνώση. Τα άτομα πληροφορητές προέρχονται από ποικίλα ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. τη δημόσια διοίκηση, την επιστημονική κοινότητα, στελέχη οργανώσεων και οργανισμών, επαγγελματικών ομάδων κ.ά.) και οι απόψεις τους δύναται να διαφέρουν ουσιαστικά. Σε κάθε περίπτωση, δεν καταθέτουν την προσωπική τους άποψη ως μέλη της ομάδας, αλλά μιλούν άμεσα για την ομάδα αυτή καθαυτή. Στη συγκεκριμένη έρευνα, ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην επιλογή των ατόμων πληροφορητών, ώστε αφενός να αποτελούν τυπικό μέλος της υπό μελέτη ομάδας για την αποφυγή παραπλανητικών παρατηρήσεων και απόψεων, αφετέρου αν μην χαρακτηρίζονται ως περιθωριακά στοιχεία της υπό διερεύνηση ομάδας. Η περιθωριακή θέση των πληροφορητών μπορεί όχι μόνο να προκαταλάβει την άποψη του ερευνητή αλλά και να περιορίσει την πρόσβαση σε διάφορους τομείς του υπό μελέτη ζητήματος. Σε συνέχεια των ανωτέρω και με βάση την απόκριση και αντιπροσώπευση των κύριων ενδιαφερόμενων μερών στην ποσοτική έρευνα, καταρτίσθηκε ο αρχικός κατάλογος των συμμετεχόντων στην ποιοτική έρευνα.

B Επιλογή εργαλείων συλλογής δεδομένων

Τα εργαλεία που επιλέχθηκαν για τη συλλογή δεδομένων ήταν η *ημιδομημένη συνέντευξη* και η *εστιασμένη ομάδα*.

Η συνέντευξη αποτελεί από τις πιο διαδεδομένες μεθόδους συλλογής πληροφοριών, κατάλληλη για περιπτώσεις όπου απαιτείται βαθιά γνώση για σύνθετα ζητήματα. Συνιστά χρήσιμο και γρήγορο μέσο

για τη συγκέντρωση μεγάλου όγκου δεδομένων, διευκολύνει τη συλλογή στοιχείων που δεν προσφέρονται για παρατήρηση και επιτρέπει την πρόσβαση στον προσωπικό τρόπο βίωσης και αντίληψης της πραγματικότητας των συμμετεχόντων στην έρευνα. Στα πλεονεκτήματα από τη χρήση της καταγράφονται, επίσης, η δυνατότητα λεπτομερούς εξήγησης του σκοπού της έρευνας, η ενδελεχής παρατήρηση των συμμετεχόντων, η εμβάθυνση και ο έλεγχος της ακολουθίας των ερωτήσεων και κατά συνέπεια η διόρθωση των λανθασμένων αντιλήψεων του ερευνητή. Ανάμεσα στα μειονεκτήματά της, είναι ότι συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό δεδομένων που δύσκολα προσφέρονται για οργάνωση και συστηματοποίηση και εγκυμονεί ο κίνδυνος να επηρεασθεί από διάφορες παραμέτρους αλληλεπίδρασης συνεντευξαζόμενου-συνεντευξιαστή. Υπάρχουν διάφοροι τύπου συνέντευξης, ανάλογα με τον βαθμό δόμησης των ερωτήσεων και των απαντήσεων. Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε η ημιδομημένη συνέντευξη, η πιο ευέλικτη μορφή συνέντευξης, στην οποία καθορίζονται μεν εκ των προτέρων τα ερωτήματα (με σχετική σαφήνεια και αλληλουχία), παρέχει δε τη δυνατότητα για εμβάθυνση στα ερωτήματα, για αλλαγή σειράς και προσαρμογή του θεματικού οδηγού ανάλογα με την εξέλιξη της συζήτησης.

Η εστιασμένη ομάδα αποτελεί εξίσου διαδεδομένη τεχνική για τη συλλογή ποιοτικών δεδομένων. Κύριο γνώρισμά της είναι η ανάπτυξη αλληλεπίδρασης μεταξύ των μελών της ομάδας, αντί απλής παράθεσης ερωτημάτων σε καθένα από τα μέλη χωριστά. Οι συμμετέχοντες ανταλλάσσουν ιδέες και απόψεις σε συγκεκριμένα ζητήματα. Δίνει τη δυνατότητα προσδιορισμού με σαφήνεια του εύρους των αντιλήψεων και του τρόπου με τον οποίο τα μέλη που συμμετέχουν στην ομάδα αντιλαμβάνονται το υπό διερεύνηση ζήτημα. Επιτρέπει στον ερευνητή να συλλέξει πληροφορίες για την αλληλεπίδραση αυτή και για το πώς επηρεάζει τον τρόπο που διαμορφώνονται ή αλλάζουν οι απόψεις των συμμετεχόντων. Με τη συγκεκριμένη τεχνική αναδεικνύεται ένα ευρύ φάσμα αντιλήψεων που κατέχουν τα άτομα και που με άλλες τεχνικές δεν είναι εύκολο να έρθουν στην επιφάνεια. Στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας του έργου LIFE EL-BIOS εκτιμήθηκε ότι αυτή η αλληλεπίδραση θα συνέβαλε στην ανάδειξη των καίριων θεμάτων των σχετικών με το αντικείμενο του έργου. Στο σύνολο των εστιασμένων ομάδων, πλην μίας, ο αριθμός των συμμετεχόντων ήταν μικρός, κατάλληλος για τη διασφάλιση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των μελών της. Μόνο στην περίπτωση της εστιασμένης ομάδας των στελεχών των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. επιλέχθηκε η αντιπροσώπευση του συνόλου (24 ΜΔΠΠ) και η ευρεία συμμετοχή στελεχών τους, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι απαιτείται να καταβληθεί σημαντική προσπάθεια για τη διαχείριση της ομάδας και τη διασφάλιση της ουσιαστικής συμμετοχής των μελών της.

Γ Διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και δημιουργία «οδηγών»

Η Ομάδα Εργασίας αναγνώρισε ότι η κάθε ομάδα στόχος εμπλέκεται με διαφορετικό τρόπο και σε διαφορετικό βαθμό στο υπό διερεύνηση ζήτημα, έχει άλλες ανάγκες και ότι τα ερευνητικά ερωτήματα για κάθε συνέντευξη/εστιασμένη ομάδα πρέπει να προσαρμόζονται αναλόγως. Υπό το πρίσμα αυτό, διατυπώθηκαν ποικίλα ερωτήματα, τα οποία αξιολογήθηκαν ως προς τη χρησιμότητά τους για τους σκοπούς της έρευνας, αποκλείστηκαν τα πολύ τεχνικά ή τα πολύ εξειδικευμένα και τα

υπόλοιπα ομαδοποιήθηκαν σε κατηγορίες. Καταρτίσθηκε ένας γενικός οδηγός με το σύνολο των ερωτημάτων (βλ. Παράρτημα II), με στόχο να λειτουργήσει ως «δεξαμενή» άντλησης των κατάλληλων σε κάθε περίπτωση. Τονίζεται ότι, οι οδηγοί συνεντεύξεων/εστιασμένων ομάδων αποτέλεσαν το διάγραμμα των συζητήσεων, χωρίς να λειτουργήσουν περιοριστικά για τον συντονιστή ή τους συμμετέχοντες. Επιδιώχθηκε ευελιξία ως προς τη διατύπωση των ερωτημάτων, ελευθερία ως προς την εξέλιξη της συζήτησης με τη μεγαλύτερη δυνατή αυτονομία και άνεση ανάμεσα στους συμμετέχοντες, ώστε η κάθε ομάδα να μπορέσει να χειρισθεί με τη δική της δυναμική το ζήτημα.

Για τη διατύπωση των ερωτημάτων λήφθηκαν υπόψη παράγοντες όπως: επιλογή ανοικτού τύπου και όχι κλειστού τύπου που μπορούν να απαντηθούν με ΝΑΙ/ΟΧΙ, ωθώντας τον συμμετέχοντα να αναπτύξει τις απόψεις του, αποφυγή καθοδηγητικών ερωτημάτων που είναι πιθανό να παραπλανήσουν τους συμμετέχοντες, χρήση εισαγωγικών ερωτημάτων ενθάρρυνσης της συμμετοχής (κυρίως στις εστιασμένες ομάδες), αξιοποίηση διευκρινιστικών ερωτημάτων με σκοπό την εμβάθυνση και την αποσαφήνιση απαντήσεων κ.ά.

Δ Διενέργεια συλλογής δεδομένων

Θεωρητικά εκτιμάται ότι ο αριθμός των δώδεκα (12) συνεντεύξεων είναι συνήθως αρκετός για να διερευνηθεί διεξοδικά ένα ζήτημα, στον βαθμό που δεν ανακύπτουν νέα δεδομένα. Σύμφωνα με την πρόταση του έργου, η ποιοτική έρευνα περιλάμβανε τη συμμετοχή πενήντα (50) ατόμων σε ημιδομημένες συνεντεύξεις/εστιασμένες ομάδες. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο αρχικός κατάλογος των υποψηφίων προς συνέντευξη/συμμετοχή σε εστιασμένη ομάδα που διαμορφώθηκε υπερέβαινε κατά πολύ τις εκτιμήσεις της πρότασης. Ο κατάλογος εμπλουτίστηκε/τροποποιήθηκε κατά τη διαδικασία προετοιμασίας και διεξαγωγής των επιμέρους συνεντεύξεων, μετά από διαπίστωση της Ομάδας Εργασίας ότι συνέχιζαν να προκύπτουν νέα στοιχεία, αλλά και σύμφωνα με τις προτάσεις των υποψηφίων συνεντευξιαζόμενων, οι οποίες αξιολογήθηκαν και ορισμένες υιοθετήθηκαν, καθώς και με βάση την ανταπόκριση των κύριων ενδιαφερόμενων μερών στην ποσοτική έρευνα. Στο Παράρτημα III παρουσιάζεται ο τελικός κατάλογος των συμμετεχόντων στην ποιοτική έρευνα, δίχως αναφορά στα ονόματα για λόγους διασφάλισης των προσωπικών τους δεδομένων. Τα προσωπικά στοιχεία διατηρήθηκαν σε προστατευμένο αρχείο για μελλοντική χρήση αποκλειστικά για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων του έργου. Η περίοδος διενέργειας συλλογής δεδομένων ήταν από τον Μάρτιο έως και τον Μάιο του 2022.

Μέλη της Ομάδας Εργασίας, υπό την καθοδήγηση της ειδικού σε θέματα κοινωνικής έρευνας, συμμετείχαν στη διεξαγωγή των συνεντεύξεων/εστιασμένων ομάδων, κατά περίπτωση, ανάλογα με το επιστημονικό αντικείμενο και την ιδιότητα του καθενός. Τα εν λόγω στελέχη εκπαιδεύτηκαν από την κοινωνική ερευνήτρια και συμμετείχαν σε πιλοτική εφαρμογή της διαδικασίας πριν τη διεξαγωγή των πραγματικών συνεντεύξεων/εστιασμένων ομάδων.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του έργου (ανθρώπινοι, οικονομικοί, χρονικοί), συντάχθηκε λεπτομερής κατάλογος των υπηρεσιών/φορέων/ατόμων που θα συμμετείχαν στη διαδικασία. Η επικοινωνία για ενημέρωση και διερεύνηση της πρόθεσης συμμετοχής στη διαδικασία

έγινε, κατά περίπτωση, τηλεφωνικώς και γραπτώς (με ηλεκτρονική αλληλογραφία), διασφαλίζοντας ότι ήταν πλήρως κατανοητό το πλαίσιο διεξαγωγής (φορέας που υλοποιεί την έρευνα, το έργο, το σκοπός της έρευνας, η διάρκεια της συζήτησης, ο τόπος και ο τρόπος διεξαγωγής, οι συμμετέχοντες). Πριν από κάθε συνέντευξη/εστιασμένη ομάδα, ο υπεύθυνος διεξαγωγής εξειδίκευε κατά περίπτωση τα ειδικά ζητήματα με βάση το προφίλ των συμμετεχόντων.

Μολονότι στην πρόταση του έργου, αναφέρθηκε ότι οι συνεντεύξεις/εστιασμένες ομάδες θα διεξαχθούν ως τηλεδιασκέψεις, αρκετές πραγματοποιήθηκαν τηλεφωνικώς (λόγω αδυναμίας σύνδεσης τη δεδομένη χρονική στιγμή με το διαδίκτυο) και ορισμένες δια ζώσης, για την επίτευξη μεγαλύτερης διάδρασης, με τα βασικότερα ενδιαφερόμενα μέρη του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα, όπως το Τμήμα Βιοποικιλότητας, το Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών και η Κεντρική Δασική Υπηρεσία του ΥΠΕΝ, ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., το Πράσινο Ταμείο, τηρώντας τα απαραίτητα υγειονομικά πρωτόκολλα λόγω πανδημίας COVID-19.

Κατά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων/εστιασμένων ομάδων, ζητούνταν η άδεια ηχογράφηση/βιντεοσκόπησης της συζήτησης αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων αυτό δεν ήταν επιθυμητό από τους συμμετέχοντες. Στο σύνολο των συνεντεύξεων/εστιασμένων ομάδων έγινε κατά το δυνατόν λεπτομερής καταγραφή, μέσω γραπτών σημειώσεων, από περισσότερα του ενός μέλη της Ομάδας Εργασίας. Με τον τρόπο αυτό επιχειρήθηκε η διασφάλιση της αποτύπωσης σχεδόν του συνόλου της πληροφορίας από κάθε συζήτηση. Στη συνέχεια τη διαδικασίας, τα μέλη της Ομάδας έκαναν μία σύντομη εισαγωγή για το έργο και του σκοπούς της έρευνας, έθεταν στον/στους συμμετέχοντες το πλαίσιο διεξαγωγής και στη συνέχεια προχωρούσαν στη συζήτηση με βάση τον οδηγό ερωτημάτων που είχαν εξειδικεύσει. Τέλος, οι συμμετέχοντες ενημερώνονταν για τη διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας και την αναγκαιότητα συμμετοχής τους και σε αυτή. Όπου απαιτήθηκε έγινε εκ νέου προώθηση της επιστολής και του συνδέσμου του διαδικτυακού ερωτηματολογίου. Με το πέρας κάθε συνάντησης, τα μέλη της Ομάδας που συμμετείχαν στη διαδικασία αντάλλασσαν απόψεις και εντυπώσεις, τόσο μεταξύ τους, όσο και με τα λοιπά μέλη της Ομάδας. Η παρουσία περισσότερων του ενός ερευνητή κατά τη διενέργεια της συζήτησης και η μετέπειτα ανταλλαγή απόψεων λειτούργησε ως διαδικασία ελέγχου της ποιότητας.

Ε Ανάλυση δεδομένων

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 39 ημιδομημένες συνεντεύξεις (δια ζώσης, τηλεφωνικές, διαδικτυακές) και 11 εστιασμένες ομάδες (δια ζώσης, διαδικτυακές, υβριδικές), στις οποίες συμμετείχαν συνολικά 122 άτομα. Σημειώνεται ότι 5 από τους συμμετέχοντες είχαν διπλή ιδιότητα. Στο Παράρτημα III της παρούσας αναφέρονται αναλυτικά οι υπηρεσίες/φορείς/οργανισμοί, ερευνητές που συμμετείχαν στη διαδικασία, ο αριθμός των ατόμων που συμμετείχε, η ημερομηνία διεξαγωγής και το μέσο που χρησιμοποιήθηκε.

Η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν ακολούθησε τις αρχές της Εμπειρικά Θεμελιωμένης Θεωρίας, σύμφωνα με την οποία η θεωρία προέρχεται από τα δεδομένα αντί να επιβάλλεται σε αυτά. Το πρώτο βήμα της διαδικασίας είναι ο ερευνητής να διαβάσει όλες φορές χρειάζεται τα κείμενα

.....

ώστε να τα οικειοποιηθεί και να τα γνωρίσει. Όσο καλύτερη γνώση αποκτήσει, τόσο αποτελεσματικότερα μπορεί να προχωρήσει σε μια διαλεκτική, ερμηνευτική σχέση με τα δεδομένα. Στη συνέχεια, αρχίζει η διαδικασία της κωδικοποίησης, δηλαδή η απόδοση των δεδομένων σε κατηγορίες. Τα κωδικοποιημένα δεδομένα ερευνώνται για επαναλαμβανόμενες ιδέες και σχήματα που ίσως αναδύονται και ελέγχονται συνεχώς κατά την εξέταση των υπόλοιπων δεδομένων για επιβεβαίωση ή διάψευση.

Η ανάλυση συμβαίνει έχοντας υπόψη ότι ο ερευνητής ενδιαφέρεται να μάθει κάτι για τον κόσμο των ερωτώμενων. Ο λόγος των συμμετεχόντων είναι αυτός που μεταφέρει τις αντιλήψεις και τις πεποιθήσεις τους και το νόημά του είναι σημαντικό. Σε αυτό το πλαίσιο, η ποιοτική ανάλυση στοχεύει στο να κατανοήσει το περιεχόμενο και την πολυπλοκότητα αυτού του νοήματος παρά να περιγράψει τα δεδομένα με τη μορφή κάποιας μέτρησης συχνότητας. Καθώς αναδύονται αντιλήψεις και ιδέες με τη μορφή κάποιας θεωρίας, αυτές συνεχώς αντιπαραβάλλονται με τα δεδομένα ώστε να διασφαλιστεί ότι έως το τέλος της αναλυτικής διαδικασίας η θεωρία παράγεται από τα δεδομένα και δεν επιβάλλεται αυθαίρετα από προηγούμενες αντιλήψεις και ιδέες του ερευνητή. Στην παρούσα έρευνα έγινε προσεκτική ανάγνωση του συνόλου των δεδομένων με τη μορφή γραπτών σημειώσεων και στη συνέχεια κωδικοποιήθηκε η πληροφορία.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

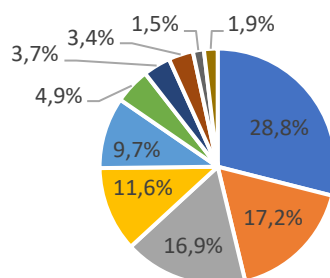
Η πρωτογενής έρευνα για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών που πρόκειται να αποτελέσουν τους δυνητικούς χρήστες και παρόχους δεδομένων και πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα, διεξήχθη την περίοδο την περίοδο «Φεβρουάριος - Μάιος 2022» και περιλάμβανε ποσοτική έρευνα με τη χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου και ποιοτική έρευνα μέσω ημιδομημένων συνεντεύξεων και εστιασμένων ομάδων.

Στην ποσοτική έρευνα συμμετείχαν 266 άτομα, οι οποίοι προέρχονται κυρίως από τον δημόσιο τομέα και συγκεκριμένα: από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α./ενσωματωμένες Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών ή Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών που βρίσκονται σε διαδικασία ενσωμάτωσης στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. (77 συμμετέχοντες, ~ 29%), από κάποιο άλλο δημόσιο φορέα με αρμοδιότητα στο φυσικό περιβάλλον (46 απαντήσεις, ~17%), ΟΤΑ Β' Βαθμού (Περιφέρεια) (45 απαντήσεις, ~17%), ΑΕΙ ή Ερευνητικό Ινστιτούτο/οργανισμό (31 και 26 απαντήσεις, ~12% και ~10% των απαντήσεων αντίστοιχα) και άλλο δημόσιο φορέα που παράγει ή χρησιμοποιεί περιβαλλοντική πληροφορία (4 απαντήσεις, ~2%). Μικρότερη είναι η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα με 13 απαντήσεις (~5%) από σύμβουλους ή μελετητές και 10 απαντήσεις (~4%) από εργαζόμενους σε ΜΚΟ. Εννέα απαντήσεις (~3%) προέρχονται από ανεξάρτητο ερευνητή/ερευνήτρια, ενώ, από τις άλλες κατηγορίες, εμφανίζεται μία απάντηση από μέλος Επιστημονικής Εταιρείας και οι υπόλοιπες τέσσερις απαντήσεις προέρχονται από διάφορους άλλους δημόσιους φορείς (Γράφημα 1).

Από άποψη γεωγραφικής προέλευσης, εκπροσωπούνται όλες οι Περιφέρειες της χώρας, με τους συμμετέχοντες να έχουν την έδρα τους κατά κύριο λόγο στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που εξάλλου συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού, αλλά και αποτελούν έδρα πλήθους δημόσιων υπηρεσιών. Αναλυτικά, η γεωγραφική προέλευση των απαντήσεων παρουσιάζεται στα Γραφήματα 2 και 3, όπου δίνεται, αντιστοίχως, ο αριθμός των συμμετεχόντων ανά Περιφέρεια συνολικά και ανά Περιφέρεια και κατηγορία φορέα προέλευσης των συμμετεχόντων στην έρευνα.

Στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας διεξήχθησαν 39 ημιδομημένες συνεντεύξεις και 11 εστιασμένες ομάδες με τη συμμετοχή 122 ατόμων συνολικά. Επισημαίνεται ότι, 5 από τα 122 άτομα συμμετείχαν στη διαδικασία με διπλή ιδιότητα (π.χ. στέλεχος Επιστημονικής Εταιρείας και ανεξάρτητος ερευνητής ή πανεπιστημιακός δάσκαλος). Στο Γράφημα 4 παρουσιάζονται οι συμμετέχοντες ανά εργασιακή προέλευση.

Τα αναλυτικά αποτελέσματα της πρωτογενούς έρευνας δίνονται στο παραδοτέο της Δράσης Α.1.2. «Διερεύνηση αναγκών και προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών» του έργου LIFE EL-BIOS.

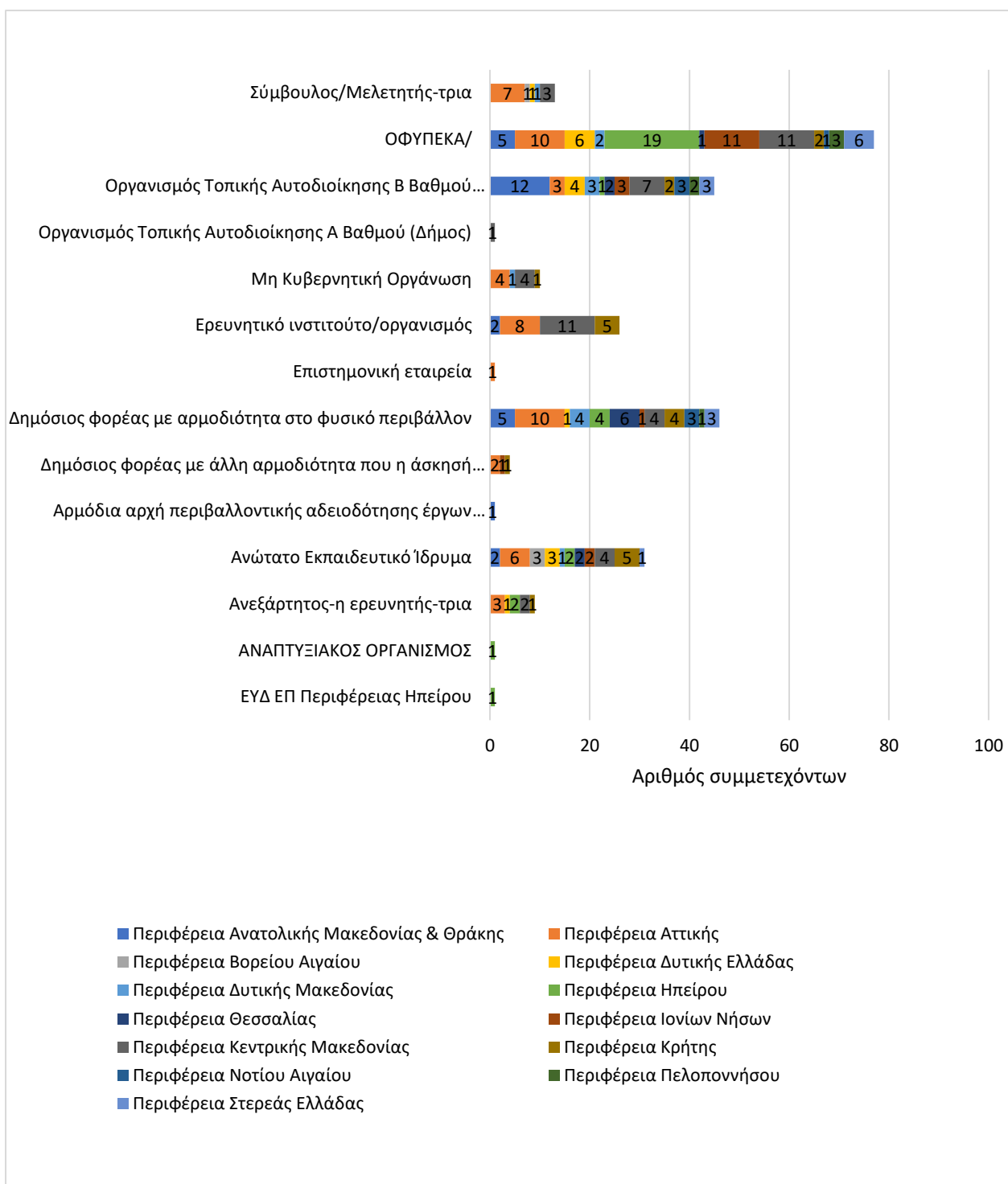

- ΟΦΥΠΕΚΑ/Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών/Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
- Δημόσιος φορέας με αρμοδιότητα στο φυσικό περιβάλλον
- Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β Βαθμού (Περιφέρεια)
- Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
- Ερευνητικό ινστιτούτο/οργανισμός
- Σύμβουλος/Μελετητής-τρια
- Μη Κυβερνητική Οργάνωση
- Ανεξάρτητος-η ερευνητής-τρια
- Δημόσιος φορέας με άλλη αρμοδιότητα που η άσκηση της απαιτεί ή παράγει περιβαλλοντική πληροφορία
- Άλλο

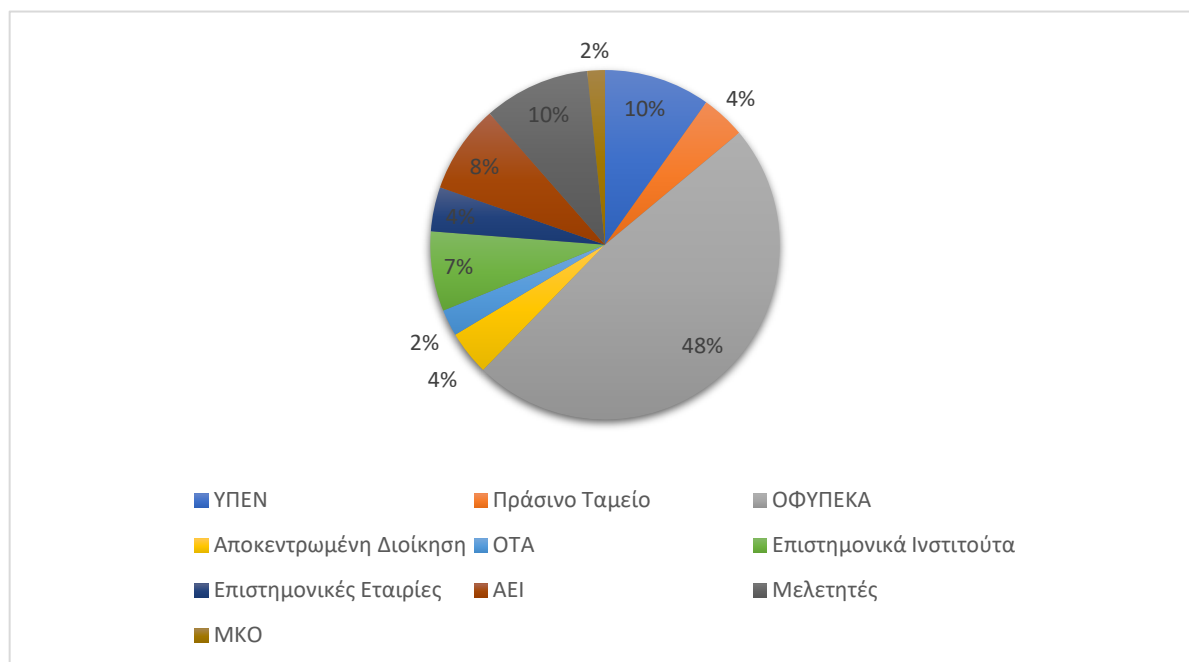
ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Εργασιακή προέλευση συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Γεωγραφική προέλευση συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Προέλευση απαντήσεων ποσοτικής έρευνας ανά τύπο φορέα απασχόλησης και έδρα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Εργασιακή προέλευση των συμμετεχόντων στην ποιοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Δράσης Α.2.1 με τίτλο «Ανασκόπηση υφιστάμενης πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και αναγνώριση υποψήφιων παρόχων δεδομένων» αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση σχετικά με τη διαθεσιμότητα της πληροφορίας και των συνόλων δεδομένων για τη βιοποικιλότητα με στόχο να εντοπισθούν τα κενά και οι ελλείψεις, καθώς και οι δυνητικοί πάροχοι πληροφοριών και δεδομένων βιοποικιλότητας. Η έρευνα για τον εντοπισμό και την απογραφή συνόλων δεδομένων πραγματοποιείται, αφενός μέσω διαδικτύου, ήτοι μέσω αναζήτησης (α) σε ιστοσελίδες σχετικών δημόσιων και επιστημονικών, ερευνητικών και επαγγελματικών φορέων και σε εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς διαδικτυακές βάσεις δεδομένων και γεωπύλες περιβαλλοντικών δεδομένων, (β) σε υποδομές απόθεσης ερευνητικών δεδομένων από επιστημονικές δημοσιεύσεις και (γ) σε βάσεις δεδομένων χρηματοδοτικών εργαλείων, αφετέρου μέσω επικοινωνίας με επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς και επιστημονικό προσωπικό της χώρας, που εργάζονται σε θέματα βιοποικιλότητας, στους οποίους αποστέλλεται σχετικό απογραφικό δελτίο. Η συγκεκριμένη δράση ολοκληρώνεται τον Δεκέμβριο του 2022.

Λαμβάνοντας υπόψη, τα αποτελέσματα της Δράσης Α.1.2 και τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της Δράσης Α.2.1., διατυπώνονται τα ευρήματα ως προς την αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με τα προβλήματα, τις ελλείψεις και τις προκλήσεις, στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Βιοποικιλότητα, για την καλύτερη αντιμετώπιση ζητημάτων διοίκησης, διαχείρισης, παρακολούθησης, σύνταξης εκθέσεων/αναφορών σχετικών με τη βιοποικιλότητα.

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΕΠΑΡΚΕΙΑ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Στην Ελλάδα, εκτός από τη βασική έρευνα που διεξάγουν τα σχετικά ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύονται συνηθέστερα σε επιστημονικά περιοδικά, δεδομένα βιοποικιλότητας παράγονται/συλλέγονται από διάφορους φορείς (δημόσιους ή ιδιωτικούς) στο πλαίσιο έργων ευρωπαϊκών προγραμμάτων (π.χ. LIFE, INTERREG, HORIZON 2020, ΕΟΧ) ή άλλων χρηματοδοτικών μέσων/προγραμμάτων (π.χ. ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΡΑ, Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, Πράσινο Ταμείο). Τα εν λόγω έργα υλοποιούνται συνήθως σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο και αφορούν σε συγκεκριμένα είδη/τύπους οικοτόπων ή ομάδες αυτών, με έμφαση σε όσα είναι Κοινοτικού ενδιαφέροντος. Τα πολλά και διαφορετικά έργα έχουν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη αντίστοιχα πολλών και διαφορετικών συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας, τα οποία προκύπτουν από διαφορετικά συστήματα παρακολούθησης/συλλογής δεδομένων και συχνά δεν είναι προσβάσιμα, είτε ακόμη παραμένουν άγνωστα, στους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς και στο ευρύ κοινό.

Σύνολα δεδομένων για τη βιοποικιλότητα παράγονται και διατηρούνται, επίσης, από επιστημονικές εταιρείες (Ελληνική Βοτανική Εταιρεία, Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία κ.ά.) καθώς και ΜΚΟ (π.χ. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, ΚΑΛΛΙΣΤΩ, ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, ΑΡΧΕΛΩΝ, ΜΟΜ, Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών κ.ά.), είτε στο πλαίσιο των πάγιων δραστηριοτήτων τους, είτε ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους σε έργα. Κάποια από αυτά είναι μερικώς προσβάσιμα μέσω των ιστοσελίδων τους (π.χ. τα στοιχεία του Άτλαντα των Ερπετών και Αμφιβίων της Ελλάδας στον ιστότοπο <http://herpatlas.gr/species> κ.ά.), τα περισσότερα ωστόσο όχι.

Επιπρόσθετα, οι 24 Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (πρώην 36 Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών), οι οποίες εποπτεύονται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, διατηρούν σύνολα δεδομένων βιοποικιλότητας για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους, ήτοι για περιοχές του Δικτύου Natura 2000, ως αποτέλεσμα των δράσεων παρακολούθησης που υλοποιούν. Ωστόσο, δεν υπάρχει συγκεκριμένο πρότυπο συλλογής, αποθήκευσης και διάθεσης δεδομένων που να ισχύει για όλες τις ΜΔΠΠ, με αποτέλεσμα τα δεδομένα που παράγονται να είναι ετερογενή, δυσχεραίνοντας τη συνθετική αξιοποίησή τους.

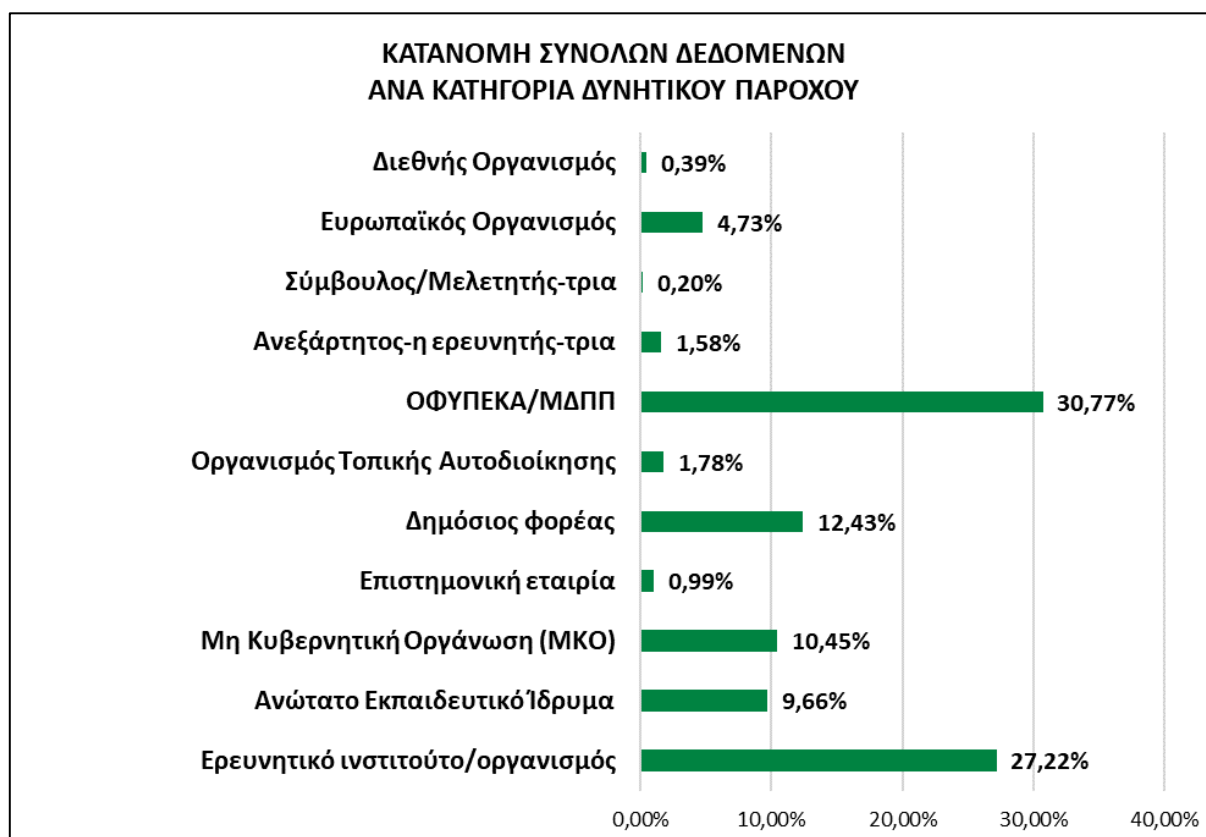
Δημόσιοι φορείς και υπηρεσίες διατηρούν βάσεις δεδομένων για τη βιοποικιλότητα. Για παράδειγμα η Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας/Τμήμα Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ διατηρεί τις δύο βάσεις δεδομένων που προέκυψαν από το έργο «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων στην Ελλάδα» (2014 - 2016): (α) Βάση με βιβλιογραφικά δεδομένα παρουσίας, εξάπλωσης και άλλα δεδομένα για είδη και τύπους οικοτόπων και (β) Βάση με δεδομένα δειγματοληψιών πεδίου που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο του έργου. Τα

δεδομένα αυτά δεν είναι ευρέως προσβάσιμα, αλλά διατίθενται σε ενδιαφερόμενους που αιτούνται την παραχώρησή τους. Η ίδια υπηρεσία έχει την κυριότητα των βάσεων δεδομένων και των συνοδευτικών γεωχωρικών αρχείων των εθνικών εκθέσεων για την εφαρμογή των άρθρων 17 και 12 της Οδηγίας των Οικοτόπων και της Οδηγίας των Πτηνών, αντίστοιχα, για όλες τις εξαετείς περιόδους αναφοράς (από το 2001 έως το 2018). Τα συγκεκριμένα δεδομένα, που αφορούν στην αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και στην εξάπλωση ειδών και τύπων οικοτόπων Κοινοτικού ενδιαφέροντος, είναι προσβάσιμα μέσα από τους ιστοτόπους κάποιων οργανισμών (π.χ. European Environment Agency, ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ) σε μορφή (π.χ. xml, pdfs, shp) που δεν είναι πάντα εύληπτη ή εύκολα επεξεργάσιμη από τους ενδιαφερόμενους. Το ΥΠΕΝ παρέχει, επίσης, πρόσβαση στην εθνική βάση δεδομένων των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και στα σχετικά γεωχωρικά δεδομένα.

Τέλος, πολύτιμη πηγή πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα σε τοπικό επίπεδο αποτελούν οι Ειδικές Οικολογικές Αξιολογήσεις που εκπονούνται στο πλαίσιο της εξέτασης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για λογαριασμό ιδιωτών/επενδυτών έργων, από μελετητικά γραφεία ή ανεξάρτητους μελετητές. Αντίγραφο των ανωτέρω κατατίθεται στο ΥΠΕΝ, σε έντυπη ωστόσο έως πρόσφατα μορφή, και χωρίς να περιέχουν αναλυτικά δεδομένα (π.χ. πρωτογενή δεδομένα δειγματοληψιών), παρά μόνο επεξεργασμένα.

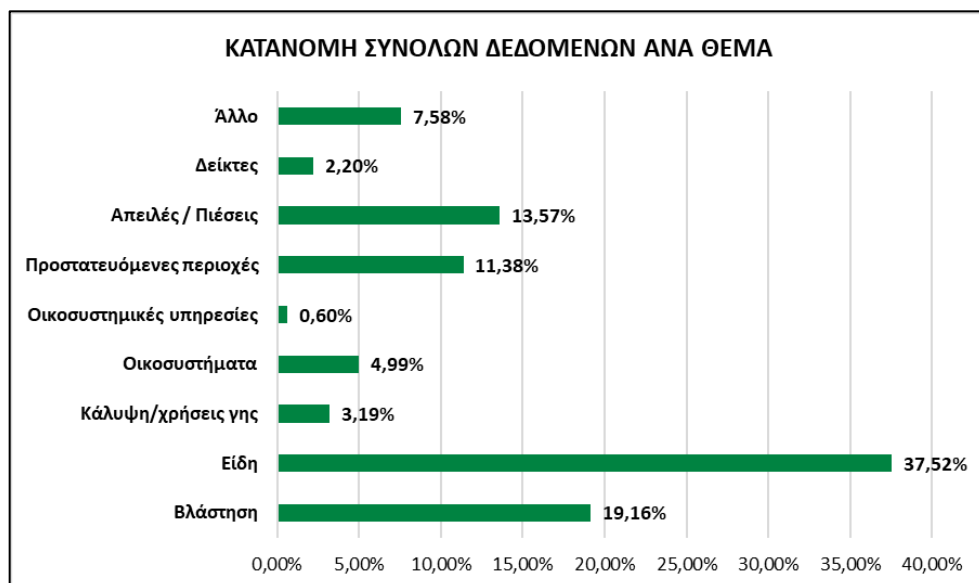
Αποτύπωση των υφιστάμενων δεδομένων/συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Δράσης Α.2.1 «Ανασκόπηση υφιστάμενης πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και αναγνώριση υποψήφιων παρόχων δεδομένων» του παρόντος έργου. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά ευρήματα και συμπεράσματα, **απογράφησαν 502 σύνολα δεδομένων**, εκ των οποίων τα 287 εντοπίστηκαν μέσω απογραφικού δελτίου που απεστάλη σε δυνητικούς παρόχους και τα **215 βρέθηκαν μετά από σχετική αναζήτηση στο διαδίκτυο**. Σαράντα ένα (41) από τα σύνολα δεδομένων που εντοπίστηκαν μέσω διαδικτύου συνοδεύουν επιστημονικές δημοσιεύσεις και είναι καταχωρημένα είτε σε υποδομές-αποθετήρια ερευνητικών δεδομένων, είτε στα αποθετήρια των ίδιων των ερευνητικών περιοδικών (ως συμπληρωματικά δεδομένα). Τα υπόλοιπα 174 σύνολα δεδομένων εντοπίστηκαν σε ιστοσελίδες 28 πηγών π.χ. σχετικοί δημόσιοι και επιστημονικοί/ερευνητικοί φορείς και σε εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς διαδικτυακές βάσεις δεδομένων και γεωπύλες.

Ως προς την **πηγή προέλευσης** των 502 συνόλων δεδομένων που απογράφησαν, η πλειονότητα προέρχεται από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α./ΜΔΠΠ (30,77%), το 27,22% από ερευνητικά ινστιτούτα και οργανισμούς (π.χ. ΕΛΚΕΘΕ, ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ κ.ά.), το 12,43% από δημόσιους φορείς (π.χ. ΥΠΕΝ, Ελληνικό Κτηματολόγιο κ.ά.), το 10,45% από ΜΚΟ (π.χ. Mom, WWF Ελλάς, Αρκτούρος, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία κ.ά.), το 9,66% από ΑΕΙ και μικρότερα ποσοστά συνόλων δεδομένων καταγράφηκαν από επιστημονικές εταιρείες, ΟΤΑ, ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, ανεξάρτητους ερευνητές και συμβούλους/μελετητές (Γράφημα 5).

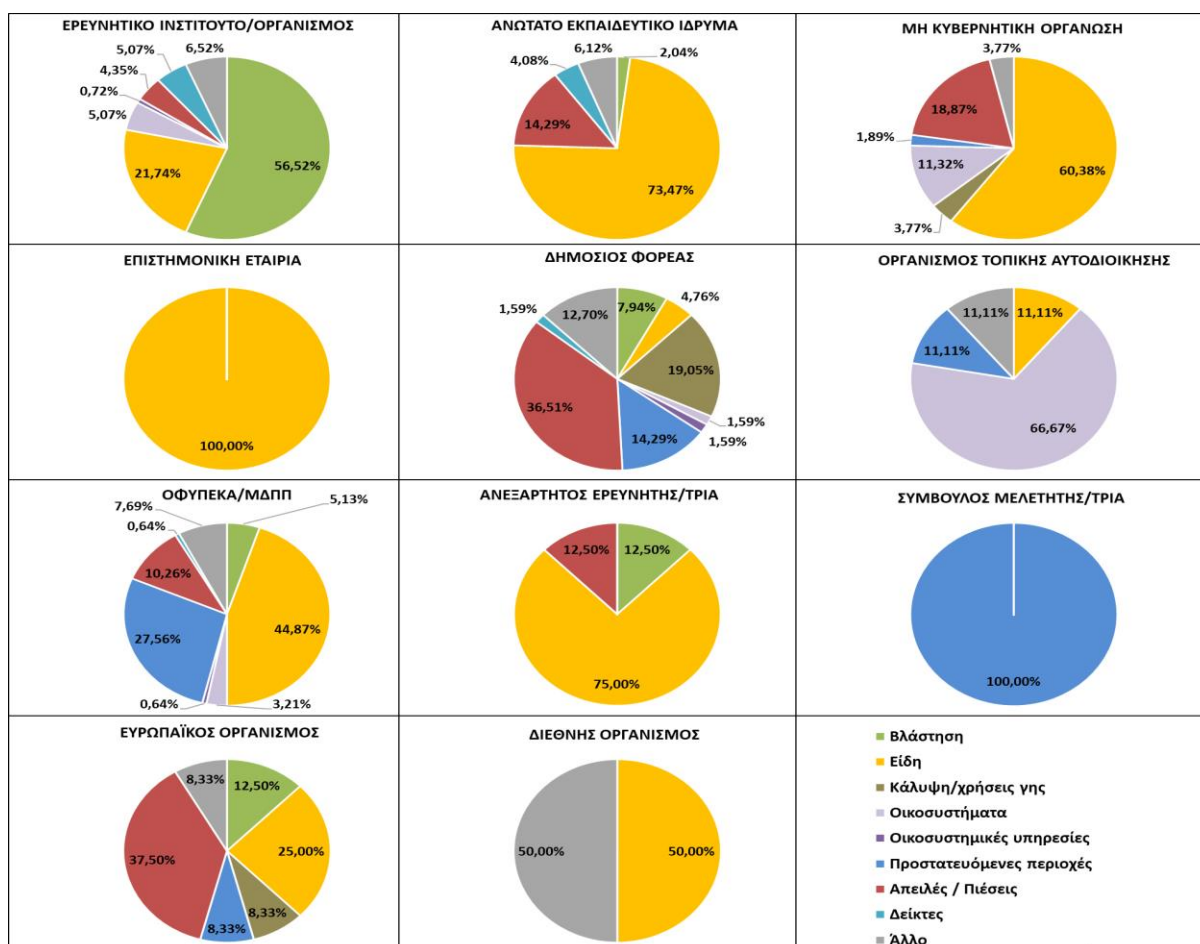

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Κατανομή συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας, που καταγράφηκαν ανά κατηγορία δυνητικού παρόχου (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).

Σχετικά με τη **θεματική κατανομή** των δεδομένων, η πλειονότητα (τα 284 από τα 502 σύνολα δεδομένων, ήτοι το 56,7%) αφορά σε αμιγώς θέματα βιοποικιλότητας. Ειδικότερα, 188 σύνολα δεδομένων (37,52%) αφορούν σε «**είδη**» και 96 (19,16%) στη «**βλάστηση**». Ακολουθούν τα δεδομένα που αφορούν σε «**απειλές/πιέσεις**» και σε «**προστατευόμενες περιοχές**» (13,57% και 11,38%, αντίστοιχα). Σε μικρότερα ποσοστά καταγράφονται δεδομένα που ανήκουν σε άλλους θεματικούς τομείς (Γράφημα 6). Στο Γράφημα 7 παρουσιάζεται η κατανομή της θεματικής των συνόλων δεδομένων ανά κατηγορία δυνητικού παρόχου. Τα δεδομένα που καταγράφονται από τα ερευνητικά ινστιτούτα/οργανισμοί αφορούν κυρίως στη βλάστηση (56,52%), ενώ η πλειονότητα των ΑΕΙ, ΜΚΟ, επιστημονικών εταιρειών, ΜΔΔΠ, ανεξάρτητων ερευνητών, καταγράφουν δεδομένα ειδών.

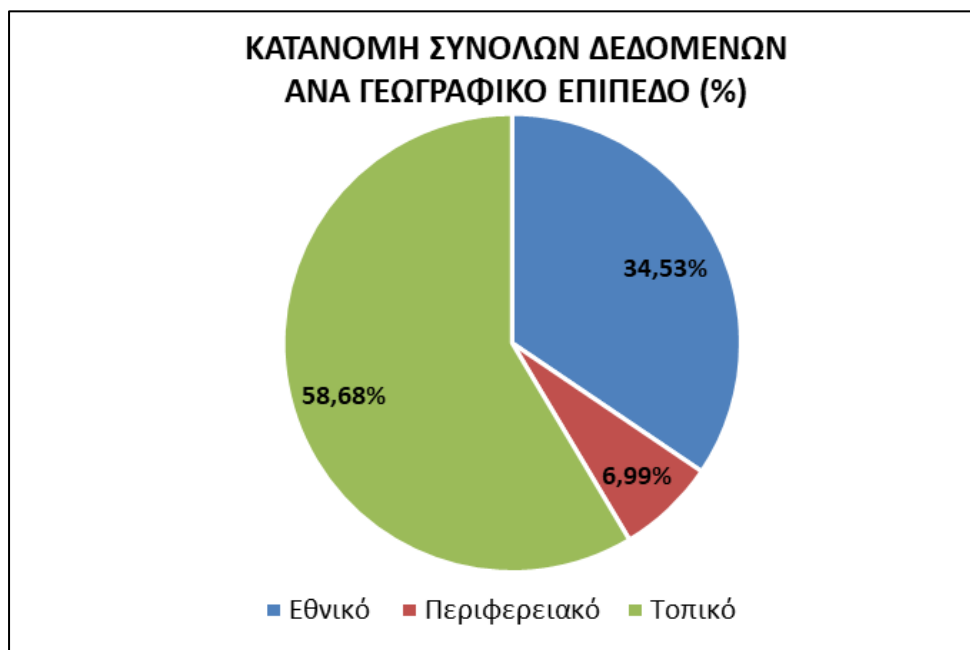
ΓΡΑΦΗΜΑ 6:
Κατανομή συνόλων
δεδομένων
βιοποικιλότητας που
καταγράφηκαν,
ανά θέμα
(Χατζηιορδάνου κ.ά.,
2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 7: Κατανομή θεμάτων των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας, που καταγράφηκαν ανά κατηγορία δυνητικού παρόχου (Χατζηιορδάνου κ.ά., 2022).

Από τα 502 σύνολα δεδομένων που καταγράφηκαν, τα 173 σε εθνικό επίπεδο (34,53%), τα 35 αναφέρονται σε επίπεδο περιφέρειας (6,99%) και τα 294 σε τοπικό επίπεδο (58,68%) (Γράφημα 8).

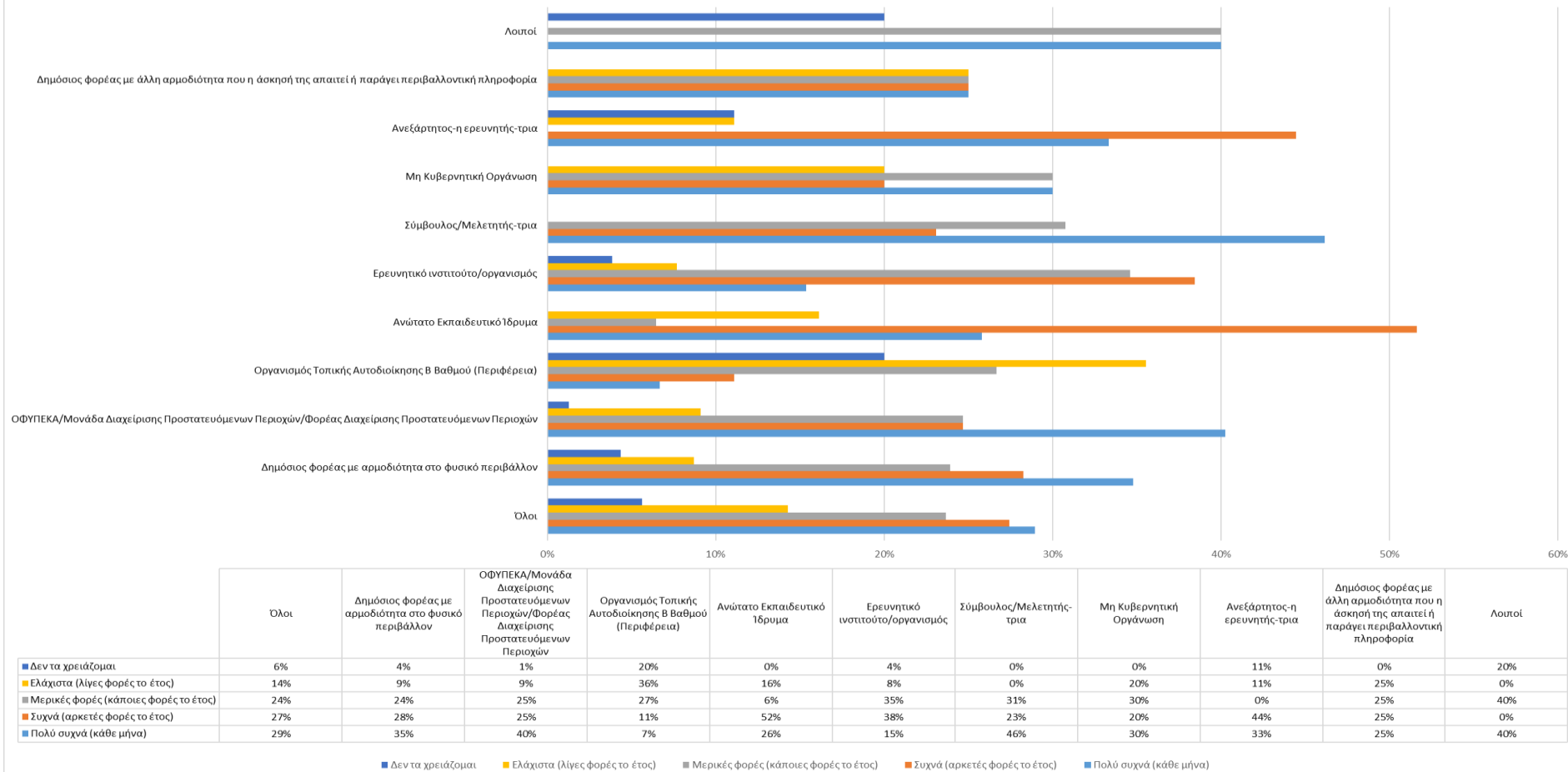

ΓΡΑΦΗΜΑ 8:
Κατανομή συνόλων
δεδομένων
βιοποικιλότητας,
που καταγράφηκαν
ανά γεωγραφικό
επίπεδο
(Χατζηιορδάνου
κ.ά., 2022)

Από τα αποτελέσματα της Δράσης Α.1.2 «Διερεύνηση αναγκών και προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών» του παρόντος έργου προκύπτει ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη/δυννητικοί χρήστες του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Βιοποικιλότητας, απαιτούν ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ και ΣΥΧΝΑ δεδομένα που ανήκουν κυρίως στις κατηγορίες: Κατάλογοι ειδών/τύπων οικοτόπων (63,6%), Δεδομένα για είδη (60,50%), Δεδομένα για βλάστηση/τύπους οικοτόπων (56,3%), Κατάσταση/βαθμός διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων (55,7%), Δεδομένα για προστατευόμενες περιοχές (72,5%), Πιέσεις και απειλές (61,7%) και Δράσεις/μέτρα για είδη και τύπους οικοτόπων (57,9%). Ενδεικτικά, στα Γραφήματα 9 και 10, παρουσιάζονται τα ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για τα είδη και για τη βλάστηση/τύπους οικοτόπων, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα.

Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται μεταξύ των διαφόρων ομάδων χρηστών/ενδιαφερόμενων μερών, ως προς τη συχνότητα με την οποία χρησιμοποιούν τις επιμέρους κατηγορίες δεδομένων για την εκτέλεση της εργασίας τους, εύρημα εύλογο δεδομένου των διαφορετικών αρμοδιοτήτων/εργασιών που ασκούν/εκπονούν. Για παράδειγμα, όσοι εργάζονται για τη φύση και τη βιοποικιλότητα (π.χ. ΜΔΠΠ, ερευνητικοί οργανισμοί, ανεξάρτητοι ερευνητές, γραφεία μελετών, ΜΚΟ κ.ά.) αναζητούν με υψηλή συχνότητα (σε επίπεδο εβδομάδας) και καλούνται να διαχειριστούν καθημερινά δεδομένα που αφορούν κατά κύριο λόγο σε είδη και τύπους οικοτόπων, σε προστατευόμενες περιοχές, σε πιέσεις και απειλές, σε δράσεις και μέτρα. Όσοι εργάζονται σε δημόσιους φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση και απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων τους περιβαλλοντική πληροφορία δηλώνουν, επίσης, μεγάλη συχνότητα χρήσης δεδομένων βιοποικιλότητας, κυρίως τα τελευταία έτη που καλούνται να γνωμοδοτήσουν για ολοένα και περισσότερα έργα σε προστατευόμενες περιοχές.

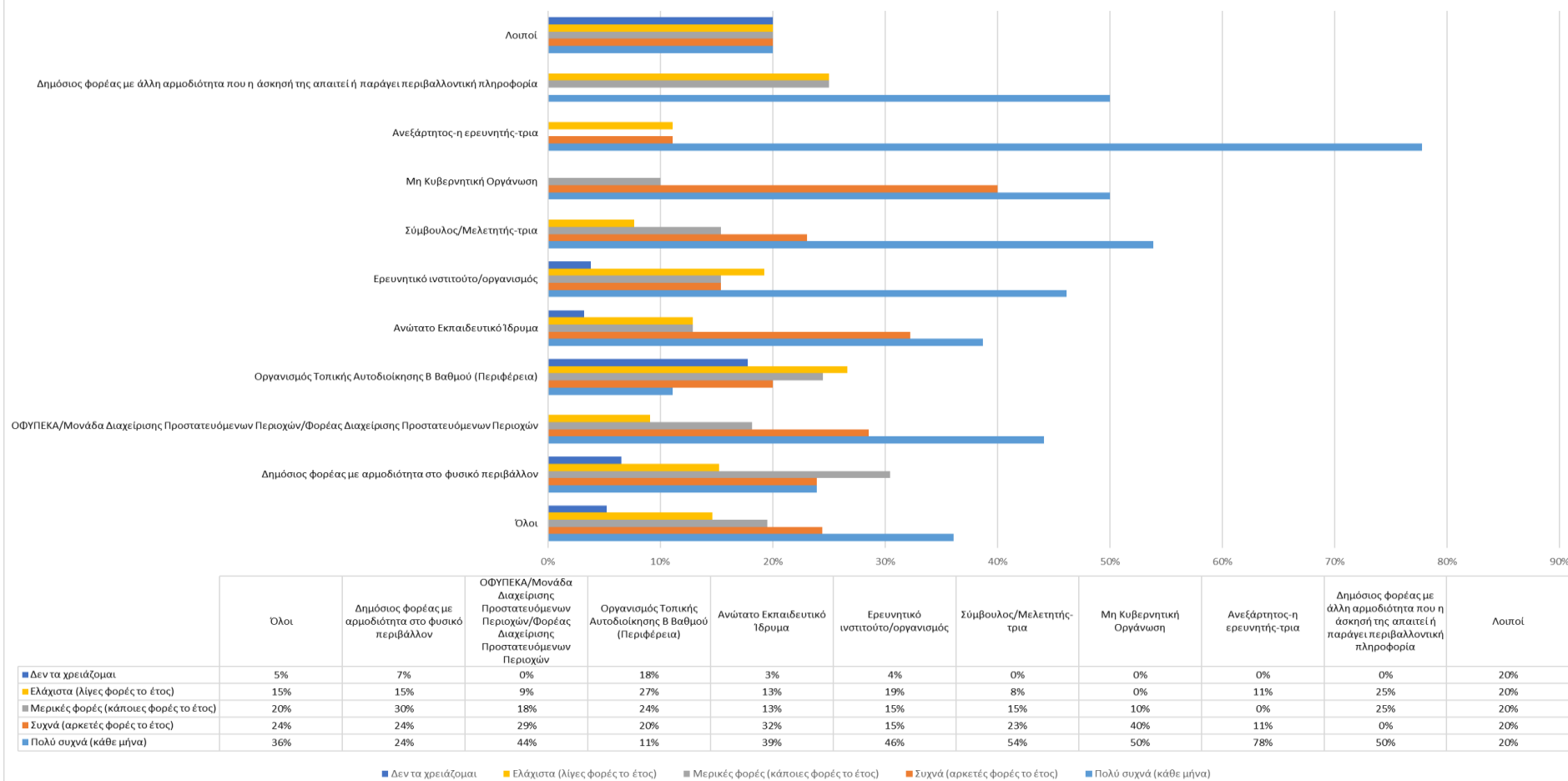
6. Πόσο συχνά χρειάζεστε τις παρακάτω κατηγορίες δεδομένων για την υλοποίηση της εργασίας σας; [ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΒΛΑΣΤΗΣΗ/ΤΥΠΟΥΣ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ (εκτάσεις, όρια τύπων οικοτόπων, δομή/λειτουργίες τυπικά/χαρακτηριστικά είδη κ.ά.)]

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για βλάστηση/τύπους οικοτόπων, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων (Κατσακίωρη κ.ά., 2022).

6. Πόσο συχνά χρειάζεστε τις παρακάτω κατηγορίες δεδομένων για την υλοποίηση της εργασίας σας; [ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΕΙΔΗ (εξάπλωση, μεγέθη και τάσεις πληθυσμών, ενδιαιτήματα ειδών κ.ά.)]

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για είδη, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

Υψηλή καταγράφεται η συχνότητα **χρήσης μηχανών αναζήτησης** για την εύρεση δεδομένων, η αναζήτηση σε ιστοσελίδες του ΥΠΕΝ και άλλων συναφών οργανισμών, επιστημονικών εταιρειών και ΜΚΟ, καθώς και σε ελληνικές πύλες πληροφοριών και γεωπύλες (Γράφημα 11). Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως ως προς τη χρήση ορισμένων πηγών δεδομένων. Για παράδειγμα, η ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ χρησιμοποιείται ΣΥΧΝΑ και ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ σε μικρότερα ποσοστά από τους μελετητές, ερευνητές και τα μέλη ΑΕΙ και ερευνητικών ινστιτούτων/οργανισμών, σε σύγκριση με άλλες ομάδες χρηστών (π.χ. στελέχη Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α./ΜΔΠΠ, εργαζόμενοι σε ΟΤΑ Β' Βαθμού, εργαζόμενοι σε φορείς με αρμοδιότητα στο φυσικό περιβάλλον κ.ά.), καθώς τίθενται ζητήματα επικαιροποίησης και εν τέλει εγκυρότητας της παρεχόμενης πληροφορίας.

Η συντριπτική πλειονότητα επιλέγει, ως πρώτο βήμα για την υλοποίηση της εκάστοτε εργασίας, την αναζήτηση δεδομένων μέσω μηχανών αναζήτησης. Αξιοσημείωτο είναι ότι δεδομένα που παρέχονται μέσω επίσημων πηγών, αν και αναγνωρίζεται ότι έχουν λάθη και χρήζουν διόρθωσης, αξιοποιούνται σε μεγάλο βαθμό, ελλείψει άλλων διαθέσιμων «επίσημων» δεδομένων, κυρίως από τη διοίκηση που καλείται να γνωμοδοτήσει/εγκρίνει/αδειοδοτήσει μελέτες και έργα, καθώς και από ανεξάρτητους ερευνητές/μελετητές που συντάσσουν αντίστοιχες μελέτες και παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι ελλιπή ή λανθασμένα δεδομένα οδηγούν σε ελλιπείς αποφάσεις και αυξάνουν τις δυσκολίες διαχείρισης της βιοποικιλότητας και των προστατευόμενων περιοχών.

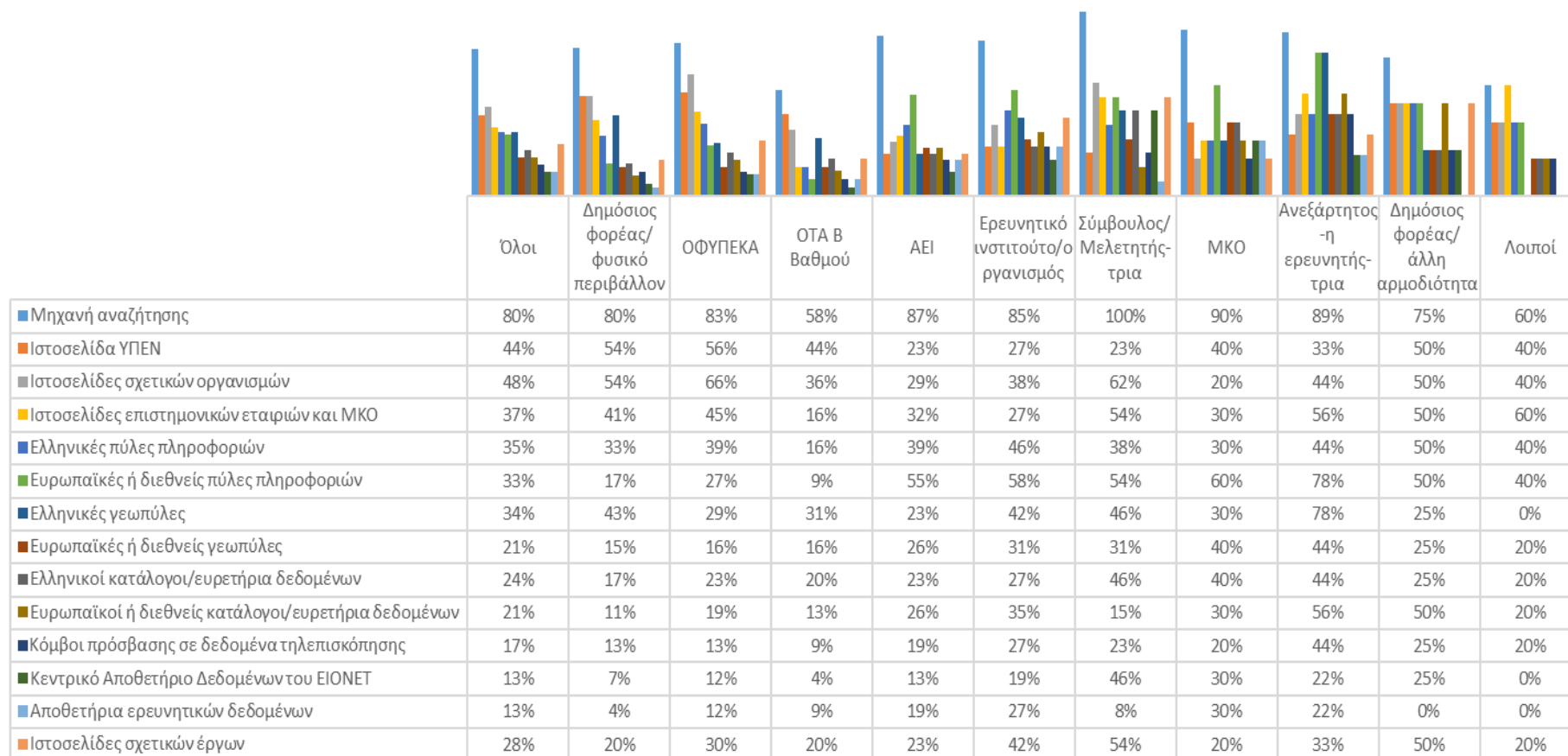
Η επάρκεια των διαθέσιμων συνόλων δεδομένων για τη βιοποικιλότητα στο διαδίκτυο **εμφανίζεται από ΜΕΤΡΙΑ (34%) ως ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ (44%)** (Γράφημα 12) σχεδόν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στην ποσοτική έρευνα, καθώς διαπιστώνεται ότι είναι διάσπαρτα (έντονος κατακερματισμός), σε μεγάλο βαθμό δεν είναι επικαιροποιημένα και τίθενται ζητήματα εγκυρότητας, υπάρχουν αδυναμίες/δυσκολίες πρόσβασης, απουσιάζουν χωρικά δεδομένα και μεταδεδομένα, διαπιστώνονται αξιολογικά κενά γνώσης που πρέπει να αντιμετωπισθούν, δεν παρέχεται η δυνατότητα συνδυασμού/συσχετίσεων δεδομένων κ.λπ.

Η ποιοτική έρευνα αναδεικνύει, επίσης, ότι η χώρα διαθέτει από ΜΕΤΡΙΟ ως ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ βαθμό δεδομένα βιοποικιλότητας, κυρίως για προστατευόμενες περιοχές και οικοτόπους και σε μικρότερο βαθμό για είδη (πλην των εμβληματικών όπως π.χ. καφέ αρκούδα, μεσογειακή φώκια, θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta* κ.ά.). Η διαφοροποίηση σε σχέση με τα ευρήματα της Δράσης Α.2.1 (Γραφήματα 6 & 7), όπου καταγράφεται μεγάλη διαθεσιμότητα δεδομένων για τα είδη, ερμηνεύεται με βάση τις διαπιστώσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα, ότι εκτός από τα εμβληματικά είδη και κάποιες ομάδες ζώων (π.χ. θηλαστικά, πουλιά) που έχουν μελετηθεί σε ικανοποιητικό βαθμό, άλλες ομάδες (π.χ. ασπόνδυλα, ψάρια γλυκού νερού κ.ά.) έχουν μελετηθεί ελάχιστα.

Ως σημαντική έλλειψη αναδεικνύεται η **απουσία διαθέσιμης πληροφορίας για έργα και παρεμβάσεις** που υλοποιούνται σε μια περιοχή ή σε επίπεδο χώρας, καθώς και για το **ανθρώπινο δυναμικό** που εργάζεται σε σχετικά ζητήματα, ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση νέων έργων, τη σύνταξη γνωμοδοτήσεων/αδειοδοτήσεων, αλλά και για την ανάπτυξη συνεργασιών και συνεργειών με στόχο να κεφαλαιοποιείται η γνώση.

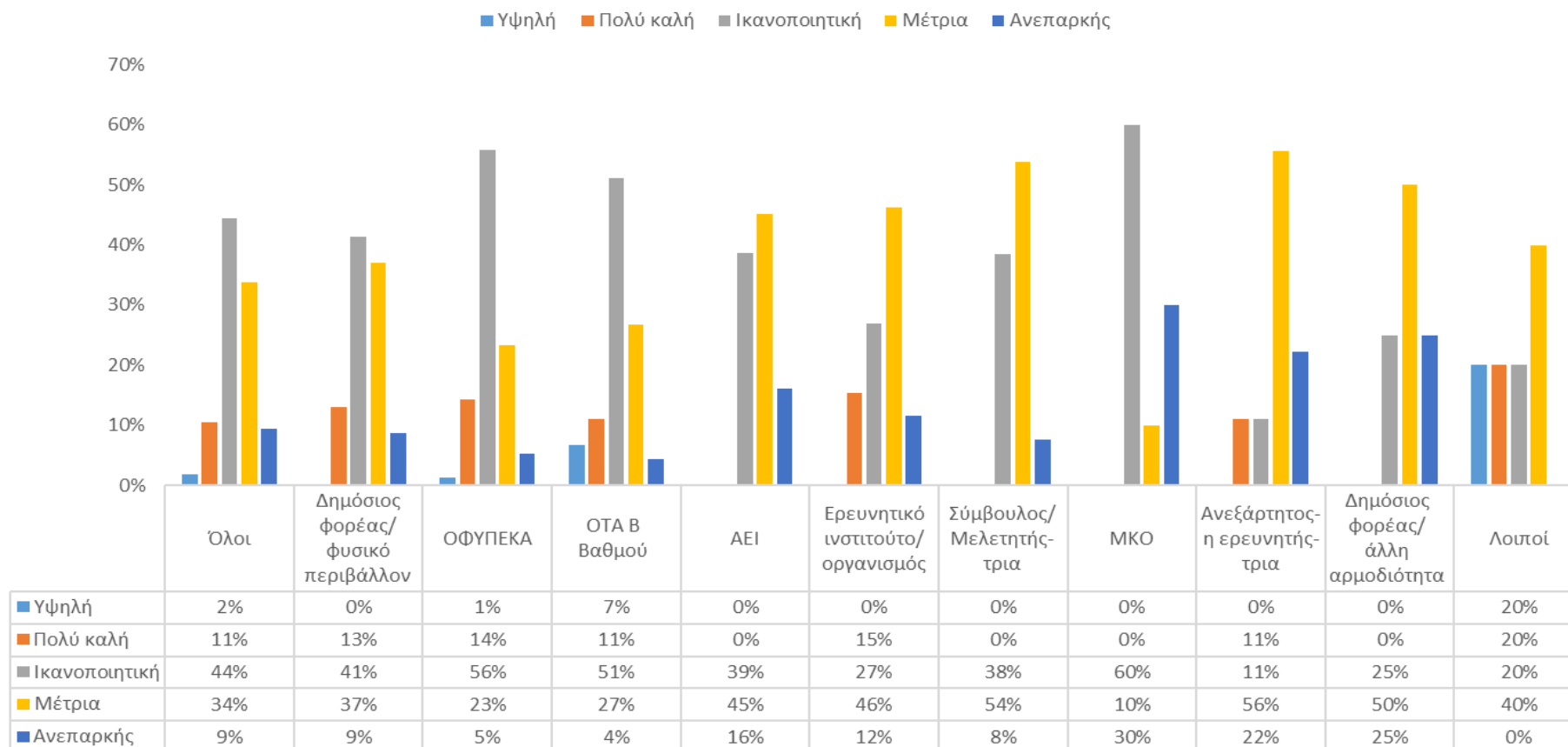
Ποσοστά πολύ συχνής και συχνής χρήσης πηγών δεδομένων ανά κατηγορία ερωτώμενων

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Ποσοστά ανά επίπεδο συχνότητας χρήσης δεδομένων για είδη, συνολικά και ανά κατηγορία συμμετεχόντων (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

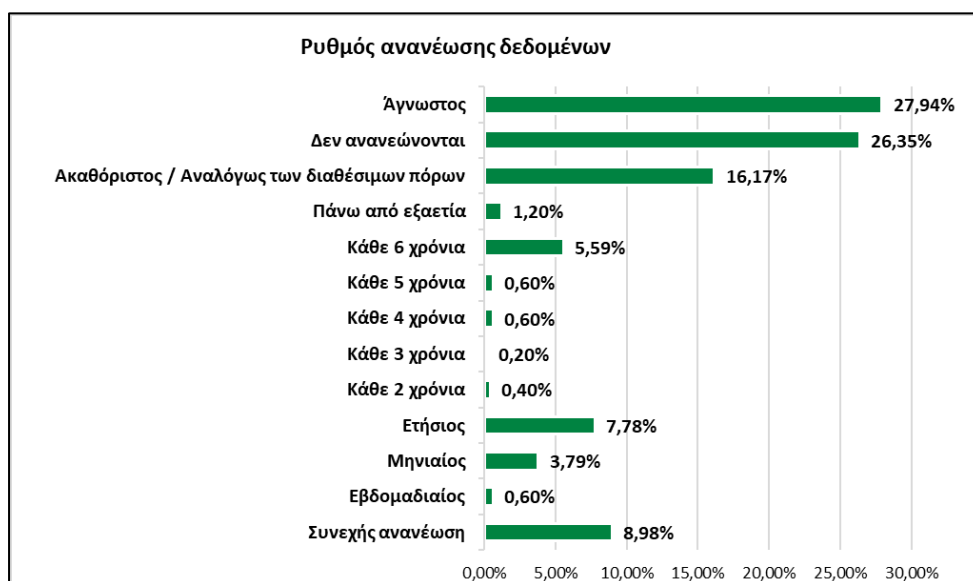
11. Πώς χαρακτηρίζετε την επάρκεια των δεδομένων/πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα; Ποσοστά ανά κατηγορία συμμετεχόντων

ΓΡΑΦΗΜΑ 12: Βαθμός ικανοποίησης από την επάρκεια δεδομένων βιοποικιλότητας στο διαδίκτυο για το σύνολο και ανά προέλευση των συμμετεχόντων (Κατσακίωρη κ.ά., 2022).

Τέλος, η πρωτογενής έρευνα αναδεικνύει **το ζήτημα του επιπέδου αναφοράς των δεδομένων**, καθώς ο μεγαλύτερος όγκος αναφέρεται σε επίπεδο χώρας ή περιοχής. Απουσιάζουν λεπτομερή και γεωγραφικά προσδιορισμένα δεδομένα (π.χ. εντός μίας προστατευόμενης περιοχής), τα οποία απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων και διαχειριστικών μέτρων. Το συγκεκριμένο εύρημα εμφανίζεται φαινομενικά να διαφοροποιείται από αυτό της απογραφής των διαθέσιμων δεδομένων (Δράση Α.2.1), όπου το 58,68% των συνόλων δεδομένων που απογράφησαν αφορούν σε τοπικό επίπεδο (Γράφημα 8). Στην πραγματικότητα δεν υφίσταται διαφοροποίηση, καθώς ως τοπικό επίπεδο νοείται η προστατευόμενη περιοχή π.χ. ένα εθνικό πάρκο, μία περιοχή Natura 2000 και όχι οι επιμέρους θέσεις εμφάνισης και εξάπλωσης ειδών και οικοτόπων εντός της προστατευόμενης περιοχής, που είναι συχνά ζητούμενο.

Η διαθεσιμότητα των δεδομένων εξετάστηκε στο πλαίσιο της Δράσης Α.2.1., ως προς τον βαθμό ευκολίας με τον οποίο οι χρήστες μπορούν να αποκτήσουν και να αξιοποιήσουν τα δεδομένα και αξιολογήθηκε βάσει επιμέρους γνωρισμάτων: προσπελασιμότητα, διάθεση μέσω ανοιχτών διαδικτυακών υπηρεσιών RESTful, διάθεση μέσω ανοικτών διαδικτυακών υπηρεσιών OGC, βαθμός επικαιροποίησης, ρυθμός ανανέωσης, προσβασιμότητα, διαθεσιμότητα/άδεια χρήσης. Τα ευρήματα που προκύπτουν είναι ιδιαίτερως σημαντικά, καθώς **περισσότερα από τα μισά σύνολα δεδομένων (58,68%) είναι μη προσπελάσιμα**, μόλις το 3,39% διατίθεται μέσω ανοιχτών διαδικασιών υπηρεσιών RESTful, το ¼ (ήτοι το 25,95%) διατίθεται μέσω ανοιχτών διαδικτυακών υπηρεσιών OGC και ο βαθμός επικαιροποίησης αφορά σε ποσοστό 50,10%. Σε σχέση με τον ρυθμό ανανέωσης των δεδομένων, **μόλις το 8,98% ανανεώνονται συνεχώς**, το 7,78% ανανεώνεται σε ετήσια βάση, το 5,59% κάθε έξι έτη και το 3,79% μηνιαίως. Τα δεδομένα αυτά συνδέονται κυρίως με τις εθνικές υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων προς την ΕΕ (Γράφημα 13).

*ΓΡΑΦΗΜΑ 13:
Αξιολόγηση της
διαθεσιμότητας
των συνόλων
δεδομένων
βιοποικιλότητας
ως προς τον ρυθμό
ανανέωσης των
δεδομένων
(Χατζηιορδάνου
κ.ά., 2022).*

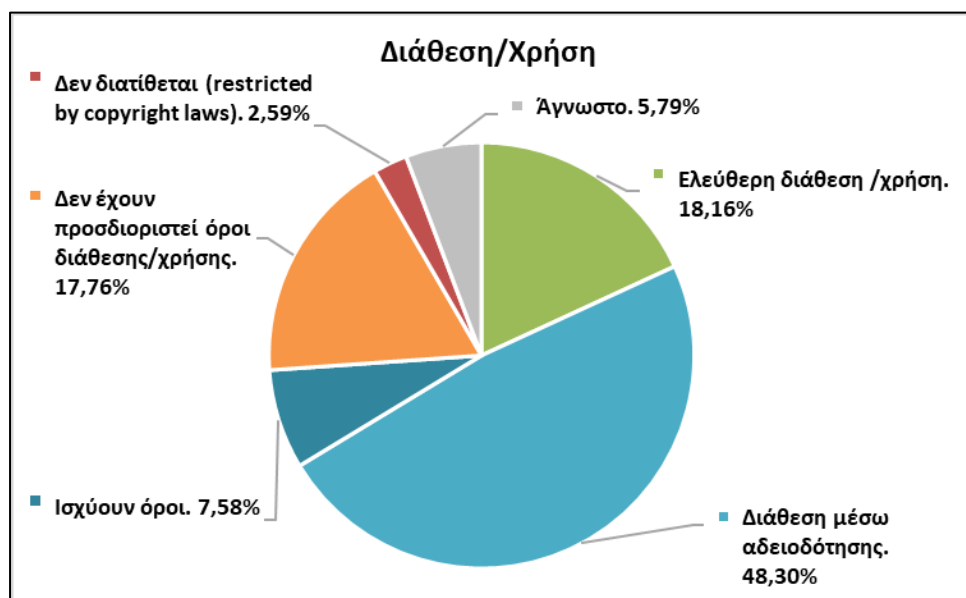

Σε σχέση με την προσβασιμότητα, από την πρωτογενή έρευνα προκύπτει ότι, αν και τα τελευταία έτη η γνώση και τα δεδομένα βιοποικιλότητας αυξάνουν, με την αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων, η πρόσβαση δεν είναι εύκολη ή εφικτή για ποικίλους λόγους π.χ. καθυστερεί η δημοσιοποίησή τους από τους φορείς που τα παρήγαγαν, η πρόσβαση δεν είναι ανοικτή, καθώς διαπιστώνεται έλλειψη κουλτούρας διαμοιρασμού ανοικτών δεδομένων, η μορφή με την οποία διατίθενται είναι σε μεγάλο βαθμό επεξεργασμένη και όχι εύκολα αξιοποιήσιμη κ.λπ. Το 1/3 των συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα αξιολογεί ως ΜΕΓΑΛΗ ή ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΕΓΑΛΗ την αντίστοιχη δυσκολία πρόσβασης στα δεδομένα, λόγω μη ανοικτών δεδομένων (Πίνακας 1).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Ποσοστά βαθμών δυσκολίας, ανά κατηγορία δυσκολίας, κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών βιοποικιλότητας (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΒΑΘΜΟΣ	1 (καθόλου)	2	3 (μέτριος βαθμός)	4	5 (εξαιρετικά μεγάλος βαθμός)	Δεν γνωρίζω
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ						
Οι γνώσεις μου ως προς τις πηγές πληροφόρησης είναι περιορισμένες.	18,8%	25,6%	33,8%	15,8%	5,3%	0,8%
Τα διαθέσιμα δεδομένα/πληροφορίες είναι ανεπαρκή.	3,8%	16,9%	41,4%	21,8%	7,5%	8,6%
Τα διαθέσιμα δεδομένα/πληροφορίες βρίσκονται διάσπαρτα σε πολλές πηγές.	6,4%	13,2%	24,1%	25,6%	27,1%	3,8%
Ο χρόνος που απαιτείται για την αναζήτηση/απόκτηση των δεδομένων/πληροφοριών είναι μεγάλος.	6,4%	16,9%	29,3%	24,4%	18,8%	4,1%
Η πρόσβαση δεν είναι ανοικτή.	7,9%	20,7%	30,1%	18,8%	13,2%	9,4%
Ο τρόπος που αποδίδονται δεν είναι πάντα κατανοητός (π.χ. χρησιμοποιείται κωδικοποίηση και ορολογία που δεν μπορώ να ερμηνεύσω).	8,3%	23,3%	29,3%	21,8%	9,8%	7,5%
Τα δεδομένα δίνονται σε μορφή δύσκολα προσπελάσιμη (π.χ. απαιτούν την ύπαρξη και γνώση χειρισμού εξειδικευμένου λογισμικού).	9,8%	23,3%	27,8%	18,4%	10,2%	10,5%
Δεν είναι σίγουρος/η ότι η πληροφορία είναι έγκυρη και επικαιροποιημένη.	8,6%	19,9%	34,2%	18,8%	13,2%	5,3%
Απαιτείται μεγάλη δαπάνη χρόνου για τον έλεγχο της εγκυρότητας.	8,3%	23,3%	25,2%	23,7%	12,8%	6,8%
Δεν υπάρχει δυνατότητα γεωγραφικής θέασης της πληροφορίας.	6,4%	19,5%	30,5%	22,9%	10,5%	10,2%
Δεν είναι εύκολο να συνδυάσω πολλαπλά δεδομένα και να ερμηνεύσω την πληροφορία που περιέχεται σε αυτά.	7,1%	22,2%	24,4%	22,2%	15,0%	9,0%
Δεν υπάρχει δυνατότητα άντλησης δεδομένων για την αξιολόγηση της βιοποικιλότητας μέσω δεδομένων τηλεπισκόπησης.	6,0%	13,5%	25,6%	17,3%	15,4%	22,2%
Δεν υπάρχει δυνατότητα άντλησης δεδομένων για την αξιολόγηση της βιοποικιλότητας σε πραγματικό χρόνο (real time data).	6,8%	11,7%	21,4%	15,0%	21,8%	23,3%

Σε σχέση με τους όρους διάθεση/χρήσης των δεδομένων, τα μισά σχεδόν διατίθενται μέσω σχετικής αδειοδότησης και το 18,16% ελεύθερα (Γράφημα 14).

ΓΡΑΦΗΜΑ 14:
Αξιολόγηση της διαθεσιμότητας των συνόλων δεδομένων βιοποικιλότητας που καταγράφηκαν, ως προς την ανοιχτότητα διάθεσης/χρήσης των δεδομένων (Χατζηιορδάνου κ.ά, 2022).

Όπως γίνεται φανερό, οι προσπάθειες απογραφής και παρακολούθησης στοιχείων της βιοποικιλότητας και, ως αποτέλεσμα, **τα υφιστάμενα δεδομένα χαρακτηρίζονται σε μεγάλο βαθμό από ετερογένεια, βρίσκονται διάσπαρτα σε ιστοσελίδες, διαδικτυακές πύλες, βάσεις δεδομένων, ανοιχτής ή κλειστής πρόσβασης, καθώς και σε γραφεία και συρτάρια ερευνητών και μελετητών, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις, υπάρχει αμφιβολία ως προς την εγκυρότητά τους.**

Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα ζητήματα ευχρηστίας και εγκυρότητας των δεδομένων, που αναλύονται στη συνέχεια του παρόντος, συχνά οδηγούν σε **λανθασμένες εκτιμήσεις ως προς τα πραγματικά κενά γνώσης**, προς την κάλυψη των οποίων οφείλει να εστιάσει η χώρα, έχουν επιπτώσεις στην αξιοποίηση και **μη ορθολογική χρήση των διαθέσιμων πόρων** (π.χ. δαπανώνται πόροι για την υλοποίηση παρόμοιων εργασιών και η παραγωγή γνώσης ξεκινά συχνά από την αρχή), στην **ορθότητα και πληρότητα των αποφάσεων** που λαμβάνονται, στη **μεγάλη εξάρτηση από την κρίση των ειδικών** (εμπειρογνωμοσύνη), στη **μεγάλη δαπάνη χρόνου** και στην **αύξηση του βαθμού δυσκολίας** επιτέλεσης των εργασιών και λήψης αποφάσεων κ.λπ.

ΕΥΧΡΗΣΤΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Η έννοια της ευχρηστίας των διαθέσιμων δεδομένων για τη βιοποικιλότητα συνδέεται με το πόσο εύκολα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα ενδιαφερόμενα μέρη, τον βαθμό κάλυψης των αναγκών τους και σχετίζεται με τις δυσκολίες στην αναζήτηση και απόκτησή τους, στην ύπαρξη μεταδεδομένων και την τεκμηρίωση των δεδομένων, καθώς και στη διαθεσιμότητα πληροφορίας για ποιοτικό έλεγχο.

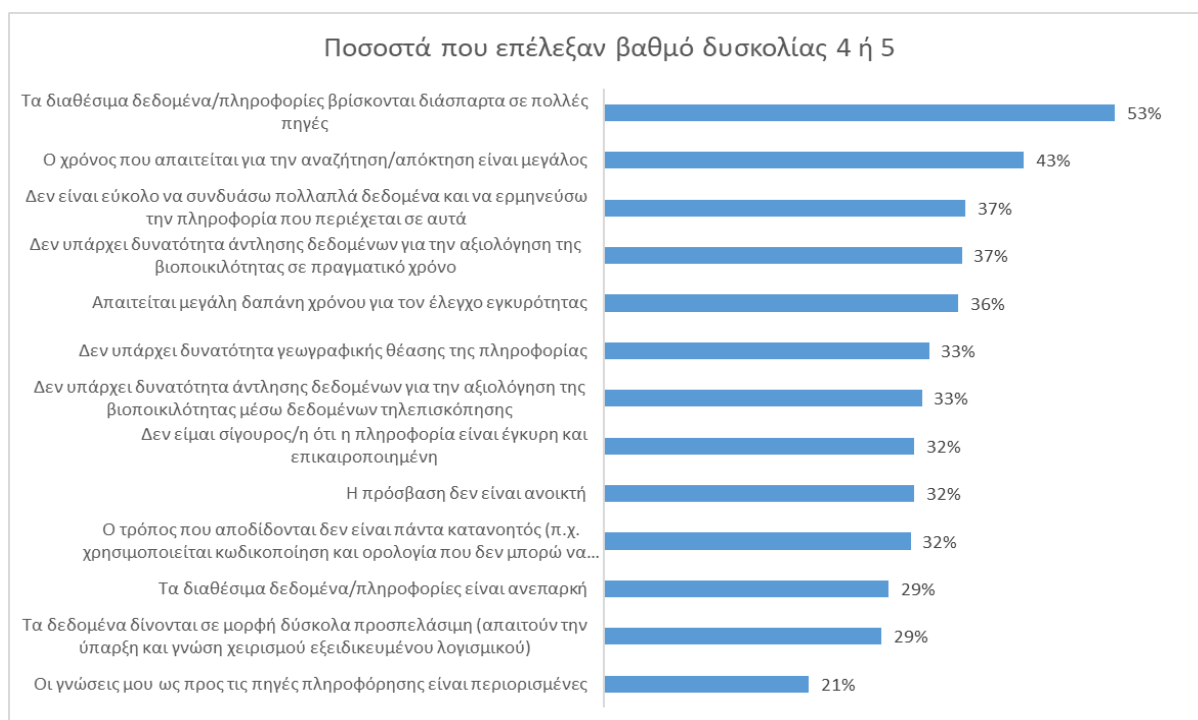
Ως προς τις **δυσκολίες** κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων, από τα αποτελέσματα ποσοτικής έρευνας (Δράση Α.1.2), προκύπτει ότι τουλάχιστον **1 στους 3** συμμετέχοντες στην έρευνα, αντιμετωπίζει **ΜΕΤΡΙΟ έως ΜΕΓΑΛΟ** βαθμό δυσκολίας σε σχέση με την εύρεση δεδομένων (Πίνακας 1, Γράφημα 15), καθώς είναι **έντονα κατακερματισμένα** σε ποικίλες πηγές (53%), απαιτείται **μεγάλη δαπάνη χρόνου** (43%), διακρίνονται από **υψηλό βαθμό δυσκολίας συνδυασμού πολλαπλών δεδομένων και ερμηνείας** της πληροφορίας που περιέχεται σε αυτά (37%), απαιτούν **μεγάλη δαπάνη χρόνου για τον έλεγχο εγκυρότητας** (36%), **απουσιάζει η δυνατότητα γεωγραφικής θέασης** της πληροφορίας (33%), **η πρόσβαση δεν είναι ανοικτή** (32%), **ο τρόπος που αποδίδονται δεν είναι κατανοητός** (π.χ. χρησιμοποιείται κωδικοποίηση και ορολογία μη κατανοητή ακόμη και στους ειδικούς) (32%), τα δεδομένα δίνονται σε **δύσκολα προσπελάσιμη μορφή** (π.χ. απαιτούν την ύπαρξη και γνώση χειρισμού εξειδικευμένου λογισμικού) (29%).

Τα ευρήματα της ποιοτικής έρευνας ενισχύουν αυτά της ποσοτικής και ειδικότερα ως προς τον **κατακερματισμό** των δεδομένων, που αναδεικνύεται ως η μεγαλύτερη δυσκολία (53%), επισημαίνεται ότι οι **ασυνεχείς προσπάθειες παρακολούθησης** οδηγούν σε κατακερματισμένα σύνολα δεδομένων για τη βιοποικιλότητα, παραγόμενα από διαφορετικούς φορείς, στο πλαίσιο διαφορετικών έργων και δράσεων. Η υλοποίηση εθνικών και Κοινοτικών έργων ή δράσεων παρακολούθησης από ποικίλους φορείς (ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, ΜΚΟ, δημόσιες αρχές και ιδιώτες μελετητές) καταλήγει στη **δημιουργία διαφορετικών βάσεων δεδομένων** βιοποικιλότητας, που ενισχύουν αφενός τη διάδοση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα και αυξάνουν την προσβασιμότητα στη γνώση, αφετέρου **προκαλούν σύγχυση** στους χρήστες ως προς την εγκυρότητα και την αξιοπιστία τους. Η σε μεγάλο βαθμό διασκορπισμένη, αποσπασματική και ανομοιόμορφη πληροφορία, διακρίνεται από **υψηλό βαθμό δυσκολίας συνδυασμού/συσχετίσεων**, καθιστώντας τη εν τέλει μερικώς ή μη αξιοποιήσιμη. Οι **διαφορετικές μεθοδολογίες παρακολούθησης** που στο πλαίσιο διαφορετικών συστημάτων παρακολούθησης (εθνικά προγράμματα, παρακολούθηση σε τοπικό επίπεδο, δράσεις παρακολούθησης διαφόρων ιδρυμάτων) **παράγουν δεδομένα με περιορισμένες (ή καθόλου) δυνατότητες συγχώνευσης**, μη επιτρέποντας έτσι την περαιτέρω επεξεργασία για την υποβολή εθνικών εκθέσεων στην ΕΕ, ούτε την εξαγωγή εμπεριστατωμένων συμπερασμάτων για δράσεις εθνικής πολιτικής.

Ειδικότερα, ως προς τη **δαπάνη χρόνου**, από την ποιοτική έρευνα προκύπτει ότι, περίπου **το 1/3 του χρόνου** που απαιτείται για την υλοποίηση ενός έργου ή γενικότερα για την επιτέλεση των καθηκόντων των στελεχών της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης (π.χ.

παρακολούθηση, υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, έκφραση γνώμης, έγκριση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύνταξη μελετών κ.ά.), **δαπανάται στην αναζήτηση/απόκτηση των δεδομένων και στον έλεγχο αξιοπιστίας και εγκυρότητάς τους.** Η ύπαρξη ενός Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο θα πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την άρτια λειτουργία του, **θα περιορίσει κατά πολύ (περίπου στο 50%) τον απαιτούμενο χρόνο** και θα ενισχύσει τη δυνατότητα αξιοποίησής του για την επίτευξη καλύτερης ποιότητας αποτελέσματος και τη γρηγορότερη και αρτιότερη ολοκλήρωση των ανατιθέμενων εργασιών και καθηκόντων. Όσον αφορά στην απόκριση της διοίκησης, **ο περιορισμός του χρόνου είναι καθοριστικής σημασίας και πολύ συχνά λειτουργεί αποτρεπτικά στην αξιοποίηση ποικίλων πηγών πληροφόρησης**, παρότι αυτές μπορεί να είναι γνωστές (π.χ. μεγάλη δαπάνη χρόνου για την εύρεση της εξειδικευμένης κάθε φορά πληροφορίας, την απόκτηση στη μορφή που απαιτείται, τη σύνθεση και εξαγωγή συμπερασμάτων κ.ά.).

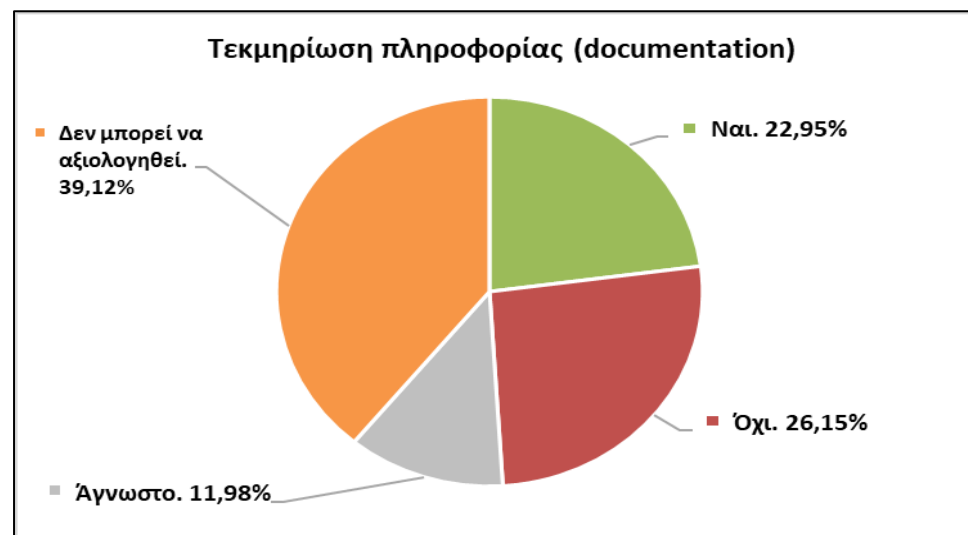
Το ζήτημα των **μεταδεδομένων** και των **δεδομένων τεκμηρίωσης** αναδεικνύεται εξίσου από τους συμμετέχοντες στην πρωτογενή έρευνα, καθώς διαπιστώνεται ότι η απουσία τους δυσχεραίνει σε μεγάλο βαθμό την εκπόνηση των καθηκόντων τους και αντίστοιχα, η ύπαρξή τους ενισχύει την αξιοπιστία τους. Κατά την απογραφή των διαθέσιμων δεδομένων βιοποικιλότητας (Δράση Α.2.1) διαπιστώνεται ότι 51,30% συνοδεύεται από σχετικά μεταδεδομένα και μόνο το 22,95% των συνόλων που καταγράφηκαν έχουν τεκμηριωμένη πληροφορία (Γραφήματα 16 και 17). Επιπρόσθετα, μόλις το 5,79% των συνόλων δεδομένων που καταγράφηκαν διαθέτει πληροφορία ποιοτικού ελέγχου, το 29,74% δεν διαθέτει και για το υπολειπόμενο ποσοστό η πληροφορία είναι άγνωστη και θα πρέπει αν υπάρξει προσπάθεια στα ίδια τα δεδομένα για να ελεγχθεί (Γράφημα 18).

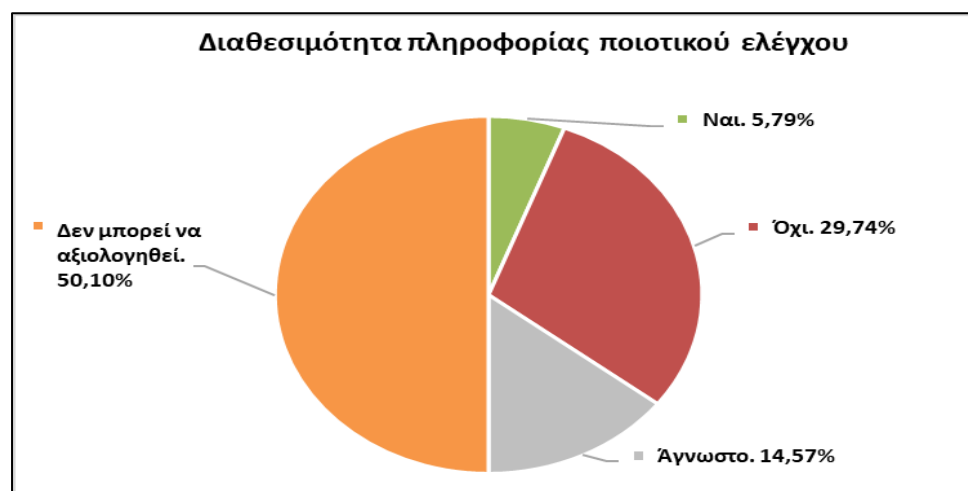
ΓΡΑΦΗΜΑ 15: Δυσκολίες κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών, κατά φθίνοντα ποσοστά επιλογής υψηλού βαθμού δυσκολίας (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 16:
Αξιολόγηση της
ευχρηστίας των
συνόλων δεδομένων
βιοποικιλότητας που
καταγράφηκαν, ως
προς την ύπαρξη
μεταδεδομένων
(Χατζηιορδάνου κ.ά.,
2022)

ΓΡΑΦΗΜΑ 17:
Αξιολόγηση της
ευχρηστίας των
συνόλων δεδομένων
βιοποικιλότητας που
καταγράφηκαν, ως
προς την τεκμηρίωση
της πληροφορίας
(Χατζηιορδάνου κ.ά.,
2022)

ΓΡΑΦΗΜΑ 18:
Αξιολόγηση της
ευχρηστίας των
συνόλων δεδομένων
βιοποικιλότητας που
καταγράφηκαν, ως
προς τη
διαθεσιμότητα
πληροφορίας
ποιοτικού ελέγχου
(Χατζηιορδάνου κ.ά.,
2022).

ΠΟΙΟΤΗΤΑ, ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ & ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

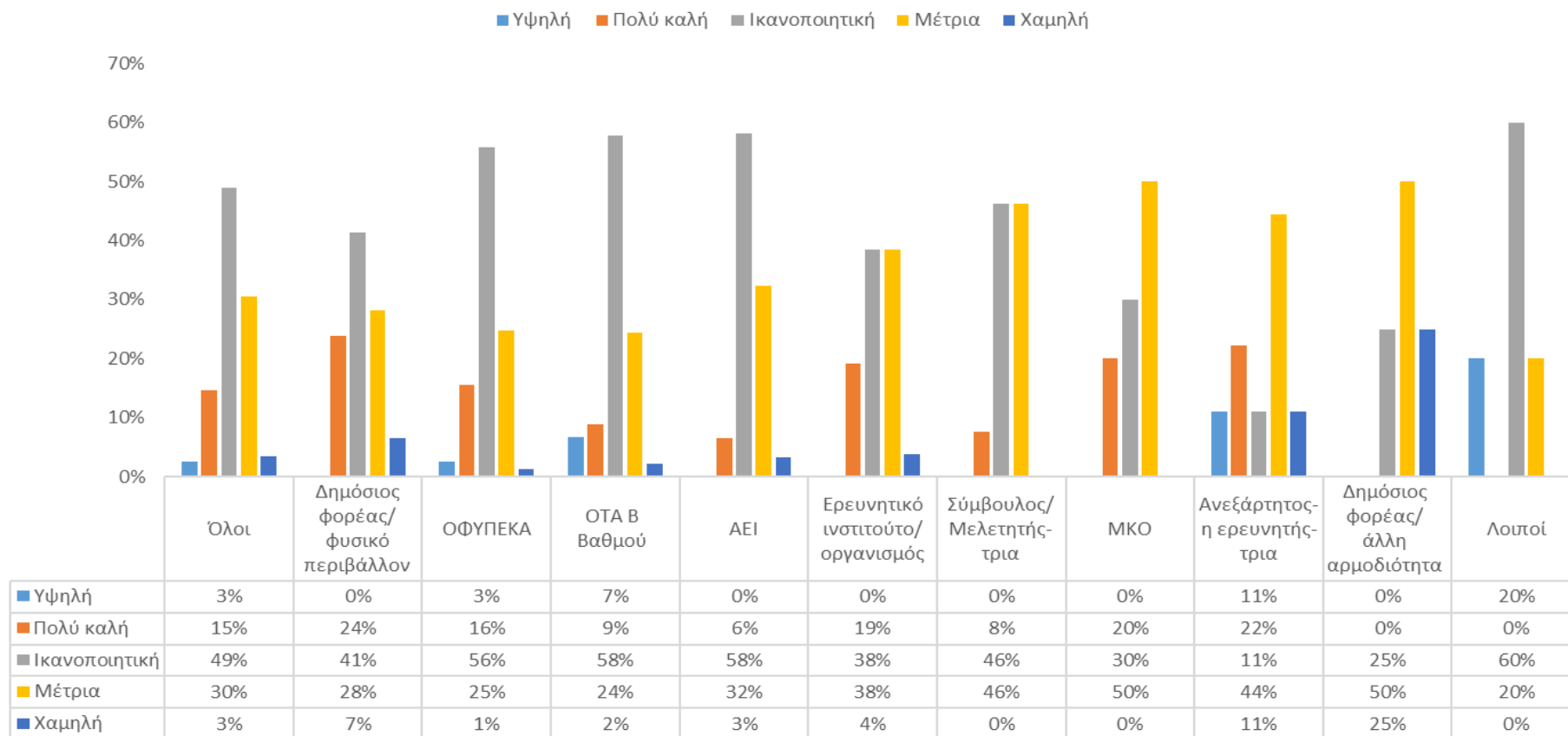
Η **ποιότητα** των δεδομένων βιοποικιλότητας που διατίθενται στο διαδίκτυο χαρακτηρίζεται ως **ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ** από τους μισούς σχεδόν (49%) συμμετέχοντες στην **ποσοτική έρευνα** (Δράση Α.1.2) και περίπου **1 στους 3** (30%) την αξιολογεί ως **ΜΕΤΡΙΑ**. Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών. Για παράδειγμα, ως **ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ** χαρακτηρίζεται η ποιότητα σε ποσοστό άνω του 50% από στελέχη του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α./ΜΔΠΠ, εργαζόμενους σε ΟΤΑ Β' Βαθμού και μέλη ΑΕΙ, ενώ ως **ΜΕΤΡΙΑ** χαρακτηρίζεται από ΜΚΟ, συμβούλους/μελετητές και ερευνητικά ινστιτούτα/οργανισμούς (Γράφημα 19).

Η άποψη των συμμετεχόντων στην **ποιοτική έρευνα** διαφοροποιείται σημαντικά, καθώς η συντριπτική πλειονότητα την αξιολογεί ως **ΜΕΤΡΙΑ** και σε κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις ως **ΧΑΜΗΛΗ**, κυρίως για λόγους **αξιοπιστίας και εγκυρότητας των παρεχόμενων δεδομένων**. Τα επαναλαμβανόμενα λάθη, ακόμη και σε επίσημες πηγές πληροφόρησης (αν και γνωστά στους ειδικούς λαμβάνονται υπόψη και ανακυκλώνονται σε μελέτες, έργα και αποφάσεις, δύσκολα ανιχνεύονται από μη ειδικούς), η διάθεση πληθώρας αντικρουόμενων, αλλά και παρωχημένων στοιχείων, η απουσία ενημέρωσης για τον χρόνο και τον τρόπο επικαιροποίησης της πληροφορίας, η ανεπαρκής πληροφόρηση για τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή, την επεξεργασία και τον έλεγχο αξιοπιστίας των δεδομένων, η διάθεση επεξεργασμένης πληροφορίας και εν μέρη «φιλτραρισμένης», καταγράφονται στους κύριους λόγους που τεκμηριώνουν τη χαμηλή - μέτρια ποιότητα.

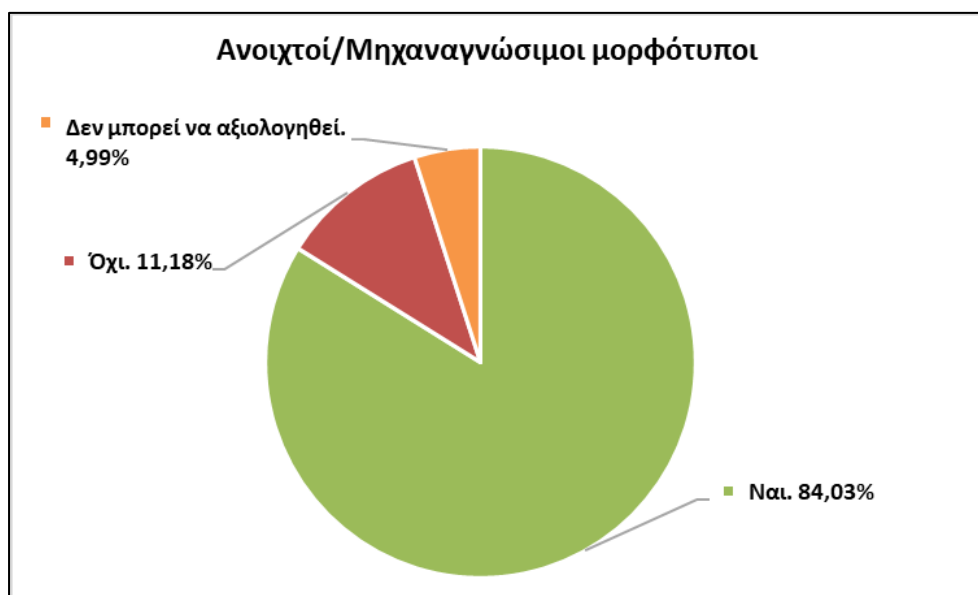
Στο πλαίσιο της Δράσης Α.2.1., η ποιότητα των δεδομένων αξιολογήθηκε ως προς την ύπαρξη ή μη ανοιχτών/μηχαναγνώσιμων μορφοτύπων και ως προς τη συμμόρφωσή τους με πρότυπα. Επισημαίνεται ότι οι ανοικτοί μορφότυποι δεν καλύπτονται από πνευματικά δικαιώματα και δεν απαιτούν πρόσβαση σε λογισμικό με άδεια χρήσης, ενώ οι μηχαναγνώσιμοι μορφότυποι επιτρέπουν σε έναν υπολογιστή να διαβάσει τα δεδομένα, τα οποία είναι δομημένα και μπορούν εύκολα να αξιοποιηθούν με τη χρήση κώδικά. Η συμμόρφωση με διαδεδομένα πρότυπα επιτρέπει την ερμηνεία των δεδομένων (π.χ. κατανόηση σχήματος δεδομένων, πεδίων, τιμών, διαδεδομένων όρων κ.λπ.), αλλά και τη διαλειτουργικότητα με άλλα δεδομένα. Από την έρευνα προέκυψε ότι **η πλειονότητα των συνόλων δεδομένων** (421 σύνολα δεδομένων, ποσοστό 84,03%) είναι σε **ανοιχτούς/μηχαναγνώσιμους μορφότυπους** (Γράφημα 20) και το 41,72% **συμμορφώνεται με πρότυπα**, χωρίς όμως το γνώρισμα της συμμόρφωσης να μπορεί να αξιολογηθεί στη δεδομένη φάση περαιτέρω (Γράφημα 21).

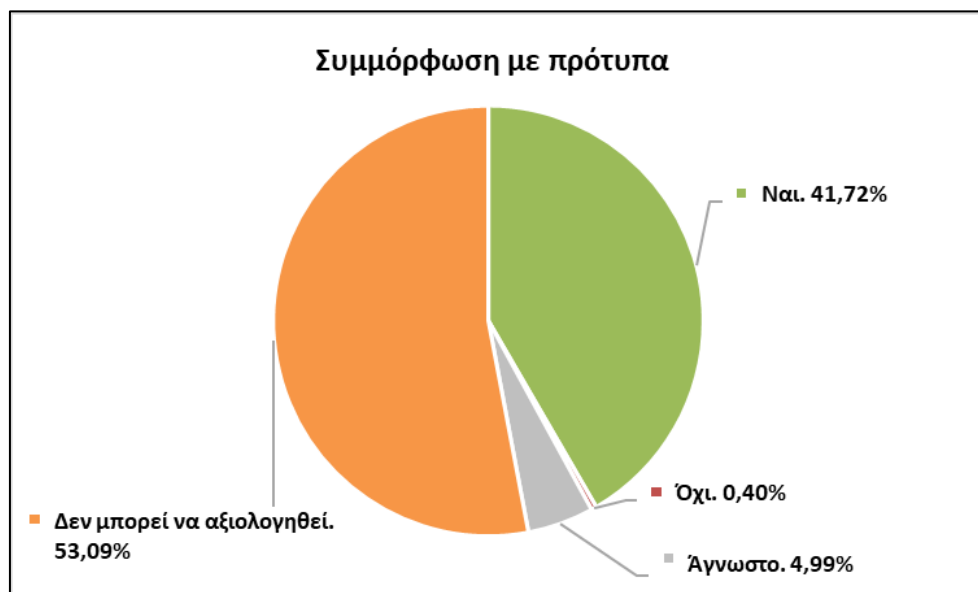
12. Πώς χαρακτηρίζετε την ποιότητα των δεδομένων/πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα; Ποσοστά ανά κατηγορία συμμετεχόντων

ΓΡΑΦΗΜΑ 19: Ποσοστά ανά βαθμό ικανοποίησης από την ποιότητα δεδομένων βιοποικιλότητας στο διαδίκτυο, ανά κατηγορία συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 20:
Αξιολόγηση της
ποιότητας
παρουσίασης των
συνόλων δεδομένων
βιοποικιλότητας που
καταγράφηκαν, ως
προς την ύπαρξη ή
όχι ανοιχτών /
μηχαναγνώσιμων
μορφωτύπων
(Χατζηιορδάνου κ.ά.,
2022).

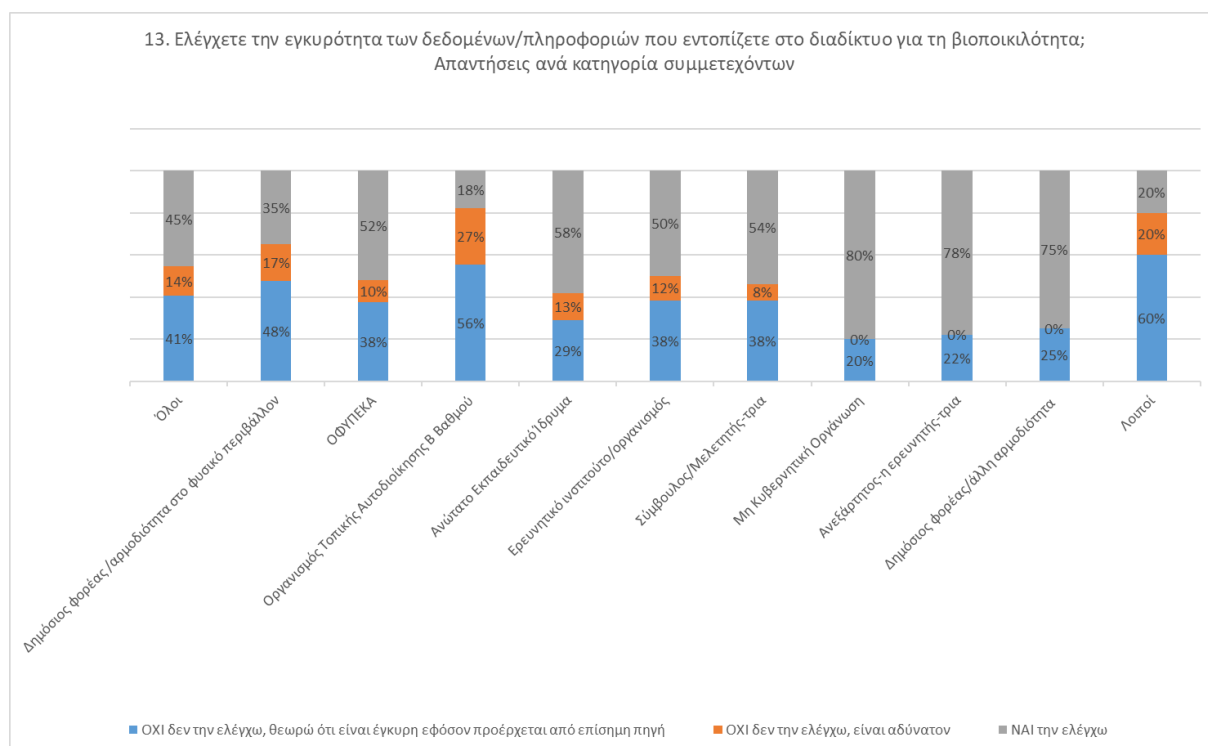
ΓΡΑΦΗΜΑ 21:
Αξιολόγηση της
ποιότητας
παρουσίασης των
συνόλων δεδομένων
βιοποικιλότητας που
καταγράφηκαν, ως
προς την
συμμόρφωσή τους με
πρότυπα
(Χατζηιορδάνου κ.ά.,
2022).

Η έννοια της αξιοπιστίας των δεδομένων αφορά στον βαθμό που οι χρήστες μπορούν να εμπιστευτούν τα δεδομένα και σχετίζεται με την πηγή προέλευσης, την αναγνωρισιμότητα του δημιουργού/παρόχου, την ακρίβεια και την πληρότητά τους. Περίπου **το 1/3 των δεδομένων** (29,74%) που απογράφηκαν στη Δράση Α.2.1. αφορούν σε δεδομένα **που διατίθενται/διαμοιράζονται από το διαδίκτυο**. Η **πλειονότητα** των δεδομένων (73,45%) παρέχονται **από επίσημους οργανισμούς** και το υψηλό καταγράφεται το ποσοστό (25,35%) των δεδομένων για τα οποία **εμπειρογνώμονες ή ειδικοί ελέγχουν τακτικά** την ορθότητα του περιεχομένου τους. Σε μεγάλο ποσοστό (66,87%), η **ακρίβεια των δεδομένων δεν κατέστη εφικτό να εκτιμηθεί**, καθώς απαιτεί προσπέλαση και εξέταση του περιεχομένου.

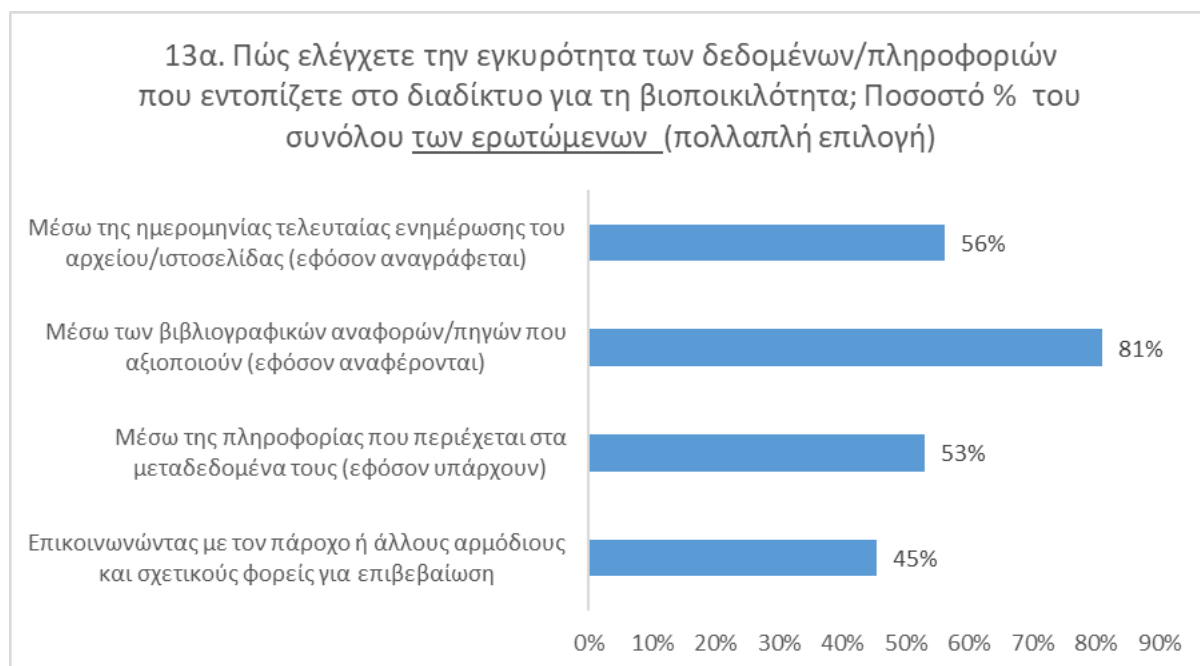
Το 55% των συμμετεχόντων στην ποσοτική έρευνα, παρότι δηλώνει την τεράστια σημασία της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των δεδομένων δεν την ελέγχει, κυρίως γιατί θεωρεί ότι τα διαθέσιμα σύνολα δεδομένων είναι έγκυρα εφόσον προέρχονται από επίσημη πηγή ή εκφράζει αδυναμία ελέγχου για ποικίλους λόγους (π.χ. χρονικός περιορισμός, έλλειψη ειδικών γνώσεων κ.ά.). Τα ποσοστά ελέγχου ή μη της εγκυρότητας της πληροφορίας διαφοροποιούνται μεταξύ των κατηγοριών εργασιακής προέλευσης (Γράφημα 22). Η χαμηλότερη τιμή για την απάντηση «ΝΑΙ, την ελέγχω» προέρχεται από τους ΟΤΑ Β/ Βαθμού (18%) και οι υψηλότερες τιμές (>70%) προέρχονται από μέλη ΜΚΟ, ανεξάρτητους ερευνητές και στελέχη δημοσίων φορέων με άλλη αρμοδιότητα πλην του φυσικού περιβάλλοντος.

Ο συχνότερα επιλεγόμενος τρόπος για τον έλεγχο εγκυρότητας των δεδομένων/πληροφοριών που εντοπίζονται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα είναι μέσω βιβλιογραφικών αναφορών/πηγών (81% των συμμετεχόντων που ελέγχουν την εγκυρότητα) και ακολουθούν η χρήση της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης (56%), η χρήση των μεταδεδομένων (53%) και η επικοινωνία με τον πάροχο ή άλλους αρμόδιους ή σχετικούς φορείς, για επιβεβαίωση (45%). Οι συμμετέχοντες στην ποσοτική έρευνα επέλεξαν βάσει προκαθορισμένων επιλογών, για τις οποίες δόθηκε ευχέρεια πολλαπλής επιλογής, για αυτόν τον λόγο το άθροισμα των ποσοστών υπερβαίνει το 100% (Γράφημα 23).

Με τα ευρήματα της ποσοτικής έρευνας συμφωνεί και η ποιοτική έρευνα, καθώς δηλώνεται από τη συντριπτική πλειονότητα, αφενός η ανησυχία ως προς την εγκυρότητα και αξιοπιστία των δεδομένων, αφετέρου η μεγάλη δυσκολία και πολλές φορές αδυναμία ελέγχου για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Ειδικότερα εστιάζει στη μεγάλη δαπάνη χρόνου που, όπως προαναφέρθηκε, εκτιμάται ότι για υλοποίηση ενός έργου το 1/3 του απαιτούμενου χρόνου δαπανάται στην εύρεση και κυρίως στον έλεγχο της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των δεδομένων που απαιτούνται.

ΓΡΑΦΗΜΑ 22: Ποσοστά των συμμετεχόντων που ελέγχουν την εγκυρότητα των δεδομένων/πληροφοριών, ανά κατηγορία συμμετεχόντων, στην ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΡΑΦΗΜΑ 23: Ποσοστά της εγκυρότητας των δεδομένων/πληροφοριών, ανά τρόπο ελέγχου με βάση την ποσοτική έρευνα (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

Συμπερασματικά, οι ανωτέρω **δυσκολίες/ελλείψεις** επηρεάζουν **την ταχύτητα και τον ρυθμό απόκρισης της διοίκησης** (σε εθνικό/περιφερειακό/τοπικό επίπεδο) στις πραγματικές ανάγκες της βιοποικιλότητας. Δημιουργούν **τεράστια διοικητική επιβάρυνση και φόρτο εργασίας**, προκαλούν **σημαντικές καθυστερήσεις** κατά τη λήψη αποφάσεων διαχείρισης, γνωμοδότησης και αδειοδότησης. Επηρεάζουν την **ποιότητα και την ορθότητα των αποφάσεων** που λαμβάνονται, καθώς και την **ποιότητα και ορθότητα του τελικού παραγόμενου αποτελέσματος**. **Αυξάνουν τη δαπάνη πόρων** και τη **μη συνετή διαχείρισή τους**, καθώς συχνά χρησιμοποιούνται για την επιτέλεση ίδιων εργασιών. Η **έλλειψη** οριζόντιας και κάθετης **συνεργασίας** μεταξύ τομεακών παραγόντων **αποδυναμώνει περαιτέρω** τις δυνατότητες της διαθέσιμης γνώσης.

Αναγνωρίζοντας τα ανωτέρω, η έκθεση αξιολόγησης για την πρόοδο του πρώτου Σχεδίου Δράσης της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα (2014 - 2020), συμπεραίνει ότι, αναφορικά με τον Γενικό Στόχο 1, η Ελλάδα δεν έχει οργανώσει συστηματικά τη διαθέσιμη γνώση για τη βιοποικιλότητα και τη λειτουργία διασυνδεδεμένων, ανοιχτών και προσβάσιμων βάσεων δεδομένων. Ταυτόχρονα, επισημαίνει πως στη χώρα δεν υπάρχει κουλτούρα ανοιχτών δεδομένων και βούληση για διευκόλυνση της πρόσβασης του κοινού στη σχετική πληροφορία. Η έκθεση αξιολόγησης καταλήγει στο ότι θα πρέπει να δοθεί άμεσα έμφαση στην οργάνωση της πληροφορίας για τη βιοποικιλότητα και της διαθέσιμης γνώσης μέσω της λειτουργίας διασυνδεδεμένων, ανοιχτών και προσβάσιμων βάσεων δεδομένων. Επισημαίνει δε ότι προτεραιότητα προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί αρχικά η δημιουργία μίας ανοιχτής διαδικτυακής πύλης για τη βιοποικιλότητα, αλλά και η οργάνωση σχετικών δράσεων δικτύωσης.

Αρκετά από τα ανωτέρω προβλήματα δεν εντοπίζονται μόνο στην Ελλάδα, αλλά ευρύτερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ως απόκριση καταβάλλονται αξιόλογες προσπάθειες για την εναρμόνιση μεθόδων και δεδομένων παρακολούθησης, τη συγχώνευση δεδομένων και τη βελτίωση της προσβασιμότητας/διαθεσιμότητας των στοιχείων. Για παράδειγμα, σε θέματα εναρμόνισης της παρακολούθησης, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρατήρησης της Βιοποικιλότητας (Europa Biodiversity Observation Network - EuropaBON) σχεδιάζει ένα πανευρωπαϊκό κοινό πλαίσιο για την παρακολούθηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η **οργάνωση ενός Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα**, το οποίο θα συγκεντρώνει, θα συνδυάζει και θα διαχέει με εύληπτο τρόπο δεδομένα για τη βιοποικιλότητα, χωρίς την απαίτηση ειδικών γνώσεων και εξειδικευμένου λογισμικού, σε όλους όσοι εργάζονται άμεσα ή έμμεσα για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της ελληνικής φύσης και βιοποικιλότητας, αποτελεί τη **μεγαλύτερη πρόκληση** του έργου LIFE EL-BIOS.

Το νέο πληροφοριακό σύστημα καλείται να λειτουργήσει όχι ως ένα απλό αποθετήριο γνώσης για τη βιοποικιλότητα, αλλά ως ένα **δυναμικό, διαδραστικό εργαλείο** που θα συμβάλει στην ενδυνάμωση της δημόσιας διοίκησης, της αυτοδιοίκησης, της επιστημονικής κοινότητας, οργανισμών, επιστημονικών φορέων, γραφείων μελετών και ανεξάρτητων συμβούλων και μελετητών, ΜΚΟ κ.ά. για την αποτελεσματικότερη επιτέλεση του έργου τους.

Η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων στην πρωτογενή έρευνα θεωρεί ως απολύτως αναγκαία ή πολύ χρήσιμη των προσφορά του συνόλου των **προτεινόμενων υπηρεσιών**, ήτοι:

- αναζήτηση πληροφοριών για επιμέρους στοιχεία της βιοποικιλότητας (96%),
- μεταφόρτωση πληροφοριών για επιμέρους στοιχεία της βιοποικιλότητας (96%),
- θέαση γεωχωρικών δεδομένων (96%),
- ανάρτηση από τον χρήστη γεωγραφικού αρχείου για τον εντοπισμό δεδομένων σε περιοχή ενδιαφέροντος (93%),
- παρακολούθηση στοιχείων βιοποικιλότητας μέσω εργαλείων Παρατήρησης Γης (88%),
- παρακολούθηση στοιχείων βιοποικιλότητας σε πραγματικό χρόνο (85%),
- δυνατότητα διάθεσης γεωχωρικών δεδομένων μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών (81%),
- δυνατότητα συνδεσιμότητας με εξωτερικές πηγές δεδομένων για την ευρύτερη διάθεση και διάδοση της πληροφορίας (85%),
- απεικόνιση της πληροφορίας σε αρχείο/διαμόρφωση και εκτύπωση αρχείου (89%),
- σύνθεση και εκτύπωση χάρτη (91%),
- φόρμα αποστολής σχολίων στους διαχειριστές (87%).

Ως προς τα **λειτουργικά γνωρίσματα** του πληροφοριακού συστήματος, τα ακόλουθα: «Γρήγορη ταχύτητα απόκρισης», «Ευκολία πλοήγησης/προσανατολισμού», «Ύπαρξη εργαλείων αναζήτησης», «Καλή οργάνωση της πληροφορίας», «Τακτική ενημέρωση/επικαιροποίηση της πληροφορίας», «Εύληπτη απόδοση της πληροφορίας» και «Προσβασιμότητα από ΑμεΑ» θεωρούνται ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ για την επιτυχία του, σε ποσοστά που υπερβαίνουν το 60% (Πίνακας 2). Ελαφρώς χαμηλότερα, αλλά υψηλά, είναι επίσης τα ποσοστά όσων αποδίδουν ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΗ σπουδαιότητα στην «Απόδοση σύνθετης πληροφορίας από πολλαπλές πηγές/σύνολα δεδομένων σε μορφή dashboards (με διαδραστικά γραφήματα, εικόνες κ.ά.)», την «Ορθή χρήση του λόγου» και τη

«Βέλτιστη θέαση από έξυπνες συσκευές ποικίλων διαστάσεων», στα οποία ο χαρακτηρισμός ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ είναι, όπως και στα προηγούμενα, η συχνότερη απάντηση των συμμετεχόντων. Η «Αισθητική/εμφάνιση» και η «Εξατομίκευση περιεχομένου με βάση τη συμπεριφορά πλοήγησης και τις προτιμήσεις του χρήστη» θεωρούνται ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ από περίπου 30% των ερωτώμενων και ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ από περισσότερο από το 40%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Ποσοστά εκδήλωσης προτίμησης γνωρισμάτων του πληροφοριακού συστήματος (Κατσακιώρη κ.ά., 2022).

ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ	Πάρα πολύ σημαντικό	Πολύ σημαντικό	Μετρίως σημαντικό	Ελάχιστα σημαντικό	Καθόλου σημαντικό
Γρήγορη ταχύτητα απόκρισης	65%	26%	5%	3%	2%
Ευκολία πλοήγησης/προσανατολισμού	80%	13%	3%	2%	2%
Ύπαρξη εργαλείων αναζήτησης	77%	17%	2%	2%	2%
Καλή οργάνωση της πληροφορίας	83%	11%	2%	2%	3%
Τακτική ενημέρωση/επικαιροποίηση της πληροφορίας	79%	15%	2%	2%	2%
Εύληπτη απόδοση της πληροφορίας	70%	24%	2%	2%	2%
Απόδοση σύνθετης πληροφορίας από πολλαπλές πηγές/σύνολα δεδομένων σε μορφή dashboards (με διαδραστικά γραφήματα, εικόνες, χάρτες κ.ά.)	48%	35%	13%	2%	2%
Ορθή χρήση του λόγου	49%	39%	8%	3%	2%
Αισθητική/εμφάνιση	28%	48%	19%	5%	1%
Εξατομίκευση περιεχομένου με βάση τη συμπεριφορά πλοήγησης και τις προτιμήσεις του χρήστη	32%	41%	17%	7%	3%
Προσβασιμότητα από ΑμεΑ	63%	24%			
Βέλτιστη θέαση από έξυπνες συσκευές ποικίλων διαστάσεων	48%	34%	10%	6%	2%

Η επάρκεια και διαθεσιμότητα των δεδομένων βιοποικιλότητας, η ευχρηστία, καθώς και η εγκυρότητα και αξιοπιστία τους, αποτελούν καθοριστικές παραμέτρους διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας και εν τέλει της χρησιμότητας του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα. Για την **αποτίμηση της επιτυχίας του εγχειρήματος**, προτείνεται η παρακολούθηση των ακόλουθων παραμέτρων:

- **Βαθμός κατακερματισμού των διαθέσιμων δεδομένων βιοποικιλότητας σε ποικίλες πηγές.** Αποτελεί τη σημαντικότερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι δυνητικοί χρήστες του πληροφοριακού συστήματος (το 76,8% την χαρακτηρίζει από μέτρια ως εξαιρετικά υψηλή) και σχετίζεται άμεσα με τη διαθεσιμότητα και την ευχρηστία των δεδομένων που διατίθενται στο διαδίκτυο.

- **Βαθμός δυσκολίας συνδυασμού πολλαπλών δεδομένων και ερμηνείας της πληροφορίας που περιέχεται σε αυτά.** Ο υψηλός κατακερματισμός της πληροφορίας, η πληθώρα και ασυμβατότητα ποικίλων βάσεων δεδομένων και συνόλων δεδομένων, οι διαφορετικές μεθοδολογίες παραγωγής και κωδικοποίησης της πληροφορίας που οδηγούν σε περιορισμένες (ή και καθόλου) δυνατότητες συγχώνευσης, επηρεάζουν καθοριστικά την ευχρηστία της πληροφορίας και καθορίζουν την ποιότητα και ορθότητα του παραγόμενου αποτελέσματος. Το 62% περίπου των συμμετεχόντων στην πρωτογενή έρευνα προσδίδει τον χαρακτηρισμό από μέτρια έως εξαιρετική υψηλή στη συγκεκριμένη δυσκολία.
- **Βαθμός αξιοπιστίας και εγκυρότητας των δεδομένων βιοποικιλότητας.** Οι μισοί και πλέον συμμετέχοντες στην πρωτογενή έρευνα (54,1%) χαρακτηρίζουν από μέτρια ως εξαιρετικά υψηλή τη δυσκολία που σχετίζεται με τον έλεγχο και την αξιοπιστία των δεδομένων, η οποία επηρεάζει καθοριστικά την ταχύτητα και τον ρυθμό απόκρισης της διοίκησης και των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών στην επιτέλεση τους, καθώς και την ποιότητα και ορθότητα των αποφάσεων που λαμβάνονται και του τελικού παραγόμενου αποτελέσματος.
- **Απαίτηση χρόνου για την αναζήτηση, απόκτηση και επεξεργασία των διαθέσιμων δεδομένων στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα.** Η μεγάλη απαίτηση χρόνου, όπως αποτυπώνεται από το τη συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα (72,5%), σχετίζεται με τη διαθεσιμότητα και ευχρηστία των δεδομένων, αλλά και με την απαίτηση ελέγχου και αξιοπιστίας τους και προκαλεί τεράστια διοικητική επιβάρυνση και φόρτο εργασίας, με αποτέλεσμα αφενός την ύπαρξη μεγάλων καθυστερήσεων κατά τη λήψη αποφάσεων διαχείρισης, γνωμοδότησης και αδειοδότησης, αφετέρου επηρεάζουν καθοριστικά την ποιότητα και ορθότητά τους.

Η παρακολούθησή τους οφείλει να γίνεται με τρόπο συστηματικό, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να τροφοδοτεί τους διαχειριστές του πληροφοριακού συστήματος με τα δεδομένα που απαιτούνται για τη συνεχή βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών, την αύξηση του βαθμού ικανοποίησης των χρηστών του και την καθιέρωση και καταξίωσή του ως το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Ο τρόπος παρακολούθησης και ο μηχανισμός που θα εφαρμοσθεί θα πρέπει να οριστικοποιεί ως την ολοκλήρωση του πληροφοριακού συστήματος και την απόδοσή του στο κοινό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών (2η έκδοση). Αθήνα: εκδόσεις Κριτική
- Ίσαρη, Φ. και Πουρκός, Μ. (2016). Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας. Kallipos, Open Academic Editions
- Κακούρος, Π., Τοπαλίδου, Σ., Χατζηιορδάνου, Λ., Πουλής, Γ., Κατσακιώρη, Μ. και Τσιαούση, Β. (2017). Εντοπισμός και αξιολόγηση αναγκών του προσωπικού της Δασικής Υπηρεσίας και των λοιπών εμπλεκόμενων στην προστασία και διαχείριση των δασών του Δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα (Έκδοση 2). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων. Θέρμη. 74 σελ. + Παράρτημα
- Καλλιβωκά, Ε. και Ορφανού, Β. (2019). Έκθεση για τη χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών. Παραδοτέο Δράσης Α.4. Έργο LIFE IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, των ειδών και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα (LIFE16 IPE/GR/000002). WWF Ελλάς, Αθήνα
- Κυριαζή, Ν. (2002). Η κοινωνιολογική έρευνα: κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. Αθήνα: εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα
- Νόβα-Καλτσιούνη, Χ. (2006). Μεθοδολογία εμπειρικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες: Ανάλυση Δεδομένων με τη Χρήση του SPSS 13. Αθήνα: εκδόσεις Gutenberg
- Ξενικού, Α. (2004). Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι έρευνας: Είναι δυνατή η «σε συνδυασμό» χρήση τους; Ποιοτική και Ποσοτική Έρευνα στην Ψυχολογία. 2:17-28
- Πουρκός, Μ. και Δαφέρμος, Μ. (2010). Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα. Αθήνα: εκδόσεις Τόπος
- Σιάρδος, Κ. Γ. (2009). Μεθοδολογία κοινωνιολογικής έρευνας (3η έκδοση). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις ΖΗΤΗ
- Τοπαλίδου, Σ., Κατσακιώρη, Μ., Χρυσοπολίτου, Β., Κακούρος, Π., Χατζηιορδάνου, Λ. και Πουλής, Γ. (2017). Τεκμηρίωση της αρχικής κατάστασης αναγκών και δεξιοτήτων του προσωπικού της Δασικής Υπηρεσίας και των λοιπών εμπλεκόμενων στην προστασία και διαχείριση των δασών του Δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα (Έκδοση 2). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων. Θέρμη. 64 σελ. + Παραρτήματα
- Babbie, E. (2018). Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα (2η ελληνική έκδοση). Αθήνα: εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Brannen, J. (2005). Mixing Methods: The Entry of Qualitative and Quantitative Approaches into the Research Process, *International Journal of Social Research Methodology*, 8:3, 173-184
- Booker, F. & Franks, P. (2019). Governance assessment for protected and conserved areas (GAPA). Methodology manual for GAPA facilitators. IIED, London
- Dimitrakopoulos, P., Jones, N., Iosifides, I., Florokapi, I., Lasda, O., Paliouras, F. & Evangelinos, K. (2010). Local attitudes on protected areas: Evidence from three Natura 2000 wetland sites in Greece. *Journal of Environmental Management*, 91(3)1847-1854
- Dovers, S., Feary, S., Martin, A., McMillan, L., Morgan, D. & Tollefson, M. (2015). Engagement and participation in protected area management: who, why, how and when? in G. L. Worboys, M. Lockwood, A. Kothari, S. Feary and I. Pulsford (eds), *Protected Area Governance and Management* (pp. 413-440). Canberra, ANU Press
- Eagles, P. F. J., Romagosa, F., Buteau-Duitschaeffer, W. C., Havitz, M., Glover, T. D. & McCutcheon, B. (2013). Good governance in protected areas: An evaluation of stakeholders' perceptions in British Columbia and Ontario Provincial Parks. *Journal of Sustainable Tourism*, 21(1), 60-79
- Grimble, R. (1998). Stakeholder methodologies in natural resource management. Socio-economic Methodologies. Best Practice Guidelines. Chatham, UK: Natural Resources Institute
- Jones, N., Chrisovalantis, M., Ioannidou, E., Kanakaraki, R., Kazoli, F. & Dimitrakopoulos, P.G. (2018). Understanding perceptions of the social impacts of protected areas: Evidence from three NATURA 2000 sites in Greece. *Environmental Impact Assessment Review*, 73(1), 80-89
- Jones, N., Filos, E., Fates, E. & Dimitrakopoulos, P.G. (2015). Exploring perceptions on participatory management of NATURA 2000 forest sites in Greece. *Forest policy and economics*, 1(56), 1-8
- Laktic, T. & Malovrh, S.P. (2018). Stakeholder Participation in Natura 2000 Management Program Case Study of Slovenia. *Forests*, 9(10), 599
- Moersberger, H., Martin, J.G.C., Junker, J., Georgieva, I., Bauer, S., Beja, P., Breeze, T.D., Brotons, L., Bruelheide, H., Fernandez, N., Fernandez, M., Jandt, U., Langer, C., Lyche Solheim, A.L., Maes, J., Moreira, F., Pe'er, G., Santana, J., Shamoun-Baranes, J., Smets, B., Valdez, J., McCallum, I., Pereira, H.M. & Bonn, A. (2022). Europa Biodiversity Observation Network: User and Policy Needs Assessment. EuropaBON/German Centre of Biodiversity Research (iDiv), Leipzig.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I Ερωτηματολόγιο αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης και διερεύνησης των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα (ποσοτική έρευνα)

II Γενικός οδηγός ερωτημάτων ημιδομημένων συνεντεύξεων και ομάδων εστίασης για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και προσδοκιών των χρηστών του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα (ποιοτική έρευνα)

III Συμμετέχοντες στην ποιοτική έρευνα για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Ερωτηματολόγιο αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης και διερεύνησης των αναγκών και προσδοκιών των χρηστών του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα (ποσοτική έρευνα)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης και διερεύνησης των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του ΠΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το έργο LIFE EL-BIOS (LIFE20 GIE/GR/001317) «*hEllenic BIOodiversity Information System: an innovative tool for biodiversity conservation*» συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιείται με συντονιστή το Πράσινο Ταμείο και συνδικαιούχους, τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΜΓΦΙ-EKBY), το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, το Ευρωπαϊκό Θεματικό Κέντρο (ETC) του Πανεπιστημίου της Μάλαγα στην Ισπανία και την εταιρεία OLYMPOS CONSULTING P.C.

Το έργο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός εθνικού διαδικτυακού πληροφοριακού συστήματος που θα συγκεντρώνει, θα συνδυάζει και θα διαχέει με εύληπτο τρόπο δεδομένα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Το πληροφοριακό σύστημα θα παρέχει πρόσβαση σε δεδομένα και πληροφορίες που διατηρούνται από ποικίλους φορείς της χώρας, στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων παρακολούθησης, ερευνητικών έργων, μελετών κ.λπ., θα υποστηρίζει τη λειτουργία του ΟΦΥΠΕΚΑ, αρμόδιων υπηρεσιών, οργανισμών, επιστημονικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων, ενώ παράλληλα θα αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για το έργο της επιστημονικής κοινότητας και την πληροφόρηση του κοινού σε θέματα βιοποικιλότητας. Με την ολοκλήρωση του έργου, τη διαχείριση και λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος θα αναλάβει ο ΟΦΥΠΕΚΑ.

Προκειμένου για τον άρτιο σχεδιασμό του, διεξάγουμε έρευνα στους δυνητικούς χρήστες με στόχο την αποτύπωση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους, των αναγκών και προσδοκιών τους, καθώς και την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης ως προς τη διαχείριση της πληροφορίας που αφορά στη βιοποικιλότητα της χώρας. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του έργου και θα αξιοποιηθούν στον προσδιορισμό των προδιαγραφών του πληροφοριακού συστήματος που θα αναπτυχθεί.

Η συμβολή σας είναι καθοριστικής σημασίας στην επίτευξη των στόχων του έργου και παρακαλούμε να αφιερώσετε λίγο χρόνο για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Τα προσωπικά στοιχεία που δηλώνετε θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο σε ενδεχόμενη ανάγκη επικοινωνίας μαζί σας για τους σκοπούς του έργου και για κανέναν άλλο σκοπό. Δεν θα δημοσιοποιηθούν και δεν θα διατεθούν για άλλη χρήση σε τρίτους.

Για πρόσθετες πληροφορίες και τυχόν διευκρινίσεις σχετικά με την έρευνα επικοινωνήστε με το ΜΓΦΙ-EKBY, κ. Μαρία Κατσακιώρη, Τηλ. 2310 473320 (εσ. 100), Email: mariak@ekby.gr.

Σας ευχαριστούμε πολύ για τον χρόνο και τη συμβολή σας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ-ΗΣ

Όνοματεπώνυμο: _____ Μη υποχρεωτική συμπλήρωση

Υπηρεσία/Όργανισμός - Θέση: _____

Διεύθυνση εργασίας: _____

E-mail: _____

Τηλέφωνο επικοινωνίας: _____

1. Όργανισμός/φορέας στον οποίο εργάζεστε ή δραστηριότητα την οποία ασκείτε

Μία επιλογή

- ☐ Δημόσιος φορέας με αρμοδιότητα στο φυσικό περιβάλλον
- ☐ Δημόσιος φορέας με άλλη αρμοδιότητα που η άσκησή της απαιτεί ή παράγει περιβαλλοντική πληροφορία
- ☐ Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α./Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών/Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
- ☐ Όργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α Βαθμού (Δήμος)
- ☐ Όργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β Βαθμού (Περιφέρεια)
- ☐ Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
- ☐ Ερευνητικό ινστιτούτο/όργανισμός
- ☐ Επιστημονική εταιρεία
- ☐ Μη Κυβερνητική Οργάνωση
- ☐ Ανεξάρτητος-η ερευνητής-τρια
- ☐ Σύμβουλος/Μελετητής-τρια
- ☐ Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε: _____

2. Έτη εργασίας

Μία επιλογή

- ☐ 1 - 5
- ☐ 6 - 10
- ☐ 10 - 20
- ☐ >20

3. Έδρα εργασίας

Μία επιλογή

- ☐ Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
- ☐ Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- ☐ Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- ☐ Περιφέρεια Ηπείρου
- ☐ Περιφέρεια Θεσσαλίας
- ☐ Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
- ☐ Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
- ☐ Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ☐ Περιφέρεια Αττικής
- ☐ Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ☐ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
- ☐ Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
- ☐ Περιφέρεια Κρήτης

4. Επίπεδο δραστηριοποίησης

Πολλαπλή επιλογή

- ☐ Εθνικό
- ☐ Περιφερειακό
- ☐ Τοπικό

5. Κύριο πεδίο δραστηριοποίησης και αντικείμενα ενασχόλησης, σε σχέση με τη βιοποικιλότητα και τις προστατευόμενες περιοχές

Πολλαπλή επιλογή

- ☐ Στρατηγικός σχεδιασμός & λήψη αποφάσεων
- ☐ Προγραμματισμός και ανάπτυξη
- ☐ Προστασία και διαχείριση (π.χ. υλοποίηση μέτρων/δράσεων προστασίας και διαχείρισης)
- ☐ Γνωμοδότηση/έγκριση/αδειοδότηση μελετών και έργων
- ☐ Διενέργεια αυτοψίας/έλεγχοι/επιθεωρήσεις
- ☐ Επιστημονική τεκμηρίωση/έρευνα

-
- ☐ Σύνταξη μελετών/παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
 - ☐ Διαχείριση & επεξεργασία δεδομένων/δημιουργία χαρτογραφικού υλικού
 - ☐ Σύνταξη εκθέσεων & αναφορών (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό επίπεδο)
 - ☐ Παρακολούθηση
 - ☐ Ενημέρωση/ευαισθητοποίηση/εκπαίδευση
 - ☐ Προβολή/ανάδειξη
 - ☐ Φύλαξη
 - ☐ Άσκηση λοιπών επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε προστατευόμενες περιοχές
 - ☐ Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε: _____

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ

6. Πόσο συχνά χρειάζεστε τις παρακάτω κατηγορίες δεδομένων για την υλοποίηση της εργασίας σας;

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ (κάθε μήνα)	ΣΥΧΝΑ (αρκετές φορές το έτος)	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ (κάποιες φορές το έτος)	ΕΛΑΧΙΣΤΑ (λίγες φορές το έτος)	ΔΕΝ ΤΑ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ
Κατάλογοι ειδών/τύπων οικοτόπων (π.χ. check/lists εθνικά ή ανά περιοχή, IUCN red lists, εθνικά κόκκινα βιβλία χλωρίδας και πανίδας, κατάλογοι ξενικών ειδών κ.ά.)					
Δεδομένα για είδη (π.χ. εξάπλωση, μεγέθη και τάσεις πληθυσμών, ενδιαιτήματα ειδών κ.ά.)					
Δεδομένα για βλάστηση/τύπους οικοτόπων (π.χ. εκτάσεις, όρια τύπων οικοτόπων, δομή/λειτουργίες τυπικά/χαρακτηριστικά είδη κ.ά.)					
Κατάσταση/βαθμός διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων (conservation status/degree)					
Δεδομένα για υγροτόπους (π.χ. κατάλογος, όρια, απογραφικά δεδομένα κ.ά.)					
Δεδομένα για δάση και δασικές εκτάσεις (π.χ. όρια δασών/δασικών συμπλεγμάτων κ.ά.)					
Δεδομένα για παράκτια και θαλάσσια οικοσυστήματα					
Χαρτογράφηση και αξιολόγηση της κατάστασης οικοσυστημάτων και οικοσυστημικών υπηρεσιών (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services)					
Δεδομένα για προστατευόμενες περιοχές (κατάλογοι, όρια, βάσεις δεδομένων για εθνικά προστατευόμενες περιοχές, περιοχές Δικτύου Natura 2000, διεθνώς προστατευόμενες)					
Δεδομένα για περιοχές υψηλής αξίας για τη βιοποικιλότητα (π.χ. Key Biodiversity Areas, High Nature Value areas κ.ά.)					

**Biodiversity
Greece**

LIFE EL-BIOS
Hellenic Biodiversity Information System
www.biodiversity-greece.gr

Tel: +30 210 5241903 (int.: 129)

Email: info@biodiversity-greece.gr

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (συνέχεια)	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ (κάθε μήνα)	ΣΥΧΝΑ (αρκετές φορές το έτος)	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ (κάποιες φορές το έτος)	ΕΛΑΧΙΣΤΑ (λίγες φορές το έτος)	ΔΕΝ ΤΑ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ
Συνδεσιμότητα προστατευόμενων περιοχών (π.χ. συνδεδεμένες περιοχές, νησίδες βιοποικιλότητας, οικολογικοί διάδρομοι κ.ά.)					
Πιέσεις και απειλές ειδών, οικοτόπων, οικοσυστημάτων, προστατευόμενων περιοχών					
Δράσεις/μέτρα για είδη και τύπους οικοτόπων (π.χ. διατήρησης, αποκατάστασης, ευαισθητοποίησης κ.ά.)					
Δείκτες βιοποικιλότητας (π.χ. αφθονία και εξάπλωση ειδών, αλλαγή στην κατάσταση προστατευόμενων ειδών, κάλυψη προστατευόμενων περιοχών, κατακερματισμός φυσικών περιοχών κ.ά.)					
Δείκτες τηλεπισκόπησης σχετικοί με τη βιοποικιλότητα και την κατάσταση των οικοσυστημάτων (π.χ. υγείας και ζωτικότητας, αλλαγών, παραγωγικότητας κ.ά.)					
Δεδομένα από πιστοποιημένα δίκτυα αισθητήρων (π.χ. για βιοποικιλότητα, νερό, έδαφος, κλίμα κ.ά.)					
Δεδομένα βιοποικιλότητας από την παρακολούθηση υδάτων (π.χ. αφθονία και εξάπλωση ειδών μακροφύτων, ασπονδύλων, ψαριών κ.ά.)					
Υποστηρικτικά δεδομένα (π.χ. χρήσεις/κάλυψη γης και αλλαγές, εδαφολογικά δεδομένα κ.ά.)					
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:					

7. Με ποιόν τρόπο αντλείτε τα δεδομένα/πληροφορίες για τη βιοποικιλότητα που χρειάζεστε για την εργασία σας;

Αξιολογήστε τους παρακάτω τρόπους από το 1 έως το 5, όπου το 1 δηλώνει τον πιο συχνό και το 5 τον λιγότερο συχνό.

- ☐ Αναζήτηση στο Διαδίκτυο
- ☐ Ενδοϋπηρεσιακά (από συναδέλφους)
- ☐ Επικοινωνία μέσω email με αρμόδια υπηρεσία/φορέα/ερευνητές
- ☐ Τηλεφωνική επικοινωνία με αρμόδια υπηρεσία/φορέα/ερευνητές
- ☐ Επίσκεψη σε αρμόδια υπηρεσία/φορέα/ερευνητικό ίδρυμα

8. Ποιος είναι ο λόγος που μπορεί να επιλέξετε την προσωπική επικοινωνία;

Πολλαπλή επιλογή

- ☐ Δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα/πληροφορίες στο διαδίκτυο
- ☐ Δεν μπορώ να εντοπίσω δεδομένα/πληροφορίες με κάποιον άλλο τρόπο
- ☐ Θεωρώ πιο αξιόπιστη την προσωπική επικοινωνία
- ☐ Θεωρώ πιο γρήγορη/αποτελεσματική την προσωπική επικοινωνία
- ☐ Θεωρώ πως έτσι μπορώ να εκμαιεύσω περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δεδομένα (μεθοδολογία, χρονική έκταση κ.ά.) που δεν μπορώ να εντοπίσω αλλιώς, λόγω απουσίας μεταδεδομένων
- ☐ Μερικές φορές απαιτείται επικοινωνία (μέσω ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας ή email) για τη χορήγηση άδειας χρήσης των δεδομένων
- ☐ Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε: _____

9. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις παρακάτω πηγές για την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα;

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΠΗΓΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ/ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ (κάθε εβδομάδα)	ΣΥΧΝΑ (μερικές φορές τον μήνα)	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ (κάποιες φορές το έτος)	ΕΛΑΧΙΣΤΑ (λίγες φορές το έτος)	ΚΑΘΟΛΟΥ
Μηχανή αναζήτησης (π.χ. Google)					
Ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας					
Ιστοσελίδες σχετικών οργανισμών (π.χ. Πράσινο Ταμείο, ΟΦΥΠΕΚΑ, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων, Ελληνικό Κτηματολόγιο κ.ά.)					
Ιστοσελίδες επιστημονικών εταιριών και ΜΚΟ (π.χ. Ελληνική Βοτανική Εταιρεία, ΙΝ.ΣΠ.Ε.Ε., Οικοσκόπιο κ.ά.)					
Ελληνικές πύλες πληροφοριών (π.χ. Δικτυακός Τόπος για τη Φύση και τη Βιοποικιλότητα, Εθνικό Παρατηρητήριο Δασικών Πυρκαγιών, Flora of Greece, herpetofauna.gr κ.ά.)					
Ευρωπαϊκές ή διεθνείς πύλες πληροφοριών (π.χ. Biodiversity Information System for Europe, EUNIS Database, Global Biodiversity Information Facility, Ευρωπαϊκή Πύλη Ανοιχτών Δεδομένων κ.ά.)					
Ελληνικές γεωπύλες (π.χ. Διαδικτυακή Πύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών ΥΠΕΝ, Γεωπύλη Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, Γεωπύλη Δεδομένων ΕΑΓΜΕ (πρώην ΙΓΜΕ), Γεωγραφικό αποθετήριο ΕΚΒΥ, www.geodata.gov.gr κ.ά.)					
Ευρωπαϊκές ή διεθνείς γεωπύλες (π.χ. INSPIRE Geoportal κ.ά.)					
Ελληνικοί κατάλογοι/ευρετήρια δεδομένων (π.χ. EDMED Database, Κατάλογος Γεωχωρικών Δεδομένων ΕΚΒΥ κ.ά.)					

**Biodiversity
Greece**

LIFE EL-BIOS
Hellenic Biodiversity Information System
www.biodiversity-greece.gr

Tel: +30 210 5241903 (int.: 129)

Email: info@biodiversity-greece.gr

ΠΗΓΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ/ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (συνέχεια)	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ (κάθε εβδομάδα)	ΣΥΧΝΑ (μερικές φορές τον μήνα)	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ (κάποιες φορές το έτος)	ΕΛΑΧΙΣΤΑ (λίγες φορές το έτος)	ΚΑΘΟΛΟΥ
Ευρωπαϊκοί ή διεθνείς κατάλογοι/ευρετήρια δεδομένων (π.χ. EEA data and maps, Joint Research Centre Data Catalogue, Copernicus services catalogue κ.ά.)					
Κόμβοι πρόσβασης σε δεδομένα Παρατήρησης Γης (τηλεπισκόπησης) (π.χ. Copernicus Open Access Hub, USGS Earth Explorer κ.ά.)					
Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλλοντος (EIONET)					
Αποθετήρια ερευνητικών δεδομένων (π.χ. LifeWatch ERIC κ.ά.)					
Ιστοσελίδες σχετικών έργων (π.χ. LIFE-IP 4 NATURA κ.ά.)					
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:					

10. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε κατά την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών σχετικών με τη βιοποικιλότητα;

Αξιολογήστε τον βαθμό δυσκολίας που ισχύει για εσάς, από το 1 έως το 5, όπου 1: καθόλου, 3: σε μέτριο βαθμό, 5: σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	1	2	3	4	5	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
Οι γνώσεις μου ως προς τις πηγές πληροφόρησης είναι περιορισμένες.	1	2	3	4	5	
Τα διαθέσιμα δεδομένα/πληροφορίες είναι ανεπαρκή.	1	2	3	4	5	
Τα διαθέσιμα δεδομένα/πληροφορίες βρίσκονται διάσπαρτα σε πολλές πηγές.	1	2	3	4	5	
Ο χρόνος που απαιτείται για την αναζήτηση/απόκτηση των δεδομένων/πληροφοριών είναι μεγάλος.	1	2	3	4	5	
Η πρόσβαση δεν είναι ανοικτή.	1	2	3	4	5	
Ο τρόπος που αποδίδονται δεν είναι πάντα κατανοητός(π.χ. χρησιμοποιείται κωδικοποίηση και ορολογία που δεν μπορώ να ερμηνεύσω).	1	2	3	4	5	
Τα δεδομένα δίνονται σε μορφή δύσκολα προσπελάσιμη (π.χ. απαιτούν την ύπαρξη και γνώση χειρισμού εξειδικευμένου λογισμικού).	1	2	3	4	5	
Δεν είμαι σίγουρος/η ότι η πληροφορία είναι έγκυρη και επικαιροποιημένη.	1	2	3	4	5	
Απαιτείται μεγάλη δαπάνη χρόνου για τον έλεγχο εγκυρότητας.	1	2	3	4	5	
Δεν υπάρχει δυνατότητα γεωγραφικής θέασης της πληροφορίας.	1	2	3	4	5	
Δεν είναι εύκολο να συνδυάσω πολλαπλά δεδομένα και να ερμηνεύσω την πληροφορία που περιέχεται σε αυτά.	1	2	3	4	5	
Δεν υπάρχει δυνατότητα άντλησης δεδομένων για την αξιολόγηση της βιοποικιλότητας μέσω δεδομένων τηλεπισκόπησης.	1	2	3	4	5	
Δεν υπάρχει δυνατότητα άντλησης δεδομένων για την αξιολόγηση της βιοποικιλότητας σε πραγματικό χρόνο (real time data).	1	2	3	4	5	
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:	1	2	3	4	5	

11. Πώς χαρακτηρίζετε την επάρκεια των δεδομένων/πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;

Μία επιλογή

- ☐ Υψηλή
- ☐ Πολύ καλή
- ☐ Ικανοποιητική
- ☐ Μέτρια
- ☐ Ανεπαρκής

11α. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στο προηγούμενο ερώτημα και αναφέρετε τί εκτιμάτε ότι λείπει και θα ήταν για εσάς χρήσιμο;

Μη υποχρεωτική συμπλήρωση

12. Πώς χαρακτηρίζετε την ποιότητα των δεδομένων/πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;

Μία επιλογή

- ☐ Υψηλή
- ☐ Πολύ καλή
- ☐ Ικανοποιητική
- ☐ Μέτρια
- ☐ Χαμηλή

12α. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στο προηγούμενο ερώτημα.

Μη υποχρεωτική συμπλήρωση

13. Ελέγχετε την εγκυρότητα των δεδομένων/πληροφοριών που εντοπίζετε στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;

Μια επιλογή στο πρώτο επίπεδο, πολλαπλή επιλογή στο δεύτερο επίπεδο

- ☐ ΟΧΙ δεν την ελέγχω, θεωρώ ότι είναι έγκυρη εφόσον προέρχεται από επίσημη πηγή
- ☐ ΟΧΙ δεν την ελέγχω, είναι αδύνατον
- ☐ ΝΑΙ την ελέγχω
- ☐ Επικοινωνώντας με τον πάροχο ή άλλους αρμόδιους και σχετικούς φορείς για επιβεβαίωση
- ☐ Μέσω της πληροφορίας που περιέχεται στα μεταδεδομένα τους (εφόσον υπάρχουν)
- ☐ Μέσω των βιβλιογραφικών αναφορών/πηγών που αξιοποιούν (εφόσον αναφέρονται)
- ☐ Μέσω της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης του αρχείου/ιστοσελίδας (εφόσον αναγράφεται)
- ☐ Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε: _____

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΓΝΩΣΕΙΣ/ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ/ΜΕΣΑ

14. Πώς αξιολογείτε την εμπειρία σας στη χρήση πληροφοριακών συστημάτων;

Μία επιλογή

- ☐ Πολύ καλή
- ☐ Καλή
- ☐ Μέτρια
- ☐ Ελάχιστη
- ☐ Δεν έχω εμπειρία

15. Πώς αξιολογείτε τον εαυτό σας ως προς τις παρακάτω δεξιότητες;

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΛΥ ΕΜΠΕΙΡΟΣ (αυτόνομη εργασία)	ΑΡΚΕΤΑ ΕΜΠΕΙΡΟΣ (εργασία με ελάχιστη καθοδήγηση)	ΜΕΤΡΙΑ ΕΜΠΕΙΡΟΣ (εργασία με μερική καθοδήγηση)	ΛΙΓΟ ΕΜΠΕΙΡΟΣ (εργασία με συνεχή καθοδήγηση)	ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ
Αναζήτηση δεδομένων μέσω του διαδικτύου					
Χρήση/επεξεργασία λογιστικών φύλλων (π.χ. Excel)					
Χρήση/επεξεργασία βάσεων δεδομένων					
Απλή χρήση γεωχωρικών δεδομένων (γεωγραφικά αρχεία, δεδομένα τηλεπισκόπησης κ.ά.)					
Επεξεργασία γεωχωρικών δεδομένων (γεωγραφικά αρχεία, δεδομένα τηλεπισκόπησης κ.ά.)					
Χρήση εφαρμογών Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών					
Ανάγνωση/χρήση δεδομένων αισθητήρων που παρέχονται σε πραγματικό χρόνο					
Ανάγνωση/χρήση μεταδεδομένων					
Δημιουργία/συμπλήρωση μεταδεδομένων					
Σύνθεση δεδομένων από διαφορετικές πηγές/κλίμακες/συστήματα ταξινόμησης					
Παραγωγή/σύνθεση χάρτη					
Θέαση γεωχωρικών δεδομένων					
Συμμόρφωση/ομογενοποίηση δεδομένων σύμφωνα με προδιαγραφές ή καθιερωμένα πρότυπα					
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:					

16. Πώς αξιολογείτε τα μέσα (π.χ. εξοπλισμός, υποδομές, λογισμικό) που διαθέτετε για να αντλήσετε τα δεδομένα/πληροφορίες που χρειάζεστε από το διαδίκτυο;

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΜΕΣΑ	ΕΠΑΡΚΗ	ΑΝΕΠΑΡΚΗ	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ	ΔΕΝ ΤΟ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑ Ι
Πρόσβαση σε υπολογιστική μονάδα (Η/Υ)				
Αποθηκευτικός χώρος στον Η/Υ				
Επεξεργαστική ισχύς Η/Υ				
Πρόσβαση στο διαδίκτυο				
Ταχύτητα σύνδεσης διαδικτύου				
Λογισμικό προβολής και επεξεργασίας λογιστικών φύλλων (π.χ. Excel)				
Λογισμικό προβολής και επεξεργασίας βάσεων δεδομένων (π.χ. Access)				
Λογισμικό επεξεργασίας δεδομένων Παρατήρησης Γης (τηλεπισκόπησης)				
Λογισμικό Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών				
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:				

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ/ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ

17. Στο πλαίσιο του έργου LIFE EL BIOS πρόκειται να δημιουργηθεί ένα νέο πληροφοριακό σύστημα που θα λειτουργεί ως κεντρικός κόμβος πληροφόρησης για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Αξιολογήστε τη χρησιμότητα των παρακάτω υπηρεσιών ως προς τη λειτουργικότητα του συστήματος.

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΑΝΑΓΚΑΙΑ	ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	ΜΕΤΡΙΩΣ ΧΡΗΣΙΜΗ	ΛΙΓΟ ΧΡΗΣΙΜΗ	ΑΔΙΑΦΟΡΗ
Αναζήτηση πληροφοριών για επιμέρους στοιχεία της βιοποικιλότητας (π.χ. είδη, τύποι οικοτόπων, οικοσυστήματα κ.ά.)					
Μεταφόρτωση (download) πληροφοριών για επιμέρους στοιχεία της βιοποικιλότητας (π.χ. είδη, τύποι οικοτόπων, οικοσυστήματα κ.ά.)					
Θέαση γεωχωρικών δεδομένων					
Ανάρτηση (από τον χρήστη) γεωγραφικού αρχείου για τον εντοπισμό δεδομένων και πληροφοριών σε μια θέση ή περιοχή ενδιαφέροντός του					
Παρακολούθηση στοιχείων βιοποικιλότητας μέσω εργαλείων Παρατήρησης Γης (τηλεπισκοπικών)					
Παρακολούθηση στοιχείων βιοποικιλότητας σε πραγματικό χρόνο (real time data)					
Δυνατότητα διάθεσης γεωχωρικών δεδομένων μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών (WMS, WFS)					
Δυνατότητα συνδεσιμότητας με εξωτερικές πηγές δεδομένων για την ευρύτερη διάθεση και τη διάδοση της πληροφορίας					
Απεικόνιση της πληροφορίας σε αρχείο/διαμόρφωση και εκτύπωση του αρχείου					
Σύνθεση/εκτύπωση χάρτη					
Φόρμα αποστολής σχολίων στους διαχειριστές					
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:					

18. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την ύπαρξη των παρακάτω εργαλείων για την αναζήτηση/απόκτηση δεδομένων/πληροφοριών στο νέο πληροφοριακό σύστημα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου LIFE EL BIOS;

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ	ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟ	ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΟ	ΜΕΤΡΙΩΣ ΧΡΗΣΙΜΟ	ΛΙΓΟ ΧΡΗΣΙΜΟ	ΑΔΙΑΦΟΡΟ
Εργαλεία πλοήγησης (μενού, χάρτης πλοήγησης κ.ά.)					
Απλή μηχανή αναζήτησης δεδομένων					
Φίλτρα αναζήτησης δεδομένων					
Μηχανή αναζήτησης δεδομένων με συνδυασμό κριτηρίων					
Γεωγραφική αναζήτηση δεδομένων σε χάρτη με χρήση ζεύγους συντεταγμένων					
Γεωγραφική αναζήτηση δεδομένων σε μια ζώνη Χ διαμέτρου από τη θέση ενδιαφέροντός μου					
Γεωγραφική αναζήτηση δεδομένων σε περιοχή ενδιαφέροντος, που ορίζεται από δικό μου πολυγωνικό διανυσματικό αρχείο (shapefile)					
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:					

19. Αξιολογήστε τη συμβολή των παρακάτω γνωρισμάτων στην επιτυχία του νέου πληροφοριακού συστήματος για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας.

Μία επιλογή ανά παράμετρο

ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΜΕΤΡΙΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ
Γρήγορη ταχύτητα απόκρισης					
Ευκολία πλοήγησης/προσανατολισμού					
Ύπαρξη εργαλείων αναζήτησης					
Καλή οργάνωση της πληροφορίας					
Τακτική ενημέρωση/επικαιροποίηση της πληροφορίας					
Εύληπτη απόδοση της πληροφορίας					
Απόδοση σύνθετης πληροφορίας από πολλαπλές πηγές/σύνολα δεδομένων σε μορφή dashboards (με διαδραστικά γραφήματα, εικόνες, χάρτες κ.ά.)					
Ορθή χρήση του λόγου					
Αισθητική/εμφάνιση					
Εξατομίκευση περιεχομένου με βάση τη συμπεριφορά πλοήγησης και τις προτιμήσεις του χρήστη					
Προσβασιμότητα από ΑμεΑ					
Βέλτιστη θέαση από έξυπνες συσκευές ποικίλων διαστάσεων					
Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε:					

20. Με ποιον τρόπο θεωρείτε πως θα μπορούσατε να συμβάλετε στο νέο πληροφοριακό σύστημα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας που θα αναπτυχθεί από το έργο LIFE EL BIOS;

Πολλαπλή επιλογή

- ☐ Παροχή συνόλων δεδομένων
- ☐ Επικαιροποίηση συνόλων δεδομένων
- ☐ Αποστολή σχολίων με σκοπό τη βελτίωση του περιεχομένου και της λειτουργικότητάς του
- ☐ Άλλο. Παρακαλώ προσδιορίστε: _____

21. Άλλα θέματα που επιθυμείτε να επισημάνετε/προτείνετε σε σχέση με το νέο πληροφοριακό σύστημα για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας που θα αναπτυχθεί από το έργο LIFE EL BIOS:

Μη υποχρεωτική συμπλήρωση

Σας ευχαριστούμε πολύ για τη συμβολή σας

Biodiversity
Greece

LIFE EL-BIOS
Hellenic Biodiversity Information System
www.biodiversity-greece.gr
Tel: +30 210 5241903 (int.: 129)
Email: info@biodiversity-greece.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Γενικός οδηγός ερωτημάτων ημιδομημένων συνεντεύξεων και ομάδων εστίασης για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα (ποιοτική έρευνα)

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ημιδομημένων συνεντεύξεων και ομάδων
εστίασης για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη
διερεύνηση των αναγκών και προσδοκιών των χρηστών
του Πληροφοριακού Συστήματος**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΦΟΡΕΑΣ	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
ΙΔΙΟΤΗΤΑ/ΘΕΣΗ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	
ΜΕΣΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	

ΔΕΔΟΜΕΝΑ/ΓΝΩΣΕΙΣ/ΑΝΑΓΚΕΣ

1. Ποιες είναι οι κύριες αρμοδιότητες του φορέα σας και το αντικείμενο της δικής σας εργασίας;
Πώς σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα;
2. Πόσο συχνά χρειάζεστε δεδομένα βιοποικιλότητας για την υλοποίηση της εργασίας σας και τί
είδους δεδομένα χρησιμοποιείτε;
3. Από πού αντλείτε τα δεδομένα που χρειάζεστε; Πόσο συχνά ανατρέχετε στο διαδίκτυο;

4. Πώς κρίνετε την επάρκεια/ποιότητα/αξιοπιστία/ευχρηστία των δεδομένων που διατίθενται στο διαδίκτυο για τη βιοποικιλότητα;

ΕΠΑΡΚΕΙΑ:

ΠΟΙΟΤΗΤΑ:

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ:

ΕΥΧΡΗΣΤΙΑ:

5. Πόσο χρόνο δαπανάτε σήμερα (κατ' εκτίμηση) για την εκτέλεση των καθηκόντων σας (π.χ. παρακολούθηση, υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, έκφραση γνώμης και έγκριση περιβαλλοντικής αδειοδότησης για σχέδια και έργα σε περιοχές Natura 2000, σύνταξη μελετών κ.ά.) σε σχέση με:
(α) την αναζήτηση/απόκτηση/πρόσβαση των πληροφοριών/δεδομένων από πλήθος πηγών (βάσεις δεδομένων, ιστοσελίδες κ.λπ.) που πρέπει να διερευνηθούν,
β) τον έλεγχο της ποιότητας και αξιοπιστίας των πληροφοριών και της παραγόμενης εργασίας.

6. Ποιες άλλες δυσκολίες/προβλήματα που αντιμετωπίζετε (α) στην εύρεση δεδομένων και (β) στην αξιοποίηση αυτών προκειμένου να εκπληρώσετε τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά σας με επιτυχή και οικονομικά/χρονικά αποδοτικό τρόπο;

7. Τί εκτιμάτε ότι λείπει σήμερα από το διαδίκτυο και θα σας ήταν χρήσιμο;

8. Προκύπτουν προβλήματα/κενά/δυσκολίες από την απουσία κατάλληλης, ενοποιημένης βάσης δεδομένων για τη βιοποικιλότητα στην Ελλάδα σε αντικείμενα όπως η διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, η παρακολούθηση, η υλοποίηση μέτρων διατήρησης, η σύνταξη αναφορών; Αν ΝΑΙ, ποια είναι τα κυριότερα;

9. Ποιες εκτιμάται ότι είναι οι πραγματικές ανάγκες των υπευθύνων για τη διατήρηση, των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και των άλλων ενδιαφερομένων;

10. Προκύπτουν δυσκολίες στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την κατάσταση διατήρησης των ειδών διαχρονικά και στην πρόβλεψη των πληθυσμιακών τάσεων (π.χ. σήμερα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην κρίση των ειδικών);

11. Παρατηρείται σπατάλη χρόνου και ανθρώπινου δυναμικού για την τήρηση των υποχρεώσεων για εκθέσεις/αναφορές, για διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, επιθεωρήσεις κ.λπ.;

12. Τα κενά γνώσης είναι όντως υπαρκτά ή αντικατοπτρίζουν τη μη διαθεσιμότητα/δυσκολία πρόσβασης στα δεδομένα;

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

13. Ένα πληροφοριακό σύστημα που θα συγκεντρώνει όλα τα ανωτέρω, κατά πόσο θα συνέβαλε (α) στη μείωση του χρόνου που δαπανάτε και (β) στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εργασίας σας;

14. Θα είχε θετικό αντίκτυπο στην υφιστάμενη διοικητική επιβάρυνση των ΜΔΠΠ, του ΥΠΕΝ, των δημοσίων υπηρεσιών εν γένει και των ιδιωτών, μια ενοποιημένη βάση δεδομένων για τη βιοποικιλότητα; Με ποιόν τρόπο;

-
15. Θα είχε θετικό αντίκτυπο στον εντοπισμό και τον σχεδιασμό των κατάλληλων μέτρων διατήρησης μια ενοποιημένη βάση δεδομένων για τη βιοποικιλότητα; Με ποιόν τρόπο;
16. Θα είχε θετικό αντίκτυπο στη λήψη αποφάσεων και στην επένδυση κεφαλαίων μία ενοποιημένη βάση δεδομένων για τη βιοποικιλότητα; Με ποιόν τρόπο;
17. Ποιες υπηρεσίες/λειτουργίες θα πρέπει, κατ' ελάχιστο, να προσφέρει;
18. Ποια εργαλεία θα πρέπει, κατ' ελάχιστο να διαθέτει;
19. Ποια γνωρίσματα θα πρέπει, κατ' ελάχιστο, να διαθέτει;
20. Εσείς πώς θα μπορούσατε να συμβάλετε στην ανάπτυξη και τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Συμμετέχοντες στην ποιοτική έρευνα για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών των χρηστών του Πληροφοριακού Συστήματος για τη Βιοποικιλότητα

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ στην ποιοτική έρευνα για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διερεύνηση των αναγκών και προσδοκιών των χρηστών του Πληροφοριακού Συστήματος

ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΦΟΡΕΑΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ		ΜΕΣΟ ΕΡΕΥΝΑΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
		Συνέντευξη	Ομάδα εστίασης		
ΥΠΕΝ	Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής/Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας/Τμήμα Βιοποικιλότητας	-	1 (δια ζώσης)	31/3/2022	6
	Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής/Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας/Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών	-	-	-	-
	Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών/ Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών	1 (τηλεφωνική)	-	17/3/2022	1
	Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος/Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών/Τμήμα Διαχείρισης Δημοσίων Δασών και Λιβαδικών Οικοσυστημάτων	-	1 (δια ζώσης)	1/4/2022	2
	Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος/Διεύθυνση Προστασίας Δασών	1 (δια ζώσης)	-	1/4/2022	1
	Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος/Διεύθυνση Προγραμματισμού και Δασικής Πολιτικής/Τμήμα Ελέγχου της Εμπορίας και Διακίνησης Άγριων Ζώων και Ειδών CITES	2 (τηλεφωνική)	-	18/3/2022	2
ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	Διεύθυνση και στελέχη	-	1 (υβριδική)	31/3/2022	5

**Biodiversity
Greece**

LIFE EL-BIOS
Hellenic Biodiversity Information System
www.biodiversity-greece.gr

Tel: +30 210 5241903 (int.: 129)

Email: info@biodiversity-greece.gr

ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΦΟΡΕΑΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (συνέχεια)		ΜΕΣΟ ΕΡΕΥΝΑΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
		Συνέντευξη	Ομάδα εστίασης		
Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.	Εκπρόσωπος ΔΣ Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών - Τομέας Α Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών - Τομέας Β Αυτοτελές Τμήμα Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων και Τεχνολογιών Πληροφορικής	1 (δια ζώσης)	2 (δια ζώσης)	30/3/2022 & 1/4/2022	5
	ΜΔ ΕΠ Δέλτα Έβρου, Δαδιάς και ΠΠ Ανατολικής Θράκης ΜΔ ΕΠ Δέλτα Νέστου - Βιστωνίδας - Ισμαρίδας και Ροδόπης ΜΔ ΕΠ Κορώνειας - Βόλβης, Κερκίνης, Θερμαϊκού και ΠΠ Κεντρικής Μακεδονίας ΜΔ ΕΠ Πρεσπών και ΠΠ Δυτικής Μακεδονίας ΜΔ ΕΠ Ολύμπου ΜΔ ΕΠ Βόρειας Πίνδου ΜΔ ΠΠ Ηπείρου ΜΔ ΠΠ Θεσσαλίας ΜΔ ΕΠ Αλοννήσου - Βόρειων Σποράδων και ΠΠ Αν. Θεσσαλίας ΜΔ ΠΠ Κουιάδας Αχελώου και Αμβρακικού Κόλπου ΜΔ ΕΠ Ζακύνθου, Αίνου και ΠΠ Ιονίων Νήσων ΜΔ ΕΠ Μεσολογίου και ΠΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας ΜΔ ΕΠ Παρνασσού, Οίτης και ΠΠ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας ΜΔ ΕΠ Πάρνηθας, Σχοινιά και ΠΠ Σαρωνικού Κόλπου ΜΔ ΕΠ Σαμαριάς και ΠΠ Δυτικής Κρήτης ΜΔ ΠΠ Νοτιο-Ανατολικού Αιγαίου ΜΔ ΕΠ Χελμού - Βουραϊκού και ΠΠ Βόρειας Πελοποννήσου ΜΔ ΕΠ Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς και ΠΠ Δυτικής Πελοποννήσου Αυτοτελές Τμήμα Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων και Τεχνολογιών Πληροφορικής		1 (διαδικτυακή)	5/4/2022	54

ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΦΟΡΕΑΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (συνέχεια)		ΜΕΣΟ ΕΡΕΥΝΑΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
		Συνέντευξη	Ομάδα εστίασης		
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Κρήτης/Γραφείο Συντονιστή	5 (τηλεφωνική)	-	17/3/2022 22/3/2022 24/3/2022	5
	Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας/Γραφείο Συντονιστή				
	Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας/Δασαρχείο Ιωαννίνων				
	Μακεδονίας και Θράκης/Δασαρχείο Θεσσαλονίκης				
	Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου/Διεύθυνση Δασών Π.Ε. Ηλείας				
ΟΤΑ (Α & Β Βαθμού)	Δήμος Θεσσαλονίκης/Τμήμα Περιβάλλοντος	3 (τηλεφωνική)	-	16/3/2022 21/3/2022 23/3/2022	3
	Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης/ Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξικού Σχεδιασμού /Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Έβρου				
	Περιφέρεια Θεσσαλίας/ Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξικού Σχεδιασμού/Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Λάρισας				
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ	ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ (Ινστιτούτο Αλιευτικών Ερευνών, Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Ινστιτούτο Αγροτικής Οικονομίας και Κοινωνιολογίας	3 (τηλεφωνική)	-	14/3/2022 15/3/2022	3
	Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας (ΜΓΦΙ)	2 (τηλεφωνική)	-	16/3/2022	2
	Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ)	1 (τηλεφωνική)	1 (διαδικτυακή)	15/4/2022 18/4/2022	4
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	Ελληνική Βοτανική Εταιρεία	5 (τηλεφωνική, διαδικτυακή)	-	18/3/2022 24/3/2022 6/4/2022 11/4/2022 12/4/2022	5
	Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία				
	Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία				
	Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία				
	Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας				

ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΦΟΡΕΑΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (συνέχεια)		ΜΕΣΟ ΕΡΕΥΝΑΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
		Συνέντευξη	Ομάδα εστίασης		
ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών/Τμήμα Βιολογίας	7 (δια ζώσης, τηλεφωνική, διαδικτυακή)	1 (δια ζώσης)	1/4/2022	10
	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας & Ανάπτυξης			8/4/2022	
	Πανεπιστήμιο Πατρών/Τμήμα Βιολογίας			6/4/2022	
	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων/ Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών			11/04/2022	
	Πανεπιστήμιο Κρήτης/Τμήμα Βιολογίας			12/4/2022	
	Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία			18/4/2022	
	Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία			20/4/2022	
	Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία				
ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ /ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ	Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας	6 (τηλεφωνική)	3 (διαδικτυακή)	18/3/2022	12
	Στελέχη			21/3/2022	
				22/3/2022	
				28/3/2022	
				5/4/2022	
ΜΚΟ	Στελέχη	6 (τηλεφωνική)	3 (διαδικτυακή)	18/3/2022	12
				21/3/2022	
				22/3/2022	
				28/3/2022	
				5/4/2022	
ΣΥΝΟΛΟ		39	11		122

*Σημειώνεται ότι 5 από τα 122 άτομα συμμετείχαν στην ποιοτική έρευνα με διπλή ιδιότητα (π.χ. στέλεχος/μέλος επιστημονικής εταιρείας και πανεπιστημιακός ή ερευνητής).